

VIBORG
KOMMUNE

16a miljøgodkendelse
af
svineproduktion
på
Guldborgvej 12D
8800 Viborg

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse	1
Datablad	3
1 Resume og samlet vurdering.....	4
1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse.....	4
1.2 Afgørelse	5
1.3 Ikke teknisk resumé.....	5
1.4 Offentlighed	7
2 Vilkår	11
3 Generelle forhold	17
3.1 Beskrivelse af husdyrbruget	17
3.2 Meddelelsespligt – anlæg, arealer, ejerforhold.....	17
3.3 Gyldighed.....	17
3.4 Retsbeskyttelse	17
3.5 Generelle vilkår	17
4 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	19
4.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv. - anlægsgdelen.....	19
4.2 Placering i landskabet - anlægget.....	22
5 Husdyrhold, staldanlæg og drift	25
5.1 Husdyrhold og produktionsareal	25
5.2 Fodring	33
5.3 Energi- og vandforbrug.....	34
5.4 Spildevand herunder regnvand.....	36
5.5 Affald	36
5.6 Råvarer og hjælpestoffer.....	38
5.7 Driftsforstyrrelser eller uheld.....	39
5.8 Gødningsproduktion og - håndtering	42
6 Forurening og gener fra husdyrbruget	44
6.1 Ammoniak og natur.....	44

6.2	Lugt	48
6.3	Fluer og skadedyr.....	51
6.4	Transport.....	52
6.5	Støj fra anlægget og maskiner.....	55
6.6.	Rystelser fra anlæg og maskiner.....	57
6.7	Støv fra anlæg og maskiner	58
6.8	Lys.....	59
7	Bedste tilgængelige teknik (BAT)	60
8	Miljøkonsekvensrapport.....	66
9	Alternativer	67
10	Miljøledelse	68
11	Ophør	69
12	Egenkontrol og dokumentation	70
13	Samlet konklusion	71
14	Godkendelsens gyldighed, klagevejledning og underretning	72
14.1	Godkendelsens gyldighed.....	72
14.2	Klagevejledning og søgsmål.....	72
14.3	Underretning om godkendelsen	73
15	Bilag	74
	Bilag 1. OML-beregning	74
	Bilag 2. Habitatområdet Hald Ege, Stanghede og Dollerup Bakker	94

DATABLAD

Titel: § 16a miljøgodkendelse af svineproduktion på Guldborgvej 12D, 8800 Viborg

Dato for godkendelse: 3. september 2024

Husdyrbruget

Bedrift Cvr	40527680
Husdyrbrugets navn	Guldborgvej
Beliggenhedsadresse	Guldborgvej 12D
Postnummer	8800
By	viborg

Ansøger

Ansøgersnavn	LECA gris
Ansøgeradresse	Dalgårdvej 11
Ansøgerpostnummer	7860
Ansøgerby	Spøttrup
Ansøgertelefon	40182930
Ansøger-email	eg@ggris.dk

Ejer

Ejersnavn	Claus Mørk
Ejeradresse	Blytækkervej 15
Ejerpostnummer	8800
Ejerby	Viborg
Ejertelefon	29649111
Ejer-email	

Konsulent

Konsulent Cvr	39601966
Konsulent virksomhedsnavn	Gråkjær Landbrug A/S
Konsulentnavn	Nina Gamby Gråkjær Miljøcenter
Konsulentadresse	Fabersvej 15
Konsulentpostnummer	7500
Konsulentby	Holstebro
Konsulenttelefon	24857356
Konsulent-email	ng@graakjaer.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	8837716
CHR numre	

Matrikler på ejendomsnummer

Matrikel: 5h - Fallesgårde, Dollerup
Matrikel: 4l - Fallesgårde, Dollerup
Matrikel: 5a - Fallesgårde, Dollerup

Godkendelsen er udarbejdet af:

Finn Larsen
Civilingeniør

Viborg Kommune
Prinsens Alle 5
8800 Viborg

1.1 ANSØGNING OM MILJØGODKENDELSE

Svineproduktionen på Guldborgvej 12d fik den 21. april 2021 en miljøgodkendelse efter husdyrbruglovens § 16a, stk.2. Der blev meddelt godkendelse til et produktionsareal på 2.000 m² i en eksisterende smågrisestald og til et nyt produktionsareal på 5.700 m² i en stald til slagtesvin, samlet et produktionsareal på 7.700 m². I godkendelsen indgik, at den nye stald til slagtesvin skulle opføres som traditionelt elementbyggeri. Det indgik også i godkendelsen, at der skulle etableres bio-forsuring sammen med en teknologi kaldet smellfighter i hele staldanlægget (eksisterende smågrisestald og ny slagtesvinestald) med henblik på at reducere lugt- og ammoniakemission fra anlægget. Der planlagdes også etableret to nye gyllebeholdere med et volumen på 6.000 m³ hver.

I stedet for det tidligere godkendte anlæg søges der nu om produktion på dels 1.610 m² produktionsareal i den eksisterende smågrisestald, som fortsat skal bruges til smågrise, og dels i 3 nye rundbuehaller med et samlet produktionsareal på 6.105 m² til slagtesvin. Det samlede produktionsareal bliver således 7.715 m² for det nu ansøgte projekt (altså tilnærmelsesvis det samme produktionsareal, som godkendt i miljøgodkendelsen fra 2021). Staldene opføres i neutrale farver. Der planlægges som hidtil etableret to nye gyllebeholdere (nu med teltoverdækning).

I stedet for bio-forsuring med smellfighter som miljøteknologi ønskes der nu anvendt luftrensning, gyllekøling og overdækning af to nye beholdere til reduktion af lugt og ammoniak i forbindelse med etablering af de nye stalde.

Det bemærkes, at den ovennævnte miljøgodkendelse fra 2021 ikke er blevet udnyttet – hverken helt eller delvist - men fristen for udnyttelse er ikke udløbet, og den kan således tages i brug, hvis ansøger ønsker det. Dette kunne blive aktuelt, hvis Viborg Kommune meddelte afslag til det nu fremsendte projekt, eller hvis projektet på anden vis bliver vanskeligt at gennemføre. Fristen for udnyttelse af en miljøgodkendelse er 6 år fra meddelelse af godkendelsen.

Husdyrbruget er ikke forureningsmæssigt og teknisk eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

Guldborgvej 12D er et IE-brug, idet stipladsgrænserne i Husdyrbruglovens § 16a overskrides (2000 stipladser for slagtesvin). Et IE-husdyrbrug skal overholde en række særregler fastsat i husdyrbrugloven om miljøledelse, kontrol, beredskab, fodringskrav, støvemissioner og indberetning fra det tidspunkt, hvor IE-husdyrbruget overskrider stipladsgrænserne.

Ansøgningen er behandlet efter husdyrbruglovens § 16a, stk. 2, idet den forhåndenværende miljøgodkendelse ikke er udnyttet, og det fremsendte projekt afviger væsentligt i forhold til det tidligere godkendte.

Viborg Kommune har således vurderet, at det ansøgte er omfattet af krav om miljøkonsekvensrapport og proceduren for offentlighedens inddragelse i husdyrbruglovens § 67

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Viborg Kommune den 27. marts 2024 gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem i skema nr. 243596, og ansøgningen er behandlet efter version 7 af skemaet.

1.2 AFGØRELSE

Viborg Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse til den ansøgte udvidelse af svinebesætningen på Guldborgvej 12D, 8800 Viborg i henhold til de gældende regler, Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 (Husdyrbrugloven) og bekendtgørelse nr. 300 af 20. marts 2024 (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen). Miljøgodkendelsen efter lovens § 16a, stk. 2 er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af de fastsatte vilkår.

Miljøgodkendelsen indeholder en miljøteknisk redegørelse samt Viborg Kommunes bemærkninger og vurdering af de miljømæssige virkninger på naturen, miljøet og naboer.

Viborg Kommune har stillet konkrete vilkår for husdyrbrugets drift og indretning for at sikre

- at husdyrbruget drives og indrettes i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og miljøredegørelsen
- at kravet om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager overholdes
- at yderligere miljøkrav fastsat på grundlag af kommunalbestyrelsens vurdering af ansøgningsmaterialet overholdes
- at nedsætte risikoen for, at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen

Miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af, at de til enhver tid generelle miljøregler overholdes, herunder reglerne i den til enhver tid gældende husdyrgødningsbekendtgørelse (Bekendtgørelse nr. 2243 af 29 november 2021).

Miljøgodkendelsen fritager ikke fra krav om eventuelle tilladelser, godkendelser, dispensationer eller lignende efter anden lovgivning og efter andre bestemmelser som f.eks. museumslovens bestemmelser vedrørende fund af fortidsminder i forbindelse med jordarbejde. Etablering af nye stalde må ikke igangsættes, før der er givet en byggetilladelse fra Viborg Kommune og eventuelle andre nødvendige tilladelser fra kommunen eller andre relevante myndigheder.

1.3 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Produktion

Guldborgvej 12D har i dag en miljøgodkendelse fra 2021 til et produktionsareal på 2.000 m² i en eksisterende smågrisestald og til et nyt produktionsareal på 5.700 m² til slagtesvin. Der ansøges nu om at fortsætte smågriseproduktionen på et produktionsareal på 1.610 m², og der ønskes opført 3 rundbuehaller til slagtesvin med et produktionsareal på 6.105 m². I miljøgodkendelsen fra 20121 er forudsat, at der anvendes miljøteknologi i form af bioforsuring med smellfighter. I det nu ansøgte projekt ønskes anvendt luftrensning, gyllekøling og teltoverdækning af to nye gyllebeholdere.

Placering

Anlægget er placeret i landzone i et område, der i Kommuneplanen for Viborg Kommune er udpeget som værdifuldt landbrugsområde og område med geologiske bevaringsværdier. Området er domineret af landbrugsdrift, spredt bebyggelse og spredt beplantning. Det ansøgte er ikke i strid med de nævnte udpegninger.

Der er ca. 520 m til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Guldborgvej 1) målt fra lugtcentrum. Der er ca. 1.000 m til nærmeste samlede bebyggelse og byzone i Skelhøje målt fra lugtcentrum.

De nye stalde er beliggende indenfor skovbyggelinjen, som dog ikke gøres gældende for erhvervsmæssigt nødvendigt landbrugsbyggeri i tilknytning til eksisterende bygninger. Der er i dag beplantet rundt ejendommen. Beplantningen vil blive suppleret, så den også omfatter de nye stalde.

Lugt

En såkaldt OML-beregning (en detaljeret beregning af udbredelsen af lugt) viser, at lugtkra-
vene til nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone overholdes af projektet med den an-
vendte miljøteknologi.

Transporter til og fra ejendommen

Transporter til og fra ejendommen foregår ad Guldborgvej – hovedsageligt - mod Herning-
vej. Der kommer transportere til og fra ejendommen med dyr, foder, gylle, affald, døde dyr
mv. Transport foregår med traktor eller lastbil. Derudover vil der være kørsel med personbi-
ler/varevogne f.eks. for dyrlæge, elektriker, serviceaftaler mv. Antallet af transportere pr. år
vil stige fra ca. 480 i den nuværende drift til ca. 1000 transportere årligt i ansøgt drift. Der vil
ikke blive et øget antal transportere i forhold til det antal, som forventedes i miljøgodkendel-
sen fra 2021.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur

Nærmeste Kategori 1 natur ligger knap 1 km m øst for anlægget. Der er tale om elle- og
askeskov inden for habitatområdet Hald Ege, Stanghede og Dollerup Bakker. Totaldeposition-
en er beregnet til 0,5 kg N/ha/år, og kravet til totaldeposition er overholdt.

Nærmeste Kategori 2 natur er et overdrev, som ligger ca. 1,5 km nordøst for anlægget. Der er
beregnet en totaldeposition på 0,3 kg N/ha/år. Afskæringskriteriet på 1,0 kg N/ha/år i totalbe-
lastning er dermed overholdt.

I IT-ansøgningsystemet er beregnet merdeposition med ammoniak på en række naturpunk-
ter. Den højeste merdeposition er beregnet til 0,5 kg N/år/år og overholder således afskæ-
ringskriteriet på maksimal 1,0 kg N/ha/år.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende BAT-krav og normer for opbevaring og udbringning
af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at
projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

BAT

Viborg Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge
og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer ved anvendelse af BAT. Af miljøteknolo-
gi anvendes gyllekøling og luftrensning samt overdækning af to nye gyllebeholdere.

Samlet konklusion

Viborg Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge
og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg. Viborg Kommune vurderer, at husdyrbruget efter
udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne godkendel-
se overholdes.

1.4 OFFENTLIGHED

Offentlighedens inddragelse.

Kommunen skal informere offentligheden tidligt i beslutningsproceduren ved offentlig annoncering eller ved andre egnede midler.

Viborg Kommune offentliggjorde ansøgningen på kommunens hjemmeside. Offentliggørelsen fandt sted den 22. maj 2024 med frist til at fremsende bemærkninger til den 21. juni 2024. Alle har haft mulighed for at fremsende bemærkninger eller stille spørgsmål til ansøgningen.

Høring af udkast til miljøgodkendelse.

Offentligheden blev gennem Viborg Kommunes hjemmeside orienteret om udkast til afgørelse i sagen med oplysning om mulighed for at fremsende bemærkninger til udkastet. Offentliggørelse af udkastet blev foretaget den 8. juli 2024, og fristen til at fremsende bemærkninger blev fastsat til den 14. august 2024.

De høringsberettigede modtog særskilt orientering om udkastet til miljøgodkendelse den 4. juli 2024 med samme frist som ovenfor til at fremsende bemærkninger til det.

De høringsberettigede (som har krav om individuel underretning) er beboere inden for det såkaldte lugtkonsekvensområde. Lugtkonsekvensområdet er et område omkring lugtkilden beregnet fra staldcentrum. I det ansøgningssystem, som er knyttet til husdyrbrugloven (husdyrgodkendelse.dk) er beregnet, at lugtkonsekvensområdet udgør et område inden for en radius på 1.405 m fra staldenes lugtcentrum.

Det bemærkes, at Viborg Kommune har givet en længere høringsperiode end den krævede, som er på 30 dage, idet kommunen har taget hensyn til ferieperioden.

Der blev foretaget individuel høring af 452 personer inden konsekvensområdet.

I den indledende offentlighedsfase modtog Viborg Kommune 6 bemærkninger og til udkastet blev modtaget 24 bemærkninger.

Nogle af bemærkninger er fremsendt af personer, som bor uden for konsekvensområdet. Uanset at personer boende udenfor konsekvensområdet ikke anses for at være væsentligt berørt af projektet, har Viborg Kommune valgt at forholde sig til alle de modtagne bemærkninger.

De modtagne bemærkninger i den indledende offentlighedsfase og den efterfølgende høring af udkastet omfatter stort set de samme emner, nemlig bekymring for lugtgener, støjgener, trafikale gener, øget belastning med ammoniak på natur, m.v., og Viborg Kommune har derfor valgt at behandle de indkomne bemærkninger samlet. Det bemærkes endvidere, at en stor del af de indkomne er stort set enslydende.

Viborg Kommunes bemærkninger til indkomne høringsvar.

Indledningsvis bemærkes, at ved regulering af husdyrbrug er det praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde. De danske regler om miljøregulering af husdyrproduktion skal på den ene side værne om miljø og natur, samtidig med at de på den anden side skal sikre forudsigelige og økonomisk bæredygtige rammer for erhvervet, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug.

Ved godkendelse af husdyrbrug består den helt centrale beskyttelse af naboerne i de

beskyttelsesniveauer, der er fastlagt i forhold til ammoniak, lugt, støj fra trafik mv. Her sikrer reglerne, at kommunalbestyrelsen ikke kan godkende eller tillade etablering, udvidelse eller ændring af et husdyrbrug, hvis husdyrbruget med det ansøgte indebærer væsentlig virkning på miljøet, som ikke kan imødegås med vilkår. Heri ligger dog ikke, at enhver påvirkning kan undgås.

Der er for en række forhold opstillet faste krav i husdyrbrugloven. Det gælder en række afstandskrav, støj, natur m.v. For støj har Miljøstyrelsen udmeldt vejledende støjgrænser. Disse støjgrænser er et udtryk for en støjbelastning, som Miljøstyrelsen vurderer, er miljømæssig og sundhedsmæssig acceptabel. Kravene (også vejledende krav) skal overholdes af ansøger, men kommunen kan ikke skærpe dem. For andre forhold - f.eks. landskabsvurderinger, trafik m.v. - skal kommunen inddrage vejledning fra Miljøstyrelsen, afgørelser fra Miljø- og Fødevarerklagenævnet, Kommuneplanen for Viborg Kommune m.v. Kommunens råderum er derfor meget begrænset.

Bemærkninger, som ikke er omfattet af de forhold, som reguleres gennem miljøgodkendelse af husdyrbrug.

Nogle bemærkninger drejer sig ikke om forhold, der er omfattet af den regulering, som fortages i forbindelse med miljøgodkendelse af husdyrbrug. Disse bemærkninger fremgår af følgende.

Bemærkning vedrørende om ansøger er omfattet af husdyrbruglovens § 36.

§ 36 i husdyrbrugloven fastsætter, at kommunalbestyrelsen kan meddele afslag på en ansøgning om godkendelse eller tilladelse efter §16 a, hvis ansøgeren, medlemmer af ansøgerens direktion eller bestyrelse eller andre, der kan øve bestemmende indflydelse på husdyrbrugets drift, omfatter personer, der er blevet frakendt retten til at drive husdyrbrug i henhold til denne lovs § 95 og § 110 b i miljøbeskyttelsesloven eller i henhold til straffelovens § 79 m.v.

Det er et forhold, som ikke direkte er reguleret i en miljøgodkendelse, men har væsentlig betydning i forhold til, om der i det hele taget uden videre kan meddeles en miljøgodkendelse.

En nabo har taget § 36 op i høringen af udkastet. Dette har foranlediget, at Viborg Kommune har foretaget en nærmere vurdering af dette spørgsmål og har på det foreliggende grundlag vurderet, at ansøger ikke er omfattet af § 36.

Bemærkninger vedrørende værdiforringelse af beboelser, anvendelse af udenlandsk arbejdskraft, påvirkning skatteindtægter, algevækst på bygninger, forskellige trafikale gener og kritik af kommunens sagsbehandling.

Viborg Kommune kan kun tage stilling til forhold, der er omfattet af husdyrbrugloven ved behandling af ansøgninger om miljøgodkendelse af husdyrbrug. Ovennævnte forhold er ikke omfattet af loven. Vedrørende kommunens sagsbehandling kan supplerende bemærkes, at sagsbehandling af sagen og kommunens tilrettelæggelse af arbejdet ikke er en del af afgørelsen, og at det er kommunen som sådan, der træffer en afgørelse i sagen og ikke en sagsbehandler eller en afdeling i kommunen.

Bemærkninger vedrørende påvirkning af natur, vandmiljøet o.l.

Husdyrbrugloven fastsætter en række krav målrettet beskyttelse af natur. Det er meget specifikke krav, som det nærmere er beskrevet i afsnit 6.1 i afgørelsen og nedenfor.

Nogle bemærkninger fra naboer har efter kommunens vurdering en mere almen, principiel, teoretisk eller holdningsbaseret karakter. Viborg kommune vurderer, at en almindelig interesse i et områdes flora, fauna, vandmiljø og natur ikke er omfattet af husdyrbruglovgivningen, og Viborg Kommune kan således ikke inddrage eksempelvis påvirkning af lyngarealer i Stanghede og i Dollerup Bakker, hvis ikke de ammoniakdepositionsregninger, der foretages, viser, at der sker en påvirkning af disse områder. Ligeledes kan påvirkning med ammoniakdeposition i fjerntliggende vandområder som f.eks. Limfjorden ikke inddrages i sagsbehandlingen og heller ikke den ammoniakpåvirkning af natur, som hele landbruget er ansvarlig for. Det kan virke utilfredsstillende, men det kan bemærkes, at kommu-

nen arbejder med beskyttelse af natur og miljø i mange sammenhænge, men der kan henvises til ovenstående om kommunens råderum ved sagsbehandling efter husdyrbrugloven.

Bemærkninger vedrørende forhold, som reguleres gennem miljøgodkendelse af husdyrbrug.

For at imødekomme indkomne bemærkninger er der foretaget en række tilføjelser/præciseringer i afgørelsen i forhold til udkastet i de afsnit, hvortil der er modtaget bemærkninger.

Lugt.

Næsten alle de indkomne bemærkninger udtrykker bekymring over lugtgener fra det ansøgte anlæg. I forhold til lugt skal det vurderes, om lugtgenekriterierne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen til enkeltbeboelse uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone er overholdt. Vurderingen er foretaget i afsnittet om lugt fra ejendommen, afsnit 6.2. Det fremgår, at de nævnte kriterier er overholdt. Viborg Kommune finder på den baggrund, at den ansøgte produktion ikke vil medføre væsentlige lugtgener, hvis de af kommunen fastsatte vilkår overholdes. Viborg Kommune lægger vægt på, at der ikke er relevante boliger, bebyggelse eller områder m.v. inden for de udregnede lugtgenest afstande, og at der ikke er grundlag for at antage, at husdyrbrugets lugtbidrag til omgivelserne alligevel er uacceptabelt for de omkringboende.

Det bemærkes, at der benyttes lugt- og ammoniakreducerende teknologi i projektet, som reducerer lugt- og ammoniakudslip med henholdsvis 39% og 55 %.

Hvis der kommer klager over lugt fra anlægget, vil kommunen - hvis det vurderes, at lugtbelastningen er væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen - indskærpe, at der sker forbedringer af staldhygiejnen, herunder sikre, at stier inklusive gulv holdes tørre og rene, samt at stalde, ventilations- og foderanlæg holdes rene.

Lugtgener fra opbevaringsanlæg og ved udbringning af husdyrgødning indgår ikke i lugtberegningerne og håndteres derfor primært ved generelle afstandsregler og regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Ved efterlevelse af reglerne i bekendtgørelsen vil der normalt ikke være væsentlige lugtgener fra aktiviteter vedrørende gødningshåndtering og opbevaring. Det bemærkes yderligere, at de to nye gyllebeholdere, som indgår i det ansøgte skal overdækkes med telt.

Støj.

Viborg Kommune vurderer, at de omkringboende kan sikres mod væsentlige støjgener ved at stille vilkår om overholdelse af konkrete støjgrænser (Miljøstyrelsen vejledende støjgrænser) samt vilkår om, at der skal foretages målinger, hvis der skulle opstå begrundet tvivl om, hvorvidt ejendommens drift kan leve op til de fastsatte grænser.

De vejledende støjvilkår er fastsat ud fra en afvejning mellem de virkninger støjen har på mennesker og de samfundsøkonomiske hensyn.

Når støjen fra kørsel skal vurderes bemærkes, at det kun er støj fra kørsel på områder, som virksomheden har fuld råderet over, der medregnes.

Trafikale gener.

Nogle af de indkomne bemærkninger beskriver afsnittet om trafik som uklart. Der er derfor særligt i afsnittet om trafik (afsnit 6.4) foretaget tilføjelser for at beskrive, hvad der faktisk kan forventes af transport, herunder typer og transportruter. Der er endvidere tilføjet oplysninger om eksisterende transport på Guldborgvej og gennem Skelhøje sammenholdt med transporterne fra Guldborgvej 12D.

En bemærkning går på, at Miljøstyrelsen har nævnt, at kommunen har mulighed for at meddele afslag på godkendelse, hvis kørsel forbundet med husdyrbruget medfører væsentligt øgede trafikale og miljømæssige gener i nærområdet (fx mange transport igennem landsbyområder m.v.), og hvis disse gener ikke kan afhjælpes ved valg af alternative til- og frakørselsforhold. Viborg Kommune har for-

holdt sig dette i afsnit 6.4. Trafik og Veje, Viborg Kommune, er orienteret om bemærkninger vedrørende trafikale gener.

Påvirkning af natur.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er fastlagt et beskyttelsesniveau for ammoniakdeposition på forskellige ammoniakfølsomme naturtyper. Beskyttelsesniveauet afhænger af, hvilken naturtype der er tale om. Beskyttelsesniveauet er differentieret efter, om der er tale om kategori 1, 2- eller 3-natur. I afsnit 6.1 er nærmere beskrevet, hvad de nævnte naturtyper omfatter og beskyttelsesniveauet for disse. Det fremgår, at de fastsatte kriterier er overholdt af projektet.

Risiko for uheld.

Der er fremsendt bemærkning vedrørende risiko for uheld – herunder kollaps af gyllebeholdere. Det bemærkes hertil, at husdyrbruget får vilkår om udarbejdelse af en beredskabsplan, som beskriver, hvorledes uheld skal håndteres. Endvidere er bemærket, at gyllebeholdere er underlagt kontrol af autoriseret kontrollant, og kommunen ved tilsyn også fører tilsyn med gyllebeholdere. Inden etablering af gyllebeholdere skal ansøger fremsende dokumentation for styrke og tæthed. Er der ansat udenlandske medarbejdere på husdyrbruget, skal beredskabsplan med videre være forståelig for disse, og for IE-brug er der krav om oplæring af alle medarbejdere.

Udarbejdelse af miljøkonsekvensrapport.

Nogle bemærkninger indeholder kritik af, at kommunen lægger ansøgers materiale til grund ved udarbejdelse af miljøgodkendelsen.

Dertil bemærkes, at det fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §4, at det er ansøger, der skal ledsage en ansøgning efter husdyrbruglovens § 16a af en miljøkonsekvensrapport. Det fremgår også, at ansøger skal sikre, at miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af kvalificerede og kompetente eksperter, og at kommunalbestyrelsen skal gennemgå miljøkonsekvensrapporten med inddragelse af den fornødne ekspertise.

Viborg Kommune vurderer, at ovenstående krav er overholdt. Ansøgers konsulent er Gråkjær Landbrug A/S, som har mangeårig erfaring i udarbejdelse af miljøkonsekvensrapporter. Såvel konsulent som kommune har inddraget ekstern bistand i forbindelse med lugtberegninger og miljøteknologi.

Nedenfor gives en oversigt over samtlige vilkår, der er stillet i miljøgodkendelsen.

Generelle vilkår.

- 1) Miljøgodkendelsen omfatter husdyrproduktionen på ejendommen Guldborgvej 12D, 8800 Viborg under CVR nr. 40527680.
- 2) Husdyrproduktionen skal drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen, samt med de ændringer der eventuelt måtte fremgå af godkendelsens vilkår.
- 3) Den, der er ansvarlig for driften, skal underrette kommunen, såfremt landbruget foretager følgende:
  - Ejerskifte af virksomhed
  - Hel eller delvis udskiftning af driftsherre
  - Indstilling af driften for en længere periode
- 4) Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.

Beplantning.

- 5) Ansøger skal udarbejde en beplantningsplan, som skal godkendes af Viborg Kommune, før projektet igangsættes.

Beplantningen skal etableres senest 1 år efter opførslen af bygningerne og skal bestå af minimum tre rækker af egnstypiske arter, som i løbet af 5 år giver en effektiv afskærmning. Beplantningen skal løbende vedligeholdes, og ved nedskæring skal det sikres, at der er tilbageværende planter, der fortsat kan afskærme effektivt.

Husdyrhold og produktionsareal.

- 6) Dyretypen, gulvtypen og produktionsarealer og opbevaringslagre skal være i overensstemmelse med oversigten i nedenstående skema. Staldenes og gyllebeholdernes placering kan ses af figur 1.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
eks smågrise	2040	Mekanisk ventilation	6 m	(#669639) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	1610
ny stald 1	1327	Mekanisk ventilation	6 m	(#669647) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	1110
ny stald 2	1363	Mekanisk ventilation	6 m	(#669648) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	1110
ny stald 3	1291	Mekanisk ventilation	6 m	(#669649) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	1110
ny stald 1,1	648	Mekanisk ventilation	6 m	(#684285) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	555
ny stald 2,1	644	Mekanisk ventilation	6 m	(#686795) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	555
ny stald2,2	644	Mekanisk ventilation	6 m	(#686796) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	555
ny stald 3,1	644	Mekanisk ventilation	6 m	(#686798) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	555
ny stald 3,2	644	Mekanisk ventilation	6 m	(#686797) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	555
Sum						7715

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
eks1	Flydende				846
2	Flydende				93
3	Flydende				97
ny	Flydende				1348
ny1	Flydende				1332

Gylletank ny og gylletank ny1 skal etableres med teltoverdækning.

7) *Gyllekøling (staldene 2, 3, 2.1, 2.2, 3.1 og 3.2).*

Gyllekølingsanlægget leveres af firmaet Klimadan.

Oversigt over miljø krav.

Køling af gylle reducerer ammoniakfordampningen fra stalden. Teknologien er beskrevet i Miljøstyrelsens

Teknologiliste 05.02.2018 omkring køling af gylle i svinestalde. Gyllekølingsanlægget er dimensioneret ud fra fremsendte plantegning.

Etablering af gyllekøling med træk og slip i alt. 3.168 m²

Forventet reduktion i ammoniakfordampningen (træk og slip) ud fra beregnet varmebehov. 7,7 %

Varmepumpeanlægget er dimensioneret efter varmebehovet og eventuelt med frikøling samt heatdump af varme for at opnå den forventede reduktion i ammoniakfordampningen samt sænkning af lugtemission.

Gennemsnitlig køleeffekt i gyllekummen. (Ammoniak reduktion) 33,1 W/m²

Laveste køling på døgnbasis set over året. (Lugt reduktion). 25,9 W/m²

Forventet reduktion i ammoniakfordampningen (træk og slip). 23,8 %

Gennemsnitlig forventet reduktion i ammoniakfordampningen. 23,8 %

Forventet lugtreduktion. Bemærk kun staldafsnit med træk og slip. 20,0 %

8) *Luftrensere (staldene 2, 3, 2.1, 2.2, 3.1 og 3.2).*

Luftrensere Bioflex) leveres af firmaet Skov.

Der skal etableres to luftrensere i staldanlægget.

Vandet i bundkarrene skal løbende kontrolleres af en ledningsevneføler, som sikrer en passende biologisk aktiv vandkvalitet ved at ændre på aftapningspumpen driftscyklus. Føleren er placeret i bundkaret og er forbundet til en transmitter i computeren. Føleren måler vandets ledningsevne

(forurening) i mS/cm. Er ledningsevnen > 3 mS/cm intensiveres vandaftapningen efter behov indtil ledningsevnen er normal. Ved en ledningsevne > 6 mS/cm eller < 1 mS/cm i en sammenhængende periode på 30 min gives alarm.

Luftrensningsanlægget skal indstilles til at behandle den udsugningsmængde der skal renses for at opfylde kravene til reduktion af ammoniakemission og/eller lugtemission.

Luftrenseren skal anvendes 8760 timer/år.

Luftrensningsanlæggets ledningsevne skal være 3 miliSiemens (mS)/cm.

Ledningsevne sensor som måler vandets forurening er placeret i Bundkaret, kar 2.

Er ledningsevnen over indstillet sætpunkt (3 mS/cm i kar 2), øges vandaftapningen efter behov, indtil ledningsevnen er normal.

Ved ledningsevne under indstillet sætpunkt (3 mS/cm i kar 2) styres aftapningen af en fastsat minimumsaftapning.

Ved en ledningsevne > 6 mS/cm i en sammenhængende periode på 5 min gives alarm.

Tryktabet over luftrensningsanlægget bør ligge på 45 pascal (Pa).

Er tryktabet over 75 pa. afgives alarm.

Stalde skal placeres som angivet på situationsplan i OML-notat og ventilationsafkast skal placeres på stalde med de x,y-koordinater (EUref89), som er angivet i OML-beregningens resultatfil.

Al ventilationsluft fra alle stalde på husdyrbruget skal til enhver tid føres ud gennem staldanlæggets ventilationsafkast.

Ventilationsafkast er nummereret 1-49 i OML-beregning (OML-beregning er vedlagt i bilag).

Ventilationsafkast 1-16 på den eksisterende smågrisestald skal være ført minimum 6,8 meter over jorden, som forudsat i OML-beregningen.

Ventilationsafkast 17-49 på de projekterede stalde skal føres minimum 7,3 meter over jorden og minimum 2,2 meter over staldens kiphøjde (5,1 meter over jorden).

Den indre diameter i ventilationsafkast 1-16 på den eksisterende smågrisestald må ikke overstige 0,90 meter.

Den indre diameter i ventilationsafkast 17-49 på de projekterede stalde må ikke overstige 0,92 meter.

Ventilationsafkast 1-16 på den eksisterende smågrisestald skal ved almindelige driftsforhold kunne levere en maksimal ventilationsydelse på minimum 8.500 m³/h pr afkast.

Ventilationsafkast 17-49 på de projekterede stalde skal ved almindelige driftsforhold kunne levere en maksimal ventilationsydelse på minimum 28.500 m³/h pr afkast.

Energi- og vandforbrug.

- 9) Energi- og vandforbruget skal registreres mindst 1 gang årligt. Registreringerne skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.

Spildevand

- 10) Al vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester, samt transportvogn og sprøjte skal foregå på støbt tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder.

Affald.

- 11) Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald mv.
- 12) Bedriftens olie- og kemikalieaffald skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.
- 13) Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Ved tilsyn skal det kunne demonstreres at affaldstyperne bliver sorteret. Det skal ligeledes kunne dokumenteres at affaldet aftages af godkendte virksomheder og transporteres af godkendte transportører, f.eks. ved hjælp af kvitteringer fra virksomhederne.

Driftsforstyrrelser eller uheld.

- 14) Der skal foreligge en beredskabsplan, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at ”stoppe ulykken/uheldet” og begrænse udbredelsen/skaden
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmes og hvordan
- Kort over bedriften med angivelse af placering af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer, vandløb, slukningsmateriel, hovedafbrydere for el og vand, m.m.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal opdateres, når der sker ændringer på bedriften og gennemgås mindst én gang om året.

Beredskabsplanen skal have en synlig og en for alle tilgængelig plads på ejendommen.

Gødningstyper og mængder

- 15) Der skal altid være en opbevaringskapacitet til husdyrgødning på mindst 9 måneder på denne ejendom.
- 16) Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.

- 17) Påfyldning af gyllevogne og lign. skal enten foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning, eller med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb, så spild af flydende husdyrgødning undgås
- 18) Håndtering af husdyrgødning skal foregå under opsyn, så spild undgås.

Lugt.

- 19) Såfremt der efter kommunens vurdering opstår lugtgener, der vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen i denne godkendelse, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

Skadedyr.

- 20) Der skal løbende foretages observationer, således angreb af skadedyr opdages. Ved angreb skal der igangsættes tiltag til bekæmpelse af skadedyr efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse på ejendommen, herunder en effektiv bekæmpelse af fluelarver i dybstrøelsen/husdyrgødningen. Fluebekæmpelsen skal ske i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut fra Agroøkologi.

Transporter.

- 21) Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.
- 22) Husdyrbrugets egne transportere skal tilrettelægges således, at de foregår indenfor almindelig arbejdstid (hverdage i tidsrummet 7.00-18.00). Sæsonbetonet arbejde i nogle få dage kan tillades udenfor disse tidspunkter. Omkringboende skal orienteres, når gyllekørsel påbegyndes.

Støj.

- 23) Såfremt der kommer klager over støj fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter, vil Kommunen indhente dokumentation for, at støjkravene i Miljøstyrelsens Vejledning overholdes.

Vejledningens afskæringskriterier er følgende:

Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel må i intet punkt - målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A).

	Kl.	Referencetidsrum	dB(A)
Mandag - fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45

Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	½ time	40
Maksimalværdi	22-07	-	55

Viborg Kommune kan bestemme, at virksomheden skal dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt, dog højst 1 gang årligt. Dokumentationen skal sendes til tilsynsmyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som ”Miljømåling – ekstern støj” af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. Nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder.

Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor virksomhedens grund og under de mest støj belastede driftsforhold - eller efter anden aftale med miljømyndigheden.

Støv.

- 24) Landbrugsdriften må ikke uden for ejendommens areal give anledning til støvgener, som Viborg Kommune vurderer til at være væsentlige.
- 25) Opbevaring og håndtering af virksomhedens foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt virksomhedens drift i øvrigt må ikke give anledning til støvgener, der efter Viborg Kommunes vurdering medfører gener for omgivelserne.

Ophør.

- 26) Ved ophør af driften skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:
  - Alle anlæg skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, der bortskaffes efter gældende regler.
  - Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald med videre skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne.

3 GENERELLE FORHOLD

3.1 BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET

Miljøgodkendelsen efter Husdyrbruglovens § 16a, stk. 2 gælder for husdyrproduktionen på Guldborgvej 12D, 8800 Viborg. Bedriftens CVR nr. er 40527680. Ansøger er LC gris Aps, Dalgårdvej 11, 7860 Spøttrup.

LC Gris Aps ønsker nu at fortsætte den eksisterende smågriseproduktion med et produktionsareal på 1.610 m² produktionsareal og etablere nye rundbuehaller til slagtesvineproduktion på et produktionsareal på 6.105 m². Indretningsmæssigt vil de nye stalde blive etableret med delvis spaltegulv. Der etableres luftrensning og gyllekøling i størstedelen af staldanlægget samt overdækning af to nye beholdere til reduktion af lugt og ammoniak i forbindelse med etablering af de nye stalde.

Ejendommen vil få mere end 2.000 stipladser til slagtesvin og er dermed et **IE-brug**.

3.2 MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD

Ændring af anlæg skal meldes til Viborg Kommune, som afgør om ændringerne på bedriften udløser krav om miljøgodkendelse. Skift i ejerforhold for ejendommen skal desuden meddeles til Viborg Kommune.

3.3 GYLDIGHED

En godkendelse skal udnyttes inden for 6 år. Hvis en godkendelse, der er udnyttet, efterfølgende ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 pct. af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 pct. af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav. Herefter gælder fortsat, at der kan ske helt eller delvist bortfald af godkendelsen, hvis der ikke sker udnyttelse (jf. de 25 %) af produktionsretten i 3 på hinanden følgende år.

3.4 RETSBESKYTTELSE

Godkendelser af IE-husdyrbrug tages op til revurdering og ajourføres om nødvendigt af hensyn til udviklingen i den bedste tilgængelige teknik. Kommunalbestyrelsen foretager den første regelmæssige revurdering, når der er forløbet 8 år fra det tidspunkt, hvor husdyrbruget første gang blev godkendt, og herefter hvert 10. år

3.5 GENERELLE VILKÅR

På baggrund af ovenstående fastsættes følgende generelle vilkår:

- 1) Miljøgodkendelsen omfatter husdyrproduktionen på ejendommen Guldborgvej 12D, 8800 Viborg under CVR nr. 40527680.

- 2) Husdyrproduktionen skal drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen, samt med de ændringer der eventuelt måtte fremgå af godkendelsens vilkår.
- 3) Den, der er ansvarlig for driften, skal underrette kommunen, såfremt landbruget foretager følgende:
  - Ejerskifte af virksomhed
  - Hel eller delvis udskiftning af driftsherre
  - Indstilling af driften for en længere periode
- 4) Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.

4 HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

4.1 BYGGE- OG BESKYTTELSESLINIER, FREDNINGER MV. - ANLÆGSDELEN

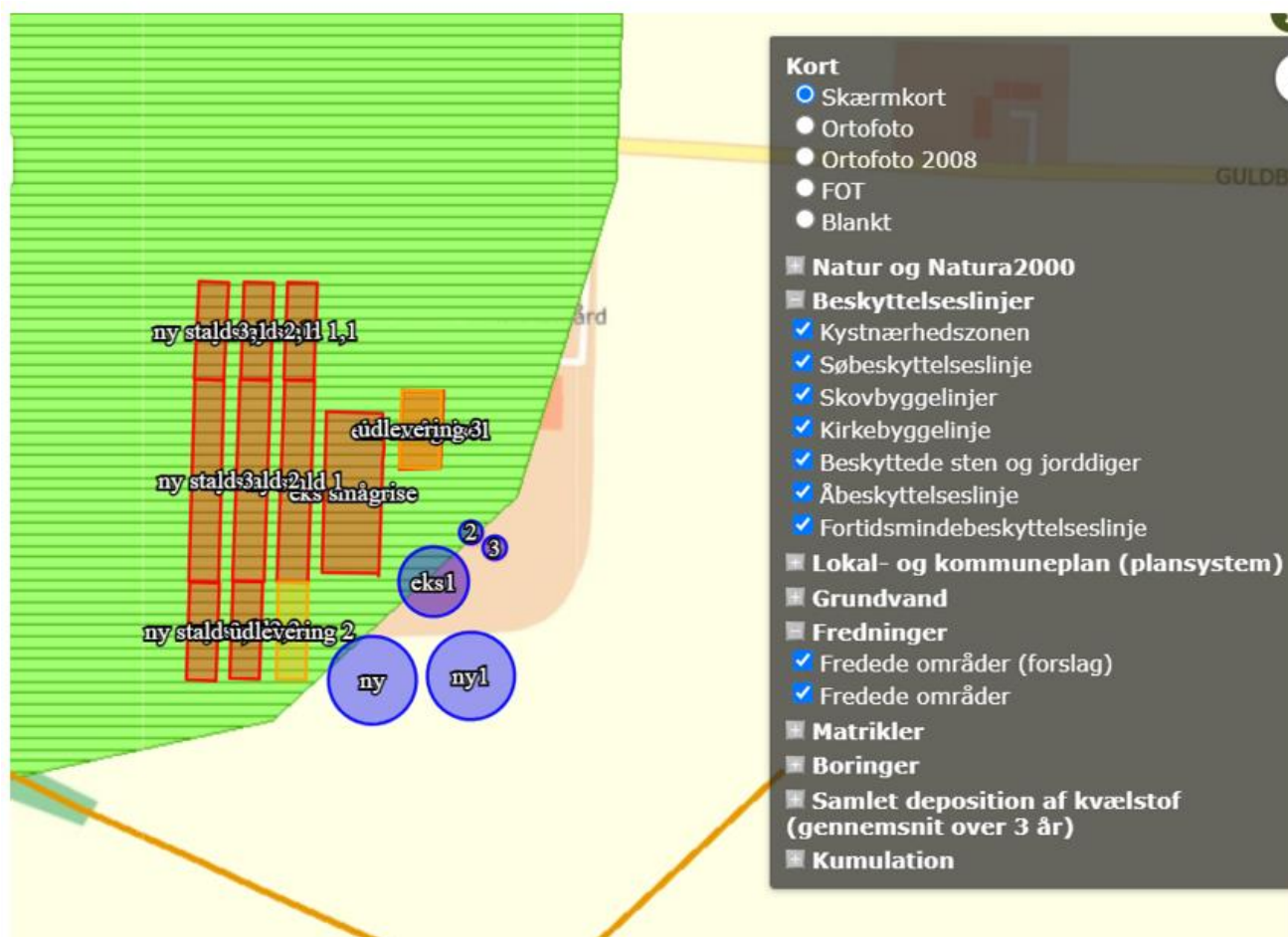
MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der søges om etablering af 3 rundbuehaller til slagtesvin i tilknytning til en eksisterende smågrisestald og vest for denne Desuden indgår etablering af to nye gyllebeholdere i projektet med teltoverdækning. Byggefeltet for rundbuestaldene bliver ca. 56 m bredt og 190 m lang. I figur 1 er vist en visualisering af staldanlægget.

Figur 1. Det ansøgte staldanlæg.

De nye stalde ligger indenfor skovbyggelinjen (se figur 2), som dog ikke gøres gældende for landbrugsbyggeri, der er erhvervsmæssigt nødvendigt for den pågældende ejendoms drift som landbrugsejendom.

Figur 2. Skovbyggelinje.

Afstandskrav i forhold til andre beskyttelseslinjer (herunder i forhold til fortidsminder, kirker, søer og åer m.v.) er overholdt.

Husdyrbruglovens § 6 fastsætter, at etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, ikke er tilladt

- 1) i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde,
- 2) i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- 3) i en afstand mindre end 50 m fra de i nr. 1 og 2 nævnte områder eller
- 4) i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Afstandskravene i § 6 i Husdyrbrugloven er overholdt. Der er ca. 840 m til fremtidig byzone i Skelhøje, hvilket er det nærmeste relevante område. Der er ca. 440 m til nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Guldborgvej 1).

Husdyrbruglovens § 8 fastsætter, at etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse eller ændring heraf, der medfører forøget forurening, ikke er tilladt inden for følgende afstande:

- 1) 25 m til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning.
- 2) 50 m til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning.
- 3) 15 m til vandløb (herunder dræn) og søer større end 100 m²
- 4) 15 m til offentlig vej og privat fællesvej.
- 5) 25 m til levnedsmiddelvirksomhed.
- 6) 15 m til beboelse på samme ejendom.
- 7) 30 m til naboskel.

Alle disse afstandskrav er også overholdt, som det fremgår af tabel 1.

Tabel 1. Afstandskrav.

	<i>Afstand fra anlægget</i>	<i>Lovkrav (minimum)</i>	<i>Overholdt Ja/nej</i>
Boring, fra eks smågrise-stald	62 m	25 m	Ja
Vandløb/dræn/søer	1.986 km	15 m	Ja
Offentlig vej og privat fællesvej	60 m	15 m	Ja
Levnedsvirksomhed	>25 m	25 m	Ja
Beboelse på samme ejendom	58 m	15 m	Ja
Skel	62 m	30 m	Ja
Nabobeboelse	450 m	50 m	ja
Byzone-sommerhusområde	927 m	>50 m	ja

I henhold til Husdyrbruglovens § 7 er det ikke tilladt at etablere, udvide eller ændre husdyranlæg, hvis afstanden til ammoniakfølsomme naturtyper (enten inden eller udenfor internationale naturbeskyttelsesområder) er mindre end 10 meter. Afstandskravet i § 7 er overholdt med stor margin, se afsnit 6.1.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at alle afstandskrav nævnt i husdyrbruglovens § 6-8 er overholdt.

4.2 PLACERING I LANDSKABET - ANLÆGGET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejendommen er beliggende i det åbne land ca. 840 m nordvest for landsbyen Skelhøje.

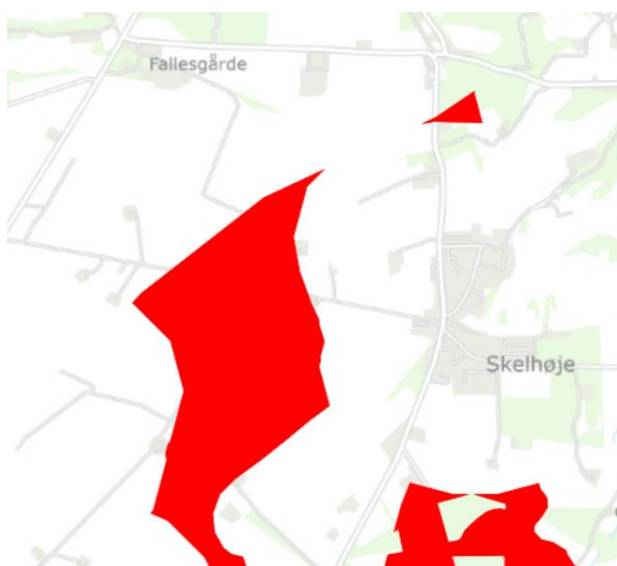
Guldborgvej 12D ligger i et område, der i Kommuneplanen for Viborg Kommune er udpeget som Værdifuldt landbrugsområde og i et område, der er udpeget med specifikke geologiske bevaringsværdier.

Ejendommen ligger udenfor områder, der i Kommuneplanen er udpeget som bevaringsværdige landskaber, naturbeskyttelsesområde, økologisk forbindelsesområde og kulturhistorisk bevaringsområde. Nærmeste Natura 2000 område med habitatnatur ligger ca. 820 m nordøst for ejendommen (Hald Ege, Stanghede og Dollerup bakker).

Guldborgvej 12d ligger uden for og længere fra områder, der i Kommuneplanen for Viborg Kommune er udpeget til store husdyrbrug. Nærmeste større områder udpeget til store husdyrbrug ligger vest og syd for Skelhøje se figur 3. Dette udelukker ikke, at der kan meddeles miljøgodkendelse til et stort husdyrbrug på Guldborgvej 12D, som ligger længere væk fra Skelhøje end de nævnte udpegede områder.

Reguleringen af husdyrbrug er den samme, uanset om husdyrbruget ligger inden for eller uden for de udpegede områder. Alle konkrete hensyn varetages i enkeltsagsbehandlingen. Således er der med udpegningen af lokaliseringsområder til store husdyrbrug ikke på forhånd taget stilling til den nødvendige enkeltsagsbehandling efter bl.a. miljø-, natur- og byggelovgivningen. Inden for det udpegede område vil der således også kunne meddeles afslag til et projekt eller f.eks. stilles krav om tilpasning af byggeri til omgivelserne.

Incitamentet til at placere store husdyrbrug inden for de udpegede områder vil være udviklingsmuligheder og større investeringssikkerhed i og med, at andre aktiviteter begrænses.

Figur 3. Områder udpeget til store husdyrbrug.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Landskabet er præget af spredt bebyggelse i form af landbrugsbygninger. De nye rundbuehaller etableres i tilknytning til det eksisterende anlæg. Viborg Kommune vurderer, at staldanlægget med beplantning vil give en helhed og sammenhæng mellem landbrugsproduktion og det omgivne landskab. Viborg Kommune vurderer, at miljøgodkendelsen ikke vil få væsentlig indflydelse på landskabelige, kulturhistoriske, naturmæssige, geologiske eller rekreative værdier i området.

Det bemærkes, at de ansøgte rundbuehaller er lavere end det tidligere godkendte projekt og dermed syner mindre i landskabet.

Gyllebeholdernes højde inklusive teltoverdækning overstiger ikke 12,5 meter.

Der er intet til hinder for, at store husdyrbrug etableres uden de områder, der i kommuneplanen er udpeget til store husdyrbrug, idet landzonen betragtes som landbrugets erhvervsområde, og det forudsættes, at husdyrbruglovens kriterier i forhold til lugt, ammoniak m.v. overholdes.

Viborg Kommune vurderer, at de særligt værdifulde geologiske træk omkring Guldborgevej 12d ikke påvirkes væsentligt på grund af projektets størrelse set i forhold til det storskalalandskab, som det indgår i. Udpegning som geologisk interesseområde i kommuneplanen hindrer således ikke udvidelse af et eksisterende landbrug. De geologiske interesseområder fylder store områder, og det vil ikke være muligt at placere bygningerne uden for området. Det ansøgte placeres på smeltevandssletten vest og syd for hovedopholdslinjen i et relativt fladt landskab. Det er positivt, at overgange mellem forskellige geologiske landskabsformer (fx mellem smeltevandsslette og smeltevandsdal) ikke påvirkes med det ansøgte.

Der skal etableres beplantning omkring anlægget bestående af forskellig størrelse beplantningsgrupper med en blanding af buske og træer, som alle er hjemmehørende arter. Beplantningen med placering og artvalg skal udføres, som beskrevet i en beplantningsplan, der skal godkendes af Viborg Kommune. Et udkast kan ses i figur 4.

VILKÅR

Viborg Kommune fastsætter følgende vilkår:

- 5) Ansøger skal udarbejde en beplantningsplan, som skal godkendes af Viborg Kommune, før projektet igangsættes.

Beplantningen skal etableres senest 1 år efter opførslen af bygningerne og skal bestå af minimum tre rækker af egnstypiske arter, som i løbet af 5 år giver en effektiv afskærmning. Beplantningen skal løbende vedligeholdes, og ved nedskæring skal det sikres, at der er tilbageværende planter, der fortsat kan afskærme effektivt.

5.1 HUSDYRHOLD OG PRODUKTIONSAREAL

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Efter en afgørelse om skift i dyretype og effektivisering fra den 3. august 2017 blev det tilladte dyrehold på Guldborgvej 12d:

- 52.000 stk. smågrise 7,6-30 kg.
- 700 stk. slagtesvin 30-114 kg.

Efterfølgende blev der den 21. april 2021 meddelt miljøgodkendelse efter husdyrbruglovens § 16a, stk. 2 til følgende:

- Produktion af smågrise i en smågrisestald på 2.000 m²
- Produktion af slagtesvin i en slagtesvinestald på 5.700 m²
- To nye gyllebeholdere

I det godkendte projekt planlagdes etablering af miljøteknologi i form af bioforsuring med smellfigh-ter i både slagtesvinestalden og den eksisterende smågrisestald. Teknologien er en kombineret gylle-forsurings- og gyllesepareringsteknologi, der kan anvendes i svinestalde til slagtesvin, søer og smågri-se, og hvor husdyrgødningen håndteres som gylle.

I figur 5 er vist placeringen af de staldafsnit og gyllebeholdere, der indgik i den tidligere godkendte miljøgodkendelse.

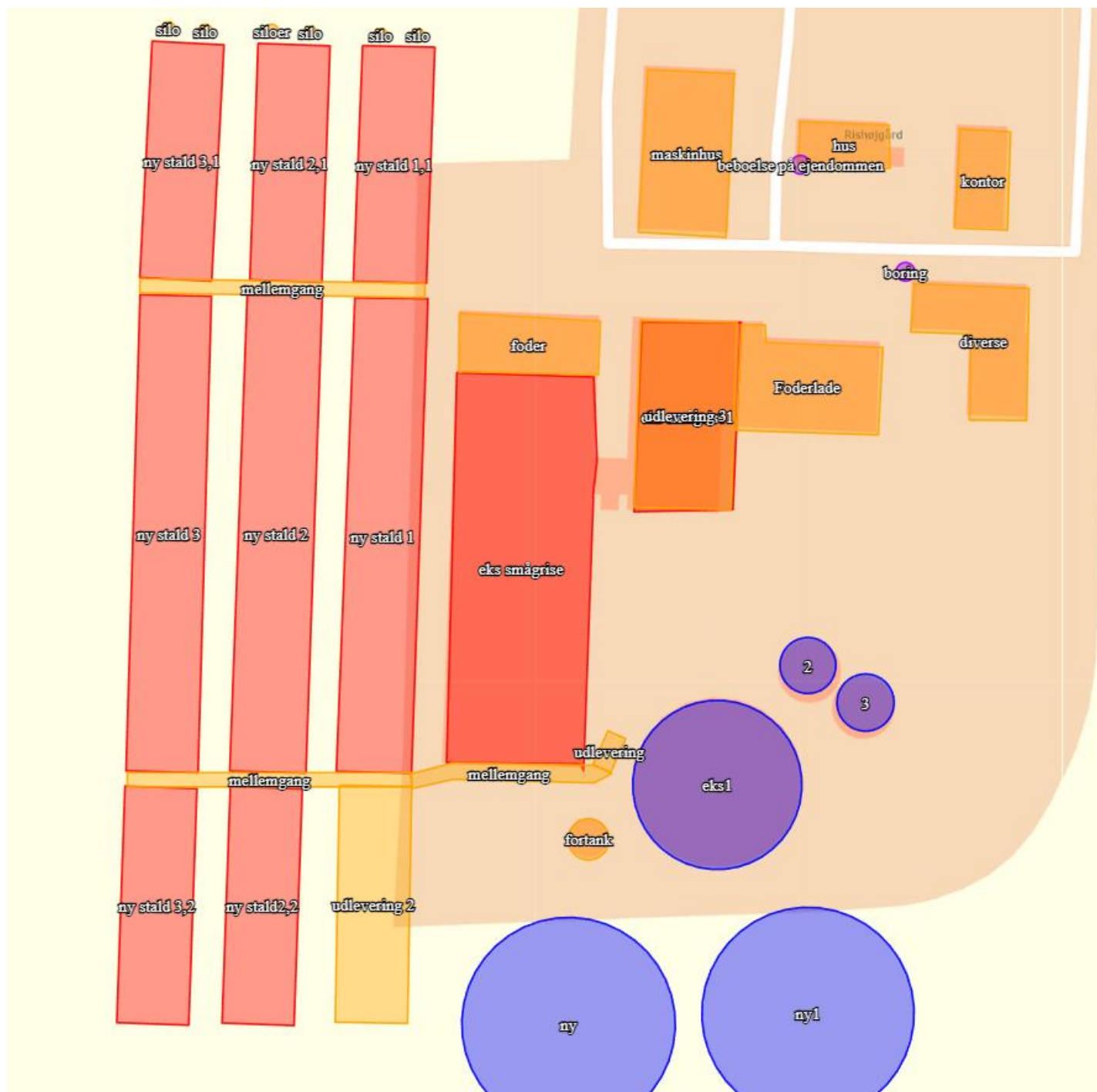

Figur 5. Situationsplan fra det godkendte projekt fra 2021.

Ansøger har mulighed for at gennemføre det tidligere godkendte projekt indenfor 6 år fra meddelelse af miljøgodkendelse til dette. Det tidligere godkendte er som tidligere nævnt godkendt i 2021.

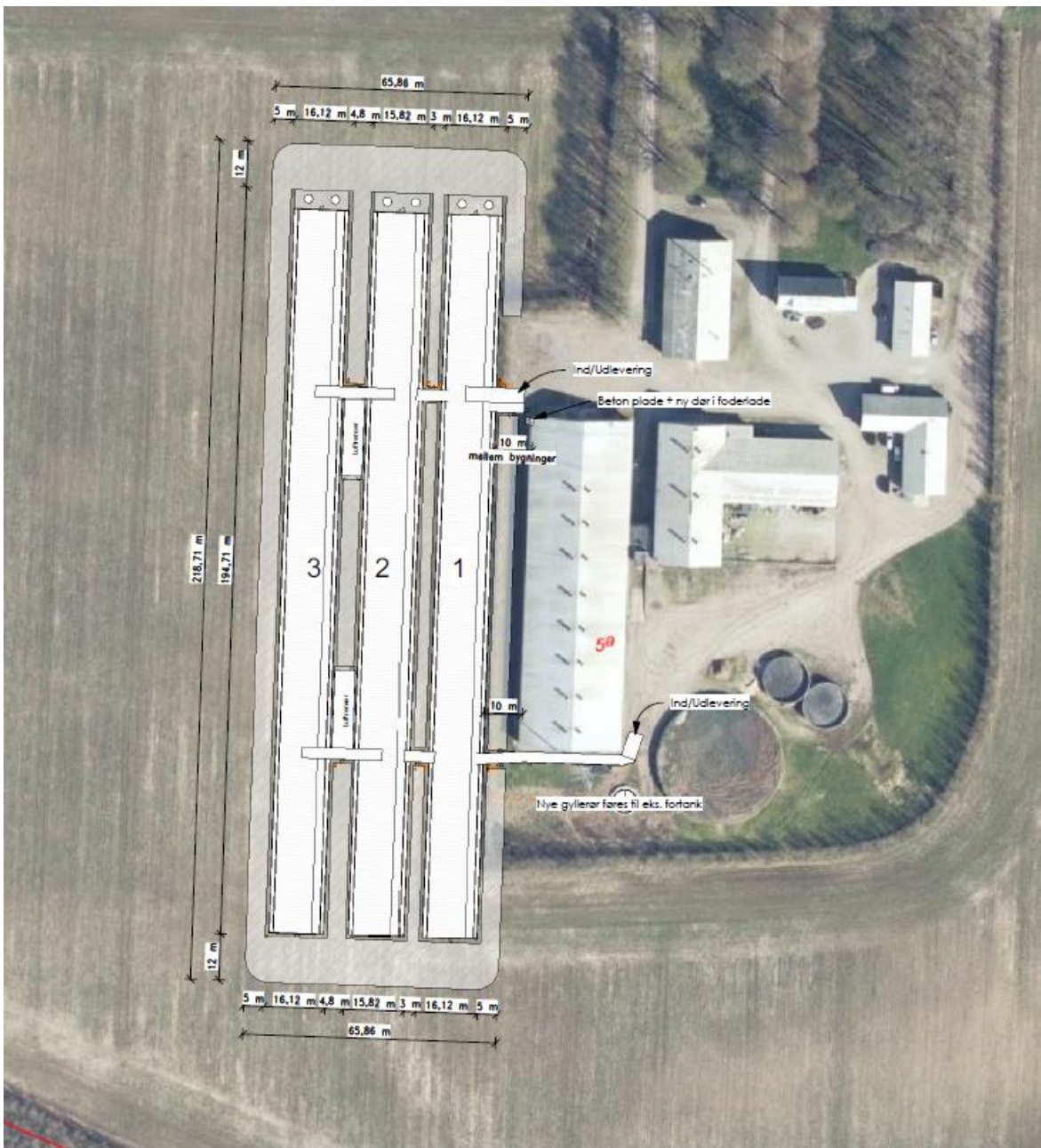
Ansøger har den 27. marts 2024 søgt om godkendelse til en anden udformning af staldanlægget og til en anden miljøteknologi til opfyldelse af krav til lugt, ammoniak og BAT (gyllekøling og luftrensere).

I figur 1 er vist en visualisering af staldanlægget, og nedenfor i figur 6 er vist kortet fra IT-ansøgningen.

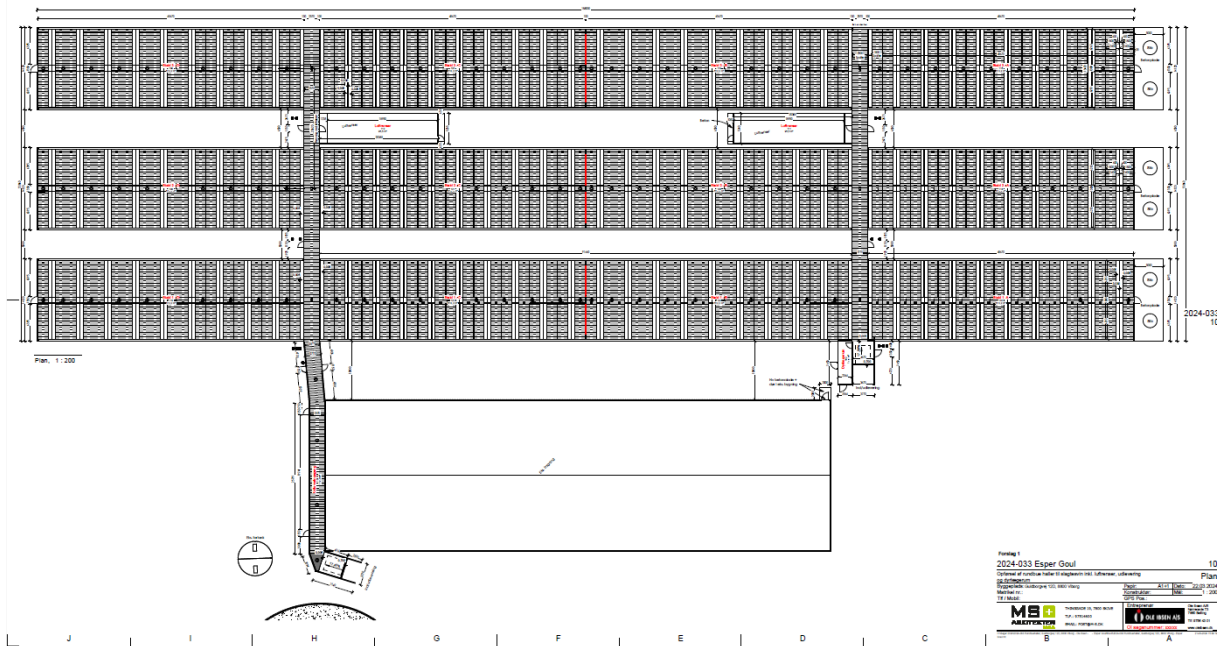

Figur 6. Stalde og gyllebeholdere.

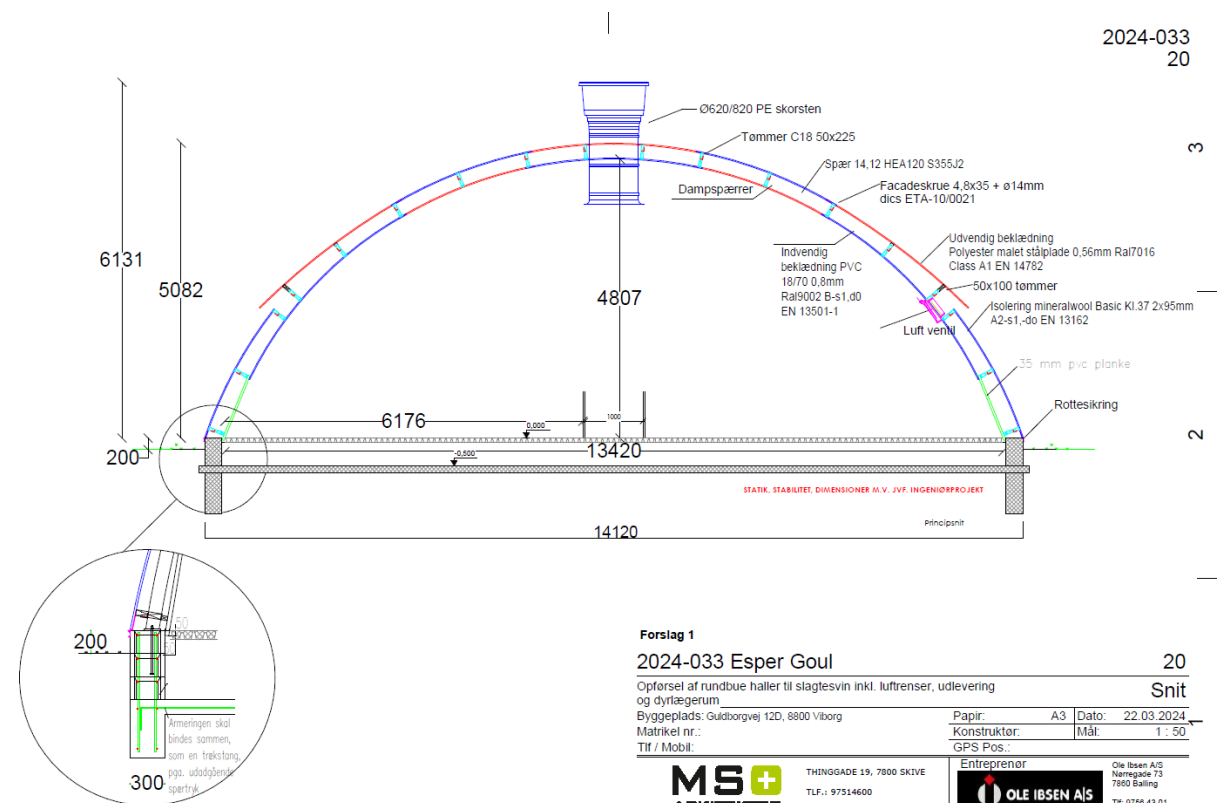
I figur 7, 8 og 9 er vist plantegning m.v. over de nye rundbuehaller.

Figur 7. Nye Rundbuestalde.

Figur 8. Plantegning - stipladser.

Figur 9. Rundbuehaller, tværsnit.

I tabel 2 er vist en oversigt over stalde og produktioner i ansøgt drift, nudrift og 8 års drift. Det bemærkes, at produktionsarealet i smågrisestaldene reduceres fra 2.000 m² i nudrift til 1.600 m² i ansøgt drift, idet 400 m² skal bruges til udleveringsrum. En forudsætning for, at arealet i udleveringsrummet ikke tæller med som produktionsareal er, at der foretages rengøring inden 12 timer efter brug.

Tabel 2. Produktion og produktionsarealer på Guldborgvej 12D, ansøgt drift.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
eks smågrise	2040	Mekanisk ventilation	6 m	(#669639) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	1610
ny stald 1	1327	Mekanisk ventilation	6 m	(#669647) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	1110
ny stald 2	1363	Mekanisk ventilation	6 m	(#669648) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	1110
ny stald 3	1291	Mekanisk ventilation	6 m	(#669649) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	1110
ny stald 1,1	648	Mekanisk ventilation	6 m	(#684285) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	555
ny stald 2,1	644	Mekanisk ventilation	6 m	(#686795) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	555
ny stald2,2	644	Mekanisk ventilation	6 m	(#686796) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	555
ny stald 3,1	644	Mekanisk ventilation	6 m	(#686798) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	555
ny stald 3,2	644	Mekanisk ventilation	6 m	(#686797) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	555
Sum						7715

Tabel 3. Produktion og produktionsarealer på Guldborgvej 12D i nudrift og 8 års drift.

Nudrift						
eks smågrise	2040	Mekanisk ventilation	6 m	(#669640) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	1610
eks smågrise1	703	Mekanisk ventilation	6 m	(#669846) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	390
Sum						2000
8 års drift						
eks smågrise	2040	Mekanisk ventilation	6 m	(#669641) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	1610
eks smågrise1	703	Mekanisk ventilation	6 m	(#669847) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	390
Sum						2000

Der indsættes i ansøgt drift miljøteknologi (luftrenser og gyllekøling) i staldene 2, 3, 2.1, 2.2, 3.1 og 3.2, se tabel 4. Miljøteknologien (kombinationen af luftrenser og gyllekøling) har samlet en ammoniakreducerende effekt på 55% og en lugtreducerende effekt på 39 %. Leverandøren af luftrenser og gyllekølingsanlægget er fagligt ansvarlig for, at dimensioneringen er korrekt. Som udgangspunkt er det derfor tilstrækkeligt med en dimensionering fra en kompetent producent af luftrensere og gyllekøling, som er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste.

Tabel 4. Stalde med miljøteknologi.

Produktioner med miljøteknologi							
Staldnavn	Produktion	Beskrivelse af miljøteknologi			Driftstimer pr. år	NH ₃ -N effekt (%)	Lugteffekt (%)
Ansøgt drift							
ny stald 2	(#669648) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	luftrenser og gyllekøling			8760	55	39
ny stald 3	(#669649) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	luftrenser og gyllekøling			8760	55	39
ny stald 2,1	(#686795) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	luftrenser og gyllekøling			8760	55	39
ny stald2,2	(#686796) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	luftrenser og gyllekøling			8760	55	39
ny stald 3,1	(#686798) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	luftrenser og gyllekøling			8760	55	39
ny stald 3,2	(#686797) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	luftrenser og gyllekøling			8760	55	39
Nudrift - Ingen data							
8 års drift - Ingen data							

I tabel 5 er vist oversigt over ansøgte opbevaringslagre (gylletank ”ny” og gylletank ”ny1” er de to nye gylletanke, der etableres i den ansøgte drift).

Tabel 5. Opbevaringslagre.

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
eks1	Flydende				846
2	Flydende				93
3	Flydende				97
ny	Flydende				1348
ny1	Flydende				1332

Der anvendes teltoverdækning på gyllebeholder ny og ny1, se tabel 6 og figur 1.

Tabel 6. Gyllebeholdere med teltoverdækning.

Opbevaringslagre med miljøteknologi		
Lagernavn	Beskrivelse af miljøteknologi	NH ₃ -N effekt (%)
Ansøgt drift		
ny	telt	50,0
ny1	telt	50,0
Nudrift - Ingen data		
8 års drift - Ingen data		

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

De nye rundbuehaller vurderes at blive etableret i tilknytning til det eksisterende anlæg og være erhvervsmæssigt nødvendige. Når kommunen skal vurdere, om et nyt byggeri er erhvervsmæssigt nødvendigt, skal det ses i forhold til det erhverv, der drives på ejendommen. Det er størrelsen af produktionsarealet samt dyre- og gulvtype, der er afgørende for produktionens miljømæssige belastning, hvorfor der stilles vilkår om, at det angivne produktionsareal, gulv- og dyretype med tilhørende miljøteknologi overholdes. Endvidere stilles vilkår til opbevaringslagre. Det vises i afsnit 7, at BAT-krav overholdes, og der kan derfor stilles vilkår, som vist nedenfor.

VILKÅR

- Dyretypen, gulvtypen og produktionsarealer og opbevaringslagre skal være i overensstemmelse med oversigten i nedenstående skema. Staldenes og gyllebeholdernes placering kan ses af figur 1.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
eks smågrise	2040	Mekanisk ventilation	6 m	(#669639) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	1610
ny stald 1	1327	Mekanisk ventilation	6 m	(#669647) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	1110
ny stald 2	1363	Mekanisk ventilation	6 m	(#669648) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	1110
ny stald 3	1291	Mekanisk ventilation	6 m	(#669649) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	1110
ny stald 1,1	648	Mekanisk ventilation	6 m	(#684285) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	555
ny stald 2,1	644	Mekanisk ventilation	6 m	(#686795) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	555
ny stald2,2	644	Mekanisk ventilation	6 m	(#686796) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	555
ny stald 3,1	644	Mekanisk ventilation	6 m	(#686798) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	555
ny stald 3,2	644	Mekanisk ventilation	6 m	(#686797) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	555
Sum						7715

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
eks1	Flydende				846
2	Flydende				93
3	Flydende				97
ny	Flydende				1348
ny1	Flydende				1332

Gylletank ny og gylletank ny1 skal etableres med teltoverdækning.

7) Gyllekøling (staldene 2, 3, 2.1, 2.2, 3.1 og 3.2).

Gyllekølingsanlægget leveres af firmaet Klimadan.

Oversigt over miljø krav.

Køling af gylle reducerer ammoniakfordampningen fra stalden. Teknologien er beskrevet i Miljøstyrelsens

Teknologiliste 05.02.2018 omkring køling af gylle i svinestalde. Gyllekølingsanlægget er dimensioneret ud fra fremsendte plantegning.

Etablering af gyllekøling med træk og slip i alt. 3.168 m²

Forventet reduktion i ammoniakfordampningen (træk og slip) ud fra beregnet varmebehov. 7,7 %

Varmepumpeanlægget er dimensioneret efter varmebehovet og eventuelt med frikøling samt heatdump af varme for at opnå den forventede reduktion i ammoniakfordampningen samt sænkning af lugtemission.

Gennemsnitlig køleeffekt i gyllekummen. (Ammoniak reduktion) 33,1 W/m²

Laveste køling på døgnbasis set over året. (Lugt reduktion). 25,9 W/m²

Forventet reduktion i ammoniakfordampningen (træk og slip). 23,8 %

Gennemsnitlig forventet reduktion i ammoniakfordampningen. 23,8 %

Forventet lugtreduktion. Bemærk kun staldafsnit med træk og slip. 20,0 %

8) Luftrenser (staldene 2, 3, 2.1, 2.2, 3.1 og 3.2).

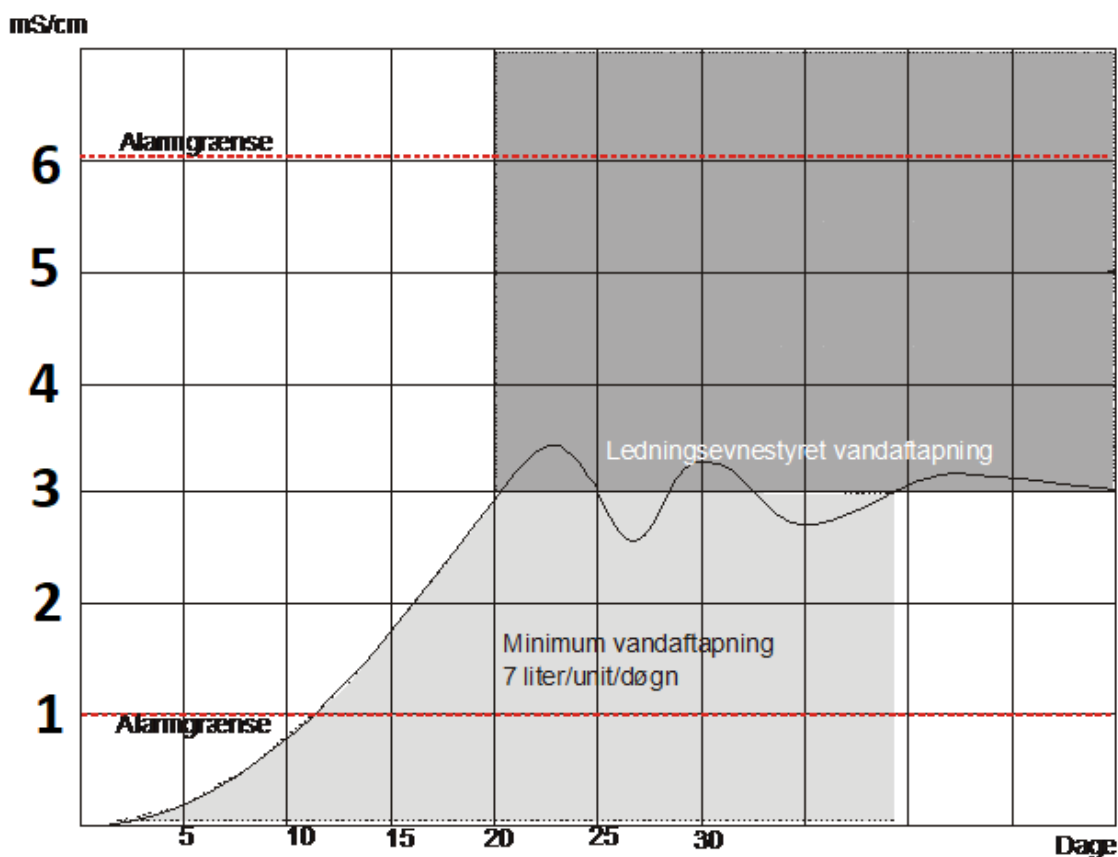
Luftrenser leveres af firmaet Skov.

Der skal etableres to luftrensere i staldanlægget.

Vandet i bundkarrene skal løbende kontrolleres af en ledningsevneføler, som sikrer en passende biologisk aktiv vandkvalitet ved at ændre på aftapningspumpen driftscyklus. Føleren er placeret i bundkaret og er forbundet til en transmitter i computeren. Føleren måler vandets ledningsevne (forurening) i mS/cm. Er ledningsevnen > 3 mS/cm intensiveres vandaftapningen efter behov

indtil ledningsevnen er normal. Ved en ledningsevne > 6 mS/cm eller < 1 mS/cm i en sammenhængende periode på 30 min gives alarm.

Luftrensingsanlægget skal indstilles til at behandle den udsugningsmængde, der skal renses for at opfylde kravene til reduktion af ammoniakemission og/eller lugtemission.

Luftrenseren skal anvendes 8760 timer/år.

Luftrensingsanlæggets ledningsevne skal være **3** miliSiemens (mS)/cm.

Ledningsevne sensor som måler vandets forurening er placeret i Bundkaret, kar 2.

Er ledningsevnen over indstillet sætpunkt (3 mS/cm i kar 2), øges vandafledningen efter behov, indtil ledningsevnen er normal.

Ved ledningsevne under indstillet sætpunkt (3 mS/cm i kar 2) styres aftapningen af en fastsat minimumsaftapning.

Ved en ledningsevne > 6 mS/cm i en sammenhængende periode på 5 min gives alarm.

Tryktabet over luftrensingsanlægget bør ligge på **45** pascal (Pa).

Er tryktabet over 75 pa. afgives alarm.

Stalde skal placeres som angivet på situationsplan i OML-notat og ventilationsafkast skal placeres på stalde med de x,y-koordinater (EUref89), som er angivet i OML-beregningens resultatfil.

Al ventilationsluft fra alle stalde på husdyrbruget skal til enhver tid føres ud gennem staldanlæggets ventilationsafkast.

Ventilationsafkast er nummereret 1-49 i OML-beregning (OML-beregning er vedlagt i bilag).

Ventilationsafkast 1-16 på den eksisterende smågrisestald skal være ført minimum 6,8 meter over jorden, som forudsat i OML-beregningen.

Ventilationsafkast 17-49 på de projekterede stalde skal føres minimum 7,3 meter over jorden og minimum 2,2 meter over staldens kiphøjde (5,1 meter over jorden).

Den indre diameter i ventilationsafkast 1-16 på den eksisterende smågrisestald må ikke overstige 0,90 meter.

Den indre diameter i ventilationsafkast 17-49 på de projekterede stalde må ikke overstige 0,92 meter.

Ventilationsafkast 1-16 på den eksisterende smågrisestald skal ved almindelige driftsforhold kunne levere en maksimal ventilationsydelse på minimum 8.500 m³/h pr afkast.

Ventilationsafkast 17-49 på de projekterede stalde skal ved almindelige driftsforhold kunne levere en maksimal ventilationsydelse på minimum 28.500 m³/h pr afkast.

5.2 FODRING.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 53 fastsætter følgende vedrørende fodring for IE-brug:

- *IE-husdyrbrug skal - for at reducere den samlede mængde kvælstof, der udskilles - som minimum enten anvende fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, reducere indholdet af råprotein ved hjælp af en god aminosyrebalance, eller ved at bruge et eller flere fodertilsætningsstoffer, som nedsætter den samlede mængde kvælstof, der udskilles og er tilladt i henhold til forordning (EF) nr. 1831/2003 om fodertilsætningsstoffer. En god aminosyrebalance og lavt indhold af råprotein kan opnås ved at kombinere fodermidler, hvor aminosyreprofilen supplerer hinanden og/eller ved at tilsætte frie essentielle aminosyrer til foder med et lavt indhold af råprotein. IE-husdyrbruget kan anvende en kombination af de nævnte teknikker.*
- *IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde fosfor, der udskilles, som minimum anvende enten fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, et eller flere fodertilsætningsstoffer som nedsætter den samlede mængde fosfor der udskilles (f.eks. fytase) og er tilladt i henhold til forordning (EF) nr. 1831/2003 om fodertilsætningsstoffer eller letfordøjeligt uorganisk fosfat som f.eks. monocalciumfosfat i stedet for mindre fordøjelige fosforkilder. IE-husdyrbruget kan også anvende en kombination af de nævnte teknikker.*
- *IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere anvendelse af fodring eller fodringsteknikker som nævnt i stk. 1 og stk. 2. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.*

Der fodres med færdigfoder som opbevares i foderladen.

Foderplaner laves i samarbejde med en produktionsrådgiver med henblik på at opnå den mest optimale fodring af dyrene og undgå overforsyning med næringsstoffer, der vil ende som uudnyttede næringsstoffer i gyllen.

På ejendommen benyttes fasefodring og der anvendes fytase i foderet for udnyttelse af fosfor.

Det vurderes at BAT for foder er opfyldt på ejendommen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Fodringsvilkår blev fjernet fra teknologilisten i sommeren 2017, og Viborg Kommune kan derfor ikke længere stille fodervilkår som virkemiddel i relation til BAT, men kan henholde sig til ovennævnte særregel for IE-brug.

5.3 ENERGI- OG VANDFORBRUG

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Energi.

Ifølge EU's referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, er det BAT at anvende følgende:

- Optimering af udformningen af ventilationssystemet i mekanisk ventilerede stalde for at tilvejebringe god temperaturkontrol samt opnå minimumsventilation om vinteren. Undgåelse af modstand i ventilationssystemer gennem hyppigt eftersyn og rengøring af luftkanaler og fans.
- Anvende lavenergi-belysning.

Der anvendes energi til ventilation, gyllekøling, luftrensning, fodring, lys mv. Ved løbende reovering og reparation vil der være fokus på at vælge løsninger der minimerer energiforbruget, f.eks. energibesparende lyskilder mv.

Lysset i staldene styres efter timer og lyser kun 15-16 timer i døgnet.

Al ventilation sker ved et computerstyret temperaturreguleret styringssystem, der sikrer at ventilationen fungerer optimalt både med hensyn til temperatur og fugt i staldene samt i forhold til elforbruget. Hyppig rengøring af ventilationsafkastene nedsætter energiforbruget betragteligt.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsætter følgende:

§ 54. IE-husdyrbrug er forpligtet til at anvende energieffektiv belysning i overensstemmelse med reglerne i det til enhver tid gældende bygningsreglement, jf. byggelovens § 5.

Stk. 2. IE-husdyrbrugene skal opbevare fakturaer for gennemførte udskiftninger, jf. stk. 1 og 2, i fem år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

Der forventes et energiforbrug til gyllekøling på ca. 717.000 kWh pr år. Derudover vil energiforbrug til luftrensning på ca. 77.000 kWh. Der installeres 2 BIO Flex luftrensnere á 16,2 meter filter.

Vand.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 43, stk. 1, nr. 9 fastsætter pligt til at minimere vandforbruget: *Tilrettelæggelse af husdyrbruget og driften heraf, så vandforbruget minimeres mest muligt.*

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, er det BAT at reducere vandforbruget ved at udføre følgende:

- rengøring af dyrestald og udstyr med højtryksrensere efter hver produktionscyklus eller hver batch. Til svineopstaldning løber spulevand typisk ned i gyllesystemet, og det er derfor vigtigt at finde en balance mellem rengøring og brug af så lidt vand som muligt.
- udførelse af regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.
- registrering af vandbrug gennem måling af forbrug, og
- detektering og reparation af lækager.

Vand anvendes primært til drikkevand til dyrene, luftrensere og vask af stalde. Ved løbende reovering og reparation vil der være fokus på at vælge løsninger, der minimerer vandforbruget og vandspild, f.eks. drikkesystemer. Staldene bliver kontrolleret dagligt, og hvis der opstår utilsigtet og synligt vandspild, vil det blive opdaget og repareret med det samme.

Der anvendes drikkepipler placeret i fodertrugene, så der er optimale forhold for adgang til vand for svinene og et lavt drikkevandspild.

Der forventes et vandforbrug på ca. 22.300 m³, inkl. drikkevandspild og vask af stalde.

Vandforbrug til luftrensere.

Som det fremgår af nedenstående tabel 7, så læses meget mindre vand end den mængde, som bliver tilført rensere.

Tabel 7. Vandforbrug.

Vandforbrug*	Ca. 0,25 m ² pr. produceret slagtesvin Ca. 0,1 m ³ pr. produceret smågris
Aftapning til gylletang	Ca. 20-40 l pr. produceret slagtesvin Ca. 10 l pr. produceret smågris

*ca. 90% af vandet til luftrenseren fordamper over filtrene. 8 af 12 sektioner i staldene er tilkoblet luftrensere.

Vandforbrug med 4 hold igennem pr. år i 8 sektioner: $8 * 836 * 4 * 250 \text{ liter} = 6.688 \text{ m}^3/\text{år}$.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

For at leve op til kravene om BAT, hvor der ikke findes referencedokumentet fra EU for de bedst anvendelige teknikker (BREF), er der opmærksomhed på energi- og vandforbrug på ejendommen.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 9) Energi- og vandforbruget skal registreres mindst 1 gang årligt. Registreringerne skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen. Staldene skal kontrolleres dagligt for vandspild.

5.4 SPILDEVAND HERUNDER REGNVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Spildevand fra den ansøgte produktion udgøres primært af vand fra rengøring af stalde og fra drikkevandsspild. Spildevandet ledes til gyllebeholder og er indeholdt i det beregnede vandforbrug og opbevaringskapacitet i gyllebeholderne.

Sanitært spildevand ledes til septiktank med efterfølgende sivedræn. Septiktanken tømmes under den kommunale ordning.

Tagvand nedsives diffust.

Vand fra vaskeplads ledes til gyllebeholder.

Ansøger vurderer, at håndtering af spildevand lever op til kravene.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ejendommens afledning af tagvand og overfladevand vurderes ikke at give anledning til gener i lokalområdet.

Viborg Kommune vurderer, at kapaciteten i gyllebeholderne er tilstrækkelig til at rumme de givne mængder spildevand i ansøgt drift.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 10) Al vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester, samt transportvogn og sprøjte skal foregå på støbt tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder.

5.5 AFFALD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Affald bortskaffes, så vidt muligt, til genanvendelse.

Døde dyr fjernes dagligt fra staldene. Afhentningsplads er vist i figur 10. Smågrise placeres i kølecontainer, store grise på betonunderlag under kadaverkappe. Derved undgås uhygiejniske forhold, samt at døde dyr kan observeres af forbipasserende. Desuden kan ræve, hunde og vilde katte ikke komme til de døde dyr. Døde dyr afhentes efter behov, ca. 1 gang ugentligt af DAKA.

Figur 10. Placering af afhentningsplads til døde dyr.

Medicinalaffald opbevares i aflåst skab i kontor og afleveres til kommunal modtageordning. Kemikalier til desinfektion af stalde samt medicin opbevares i teknik/fyrrum. Der er ingen opbevaring af pesticider.

Brændbart affald i form af plastik, papirsække, aftøringspapir og tom rengjort emballage bliver opsamlet i container og bortskaffes via en indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder eller til kommunal genbrugsplads.

Jern og metal afhændes til produkthandler, og glas m.m. bortskaffes via en indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder eller til kommunalgenbrugsplads.

Det vurderes, at bortskaffelse af affald på ejendommen lever op til affaldsregulativet i Viborg kommune.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen. Derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen efter de gældende regler. Bortskaffelsen skal i øvrigt ske i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativ for erhverv.

Håndtering af døde dyr skal leve op til kravene i Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr, Bekendtgørelse nr. 558 af 1. juni 2011.

Rester af lægemidler og kanyler fra dyrehold betragtes som "særligt affald" og skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af affald. Medicin (lægemidler) må ikke opbevares sammen med levnedsmidler eller foderstoffer.

Viborg Kommune vurderer, at der ikke vil være problemer med hensyn til affaldsbortskaffelsen fra virksomheden.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 11) Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald mv.
- 12) Olie- og kemikalier (gældende både råvarer og affald) skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller

grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.

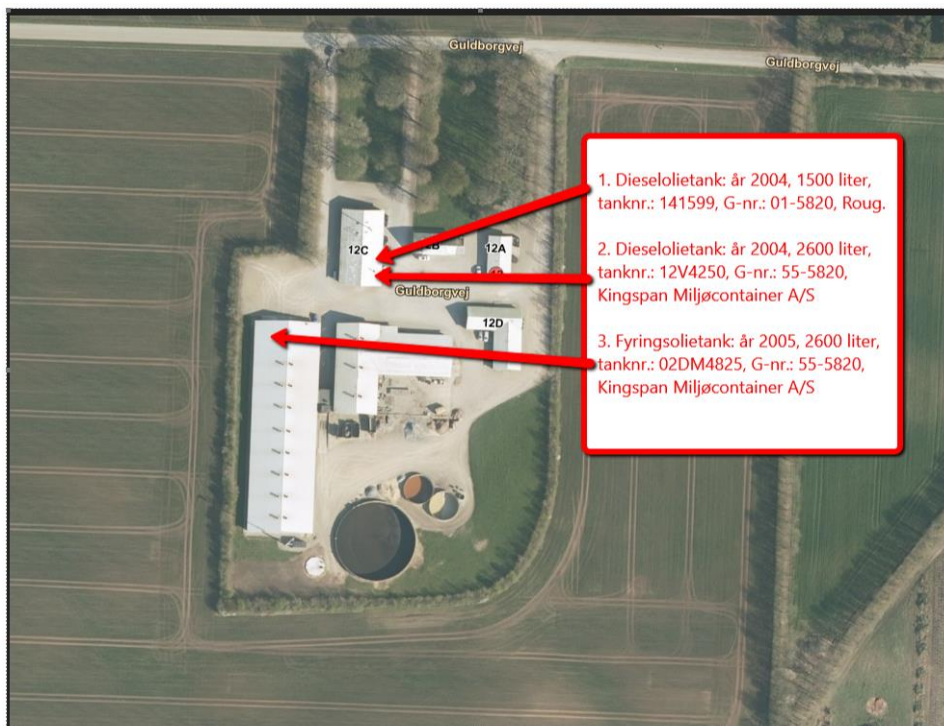
- 13) Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Ved tilsyn skal det kunne demonstreres at affaldstyperne bliver sorterede. Det skal ligeledes kunne dokumenteres at affaldet aftages af godkendte virksomheder og transporteres af godkendte transportører, f.eks. ved hjælp af kvitteringer fra virksomhederne.

5.6 RÅVARER OG HJÆLPESTOFFER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der findes følgende tanke til opbevaring af dieselolie og fyringsolie på ejendommen:

- Dieselolietank: år 2004, 1500 liter, tanknr.: 141599, G-nr.: 01-5820, Roug.
- Dieselolietank: år 2004, 2600 liter, tanknr.: 12V4250, G-nr.: 55-5820, Kingspan Miljøcontainer A/S
- Fyringsolietank: år 2005, 2600 liter, tanknr.: 02DM4825, G-nr.: 55-5820, Kingspan Miljøcontainer

Figur 11. Placering af olietanke.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der ikke er forøget risiko for miljøuheld i forbindelse med håndteringen af olie og brændstof på ejendommen, og der stilles ikke vilkår i den forbindelse.

Oplagring af diesel og anden olie i tanke skal opfylde olietankbekendtgørelsen.

5.7 DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 51 fastsætter følgende lovkrav vedrørende beredskabsplaner:

Stk. 1. IE-husdyrbrug skal udarbejde og følge en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af husdyrbruget inkl. materiel, herunder med henblik på at forebygge uheld, og beredskab for håndtering af uventede emissioner og hændelser. Planen skal som minimum opfylde betingelserne i stk. 2 og 3.

Stk. 2. Planen for regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse, jf. stk. 1, skal omfatte:

- 1) Gyllebeholdere (for tegn på skader, nedbrydning eller utætheder).*
- 2) Gyllepumper, -miksere, -separatorer og -spredere.*
- 3) Forsyningssystemer til vand og foder.*
- 4) Varme-, køle- og ventilationssystemer samt temperaturfølere, herunder optimering og optimeret styring heraf.*
- 5) Siloer og transportudstyr (f.eks. ventiler og rør).*
- 6) Luftrensningssystemer (f.eks. ved regelmæssige inspektioner).*
- 7) Udstyr til drikkevand, herunder skal behovet for regelmæssig indstilling vurderes og frekvensen for løbende indstilling i så fald fastsættes i planen.*
- 8) Maskiner til udbringning af husdyrgødning samt doseringsmekanisme- eller dyse, som begge skal være i god stand.*

Stk. 3. Beredskabsplanen, jf. stk. 1, skal omfatte:

- 1) En plan over husdyrbruget med angivelse af drænsystemer og vandkilder og spildevandskilder.*
- 2) Handlingsplaner for håndtering af visse potentielle hændelser (f.eks. brande, utætte eller kollapsede gylle-beholdere, ukontrolleret afstrømning fra møddinger og olieudslip).*
- 3) Tilgængeligt udstyr til håndtering af forureningsulykker (f.eks. udstyr til tilstopning af drænrør og opdæmning af grøfter samt oliesug, absorberingsmætter eller ruller til olieudslip).*

Stk. 4. Kontrol, reparation og vedligeholdelse, jf. stk. 1 og 2, skal ske regelmæssigt. Kontrol af gyllebeholdere, jf. stk. 2, nr. 1, skal som minimum gennemføres én gang årligt.

Stk. 5. IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at planen følges ved at føre logbog over gennemførte kontroller. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende sammen med planen omfat-tet af stk. 1, i forbindelse med tilsyn.

Stk. 3. Beredskabsplanen, jf. stk. 1, skal omfatte:

- 1) En plan over husdyrbruget med angivelse af drænsystemer og vandkilder og spildevandskilder.*

2) *Handlingsplaner for håndtering af visse potentielle hændelser (f.eks. brande, utætte eller kollapsede gyllebeholdere, ukontrolleret afstrømning fra møddinger og olieudslip).*

3) *Tilgængeligt udstyr til håndtering af forureningsulykker (f.eks. udstyr til tilstopning af drænrør og opdæmning af grøfter samt oliesug, absorberingsmåtter eller ruller til olieudslip).*

Stk. 4. Kontrol, reparation og vedligeholdelse, jf. stk. 1 og 2, skal ske regelmæssigt. Kontrol af gyllebeholdere, jf. stk. 2, nr. 1, skal som minimum gennemføres én gang årligt.

Stk. 5. IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at planen følges ved at føre logbog over gennemførte kontroller. Dokumentation skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende sammen med planen omfattet af stk. 1, i forbindelse med tilsyn.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 50 fastsætter følgende:

§ 50. IE-husdyrbrug skal oplære personale, hvad angår:

- 1) *Relevant lovgivning.*
- 2) *Transport og udbringning af husdyrgødning.*
- 3) *Planlægning af aktiviteter.*
- 4) *Beredskabsplanlægning og -styring.*
- 5) *Reparation og vedligeholdelse af udstyr.*

Stk. 2. IE-husdyrbruget skal udarbejde oplæringsmateriale, der angår de forhold, der følger af stk. 1. Materialet skal være tilgængeligt for personalet og opdateres løbende. Oplæringsmaterialet skal kunne fremvises på forlangende til tilsynsmyndigheden

Ved at overholde ovennævnte krav og retningslinjer, der er anført i en beredskabsplan, forventes skadevirkninger ved evt. uheld minimeret, da der vil ske forureningsbegrænsende foranstaltninger i form af inddæmning, oppumpning m.v. Det sikres også, at eventuel udenlandsk arbejdskraft er oplært i at håndtere uheld m.v.

Det er vurderet, at der sker forebyggelse af uheld på ejendommen med udgangspunkt i nedenstående beskrivelser.

Anlæg og tekniske foranstaltninger renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad at det sikrer en korrekt brug og effekt. Medarbejderne er grundigt introducerede til opgaverne, hvilket er med til at sikre, at disse bliver udført korrekt, og med minimal risiko for uheld som følge af forkert håndtering af kemikalier, gylle, olie mv. Ejer og andre med fast adgang til bedriften er vejledt i beredskabsplanen, hvilken har en fast plads på staldkontoret.

Al omlastning af gylle sker med gyllevogn med fastmonteret kran, hvor pumpen sidder på gyllevognen, og der sker en automatisk tømning af pumperøret. Omlastning sker altid under opsyn. Derfor vurderes det, at der ikke er større risiko for uheld i forbindelse med utilsigtet igangsætning af pumper, spild m.m.

En gang årligt tømmes gyllebeholderne i forbindelse med den normale udbringning af gylle, hvorved gyllebeholderne visuelt kan kontrolleres for evt. skader. Der foretages desuden lovpligtigt eftersyn af autoriseret kontrollant og vedligeholdelse, hvilket betyder, at beholderen hvert 10 år bliver kontrolle-

ret for, om der skulle være tegn på begyndende utætheder. Ved kommunens tilsyn med husdyrbruget bliver gyllebeholderene også besigtiget.

Ved længerevarende strømsvigt vil energiforsyningsgesellschaft blive kontaktet. Der er nødopluk i staldene og alarmer, der straks påkalder en medarbejder.

Ved brand tilkaldes brandvæsenet.

Der er opsat pulverslukkere strategiske steder på ejendommen, og desuden er der opsat røgdetektorer på loftet, der giver alarm til staldens øvrige alarmsystem. Der iværksættes slukningsarbejde i det omfang, det er forsvarligt. Dyr forsøges reddet ud.

Sker der uheld, der kan medføre alvorlige påvirkninger af natur om miljø, vil alarmcentralen straks blive kontaktet. Ligeledes vil kommunen efterfølgende blive underrettet.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at en beredskabsplan for ejendommen efter ovenstående retningslinjer nævnt i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 51 på tilfredsstillende vis beskriver, hvorledes man skal forholde sig ved kritiske situationer.

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

VILKÅR

---

14) Der skal foreligge en beredskabsplan, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at ”stoppe ulykken/uheldet” og begrænse udbredelsen/skaden
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan
- Kort over bedriften med angivelse af placering af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer, vandløb, slukningsmateriel, hovedafbrydere for el og vand, m.m.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal opdateres, når der sker ændringer på bedriften og gennemgås mindst én gang om året.

Beredskabsplanen skal have en synlig og en for alle tilgængelig plads på ejendommen.

5.8 GØDNINGSPRODUKTION OG - HÅNDBETING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

På ejendommen produceres der svinegylle. Gyllen vil blive opbevaret i tre eksisterende gyllebeholdere og i to nye gyllebeholdere. Gylle håndteres i lukkede gyllerør, og der udsluses gylle efter behov.

De to nye gylletanke er på 6.000 m³ hver. Der er krav om opbevaringskapacitet til 9 måneders gylleproduktion.

Den samlede opbevaringskapacitet fremgår af nedenstående:

Gyllebeholder fra 2006:	3.500 m ³
Gyllebeholder fra 1988:	450 m ³
Gyllebeholder fra 1988:	450 m ³
Ny gyllebeholder:	6.000 m ³
Ny gyllebeholder	6.000 m ³
Fortank:	160 m ³
<u>Gyllekanaler:</u>	<u>400 m³</u>
I alt:	16.960 m ³

I forhold til miljøgodkendelsen fra 2021 ændres der ikke på opbevaringskapaciteten (herunder størrelsen på de to nye gyllebeholdere).

Beholdernes bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring og kontrolleres hvert 10. år af en autoriseret kontrollant. Derudover tømmes de som hovedregel en gang årligt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse.

Håndtering af husdyrgødning på ejendommen sker i overensstemmelse med lovens krav. Der er indført procedurer og foretaget diverse foranstaltninger for at begrænse uheld og omfanget af eventuelle uheld.

Pumpning af gylle sker under overvågning. Læsning af gyllevogne sker med sugeskran og foregår under overvågning.

Der er beregnet en årlig gylleproduktion på ca. 23.000 m³ inkl. vaskevand.

Kravet i husdyrgødningsbekendtgørelsen om tilstrækkelig opbevaringskapacitet (opbevaringskapacitet svarende til 9 måneders produktion) er opfyldt, idet gyllen fra Guldborgvej 12D overføres til biogasanlæg. Der skal foreligge dokumentation for overførslen og tilbageførslen af gylle..

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 10 fastsætter, at hvis der foretages ændringer, som har indflydelse på kapaciteten, skal den ansvarlige for driften udarbejde en opgørelse over den nye samlede opbevaringskapacitet. Opgørelsen skal opbevares og kunne forevises på forlangende i forbindelse med kontrol. Viborg Kommune vurderer, at gyllen opbevares og håndteres på en måde, som minimerer risiko-

en for gylleuheld på ejendommen. Opbevaring og håndtering af husdyrgødningen forventes ikke at medføre gener, der kan have en væsentlig negativ indvirkning på miljøet.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 15) Der skal altid være en opbevaringskapacitet til husdyrgødning på mindst 9 måneder på denne ejendom.
- 16) Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.
- 17) Påfyldning af gyllevogne og lign. skal enten foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning, eller med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb, så spild af flydende husdyrgødning undgås
- 18) Håndtering af husdyrgødning skal foregå under opsyn, så spild undgås.

6.1 AMMONIAK OG NATUR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Tabet af ammoniak fra husdyrbrug vil blive afsat i de omkringliggende naturområder og kan medføre ændringer af kvælstofsårbare naturtyper og resultere i faldende artsrigdom og stigende dominans af mere almindelige plantearter.

For at beskytte de kvælstoffølsomme naturtyper er der i husdyrlovgivningen stillet krav til den maksimalt tilladte ammoniakafsætning i forbindelse med udvidelser eller ændringer af husdyrbrug. IT-ansøgningssystemet beregner automatisk afsætningen/depositionen af ammoniak i de naturområder (de nærmeste naturpunkter), der udpeges i ansøgningen.

Den samlede ammoniakfordampning fra ejendommen er beregnet til ca. 8.812 kg NH₃-N pr. år i ansøgt drift. Det er en stigning i forhold til nudriften og 8-års drift på 7.278 NH₃-N/år. I forhold til miljøgodkendelsen fra 2021 sker der ikke nogen nævneværdig ændring i ammoniakemissionen.

Nedenstående tabel 8 viser den samlede ammoniakfordampning fra stalde og lagre til opbevaring af husdyrgødning.

Den benyttede miljøteknologi (gyllekøling og luftrensere) giver en reduktion af ammoniakfordampningen fra anlægget på 55 %.

Tabel 8. Ammoniakemission.

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	7861,3	950,2	8811,5
Nudrift	1120,0	414,1	1534,1
8 års-drift	1120,0	414,1	1534,1

Afskæringskriterier i forhold til natur

Der gælder følgende fastlagte krav til, hvor meget kvælstof der må afsættes på forskellige kategorier af omkringliggende natur, se tabel 9:

Tabel 9. Afskæringskriterier i forhold til natur.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1 Kategori 1 natur omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000 områder), som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagt af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen.	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden ^{*)} : 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.

<p>Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2 Kategori 2 natur omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.</p>	<p>Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.</p>
<p>Kategori 3. Kategori 3 natur omfatter; Heder, moser og overdrev udenfor Natura 2000 områderne, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3, samt ammoniakfølsomme skove.</p>	<p>Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.</p>

AMMONIAKBELASTNING AF KATEGORI 1 NATUR.

Nærmeste Kategori 1 natur ligger ca. 950 m øst for anlægget (punkt 13 i figur 12). Der er tale om elle- og askeskov inden for habitatområdet Hald Ege, Stanghede og Dollerup Bakker, hvor totaldepositionen i det kritiske punkt er beregnet til 0,5 kg N/ha/år. Afskæringskriteriet til Kategori 1 natur (maksimal 0,7 kg N/ha/år) er dermed overholdt, idet der ikke er regnet med kumulation med andre husdyrproduktioner.

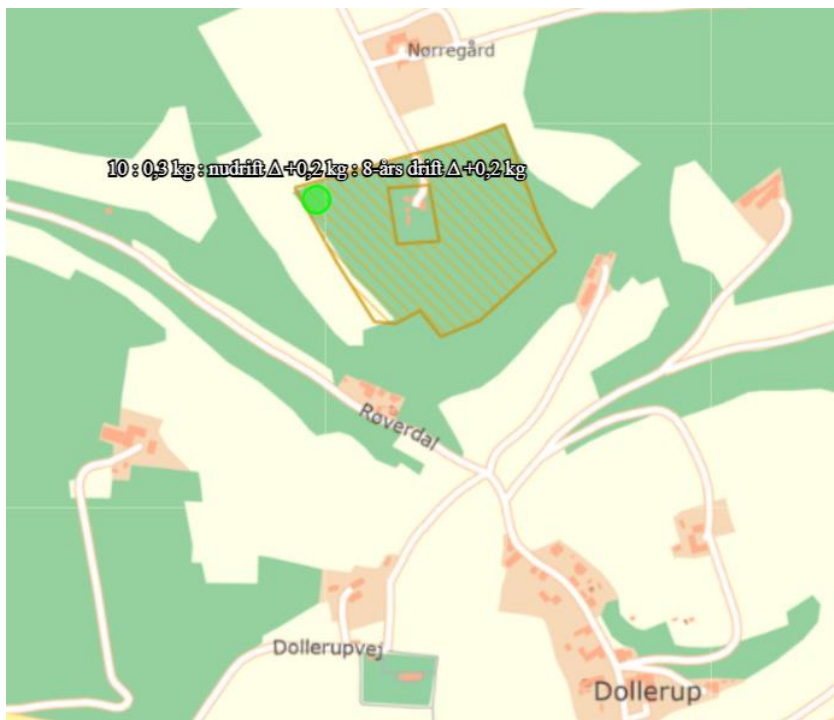
Figur 12. Nærmeste Kategori 1 natur.

I bilag 2 er vist et udsnit af habitatområdet Hald Ege, Stanghede og Dollerup Bakker.

AMMONIAKBELASTNING AF KATEGORI 2 NATUR.

Nærmeste Kategori 2 natur er et overdrev, som ligger ca. 1,5 km nordøst for anlægget. Der er beregnet en totaldeposition på 0,3 kg N/ha/år. Afskæringskriteriet på 1,0 kg N/ha/år i totalbelastning er dermed overholdt.

Der er et andet område, som i de officielle kort er registreret som en Kategori 2 hede og befinder sig cirka 800 meter nord for anlægget. Det vurderes dog, at dette er en fejl, da heden kun dækker omkring 2 hektar og dermed ikke opfylder kravet om en minimumsstørrelse på 10 hektar for Kategori 2 heder.

Figur 13. Nærmeste Kategori 2 natur.

AMMONIAKBELASTNING AF KATEGORI 3 NATUR.

I IT-ansøgningsystemet er beregnet merdeposition med ammoniak på en række Kategori 3 naturpunkter omkring ejendommen. Højeste merdeposition er beregnet på naturpunkterne vist i figur 14 og 15. Der er tale om tilgroede lysåbne skove (ikke alle skovarealer er Kategori 3 natur). Den højeste merdeposition er beregnet til 0,5 kg N/år/år og overholder således afskæringskriteriet på maksimal 1,0 kg N/ha/år.

Figur 14. Kategori 3 punkt (punkt 5, skov).

Figur 15. Kategori 3. (Punkt 9, skov).

Der er ikke andre Kategori 1, 2 og 3 naturområder omkring ejendommen end de ovenfor nævnte, der modtager en ammoniakdeposition over lovens krav, og samlet set vurderes det derfor ikke, at godkendelsen på Guldborgvej 12d vil påvirke omkringliggende natur i negativ retning. I nærheden af husdyrbruget er der ikke registreret søer og enge beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Påvirkning af arter med særlige beskyttelseskrav (Bilag IV arter)

I habitatdirektivets bilag IV er opført en række arter, som skal sikres en streng beskyttelse i deres naturlige udbredelsesområde også udenfor de udpegede Natura 2000-områder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende bl.a. at yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges og for planternes vedkommende, at arterne bl.a. ikke må ødelægges.

Ud fra "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" vurderes det, at følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kan tænkes at forekomme i nærområdet til husdyrbruget

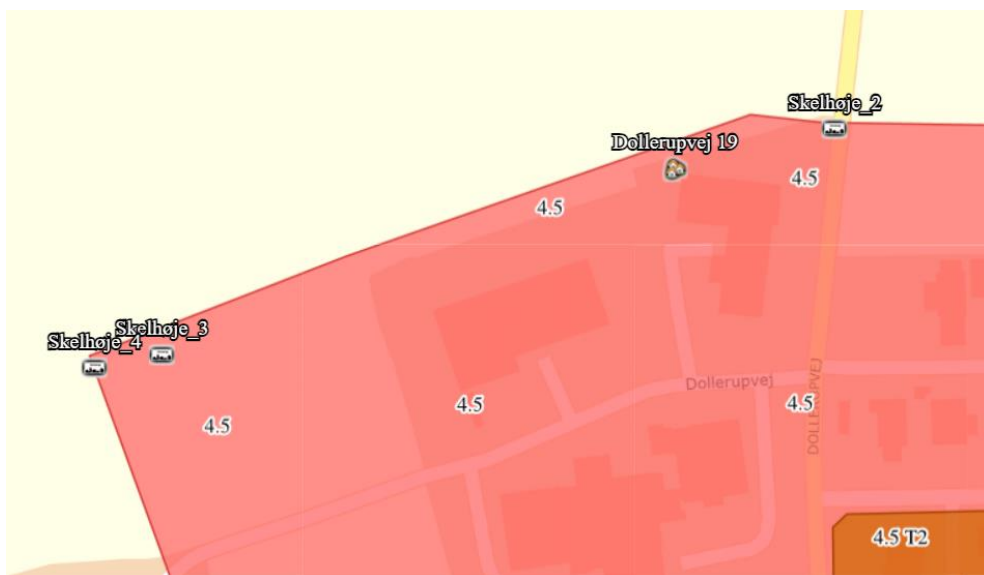
- spidssnudet frø
- stor vandsalamander
- strandtudse
- odder
- birkemus
- småflagermus
- markfirben
- ulv

Der er ikke kendskab til konkrete artsfund i området omkring ejendommen.

Projektet etableres på et dyrkningsareal, hvor der ikke fjernes læhegn eller lignende som kunne fungere som levesteder for Bilag IV arter. Det ansøgte lever op til alle lovens afskæringskriterier for ammoniakemission, og det vurderes derfor, at det ikke påvirker omkringliggende natur væsentligt. På baggrund heraf vurderes det ansøgte heller ikke at påvirke eventuelle bilag IV arter, der har leve- eller opholdssted i nærheden af ejendommen.

Figur 17. Beregningspunkter byzone. (Der er ikke samlet bebyggelse tættere på end byzone).

Ansøger har i ansøgningssystemet gennemført en beregning af lugtbelastningen ved ovenstående beregningspunkter, og resultatet fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 10. Lugtberegninger.

Samlet resultat af lugtberegning [?](#) [i](#)

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Dollerupvej 30	0	NY	529,2	529,2	727,3	Ja
Guldborgvej 1	0	NY	529,2	529,2	522,4	Nej
Guldborgvej 10	0	NY	529,2	529,2	728	Ja
Karuphøjvej 12	0	NY	529,2	423,3	1044	Ja
Dollerupvej 128	0	NY	995,1	995,1	1366,5	Ja
Dollerupvej 19	0	NY	995,1	895,6	986,9	Ja
Skelhøje_1	0	NY	1279,8	1215,8	1111,6	Nej
Skelhøje_2	1	NY	1279,8	1337,4	1012,2	Nej
Skelhøje_3	1	NY	1279,8	1337,4	935,5	Nej
Skelhøje_4	1	NY	1279,8	1337,4	927,8	Nej

Miljøvurdering af lugtgenerne bliver i ansøgningssystemet beregnet efter to modeller. FMK-modellen ("gammel model"), som tidligere var den mest udbredte, og Miljøstyrelsens lugtvejledning (ny model).

Geneniveauerne er fastsat i henholdsvis Odour units (OU_E/m^3) og lugtenheder (LE/m^3), og beskyttelsesniveauet for lugt indebærer, at geneniveauerne for lugt, der beregnes efter Miljøstyrelsens lugtmodel i Odour units (OU_E/m^3) og efter FMK-modellen i lugtenheder (LE/m^3) skal overholdes.

I det konkrete tilfælde anvendes den model, som giver den længste geneafstand. Systemet angiver, hvilken model der på den baggrund er anvendt.

Ansøgningssystemets beregninger bygger på standardiserede forudsætninger.

Det fremgår af de standardiserede beregninger, at husdyrbruglovens lugtkriterier ikke kan overholdes i forhold til nabobeboelsen på Guldborgvej 1 og boliger indenfor byzone i Skelhøje. (vist med rødt i ovenstående tabel. Det er de standardiserede beregninger efter den nye model, som ikke overholdes (i tabellen betegnet som ny).

Genekriterierne i Ny model er vist i nedenstående tabel.

Tabel 11. Genekriterier, Ny model.

Kategori	Vejledende geneniveau
Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde.	5 OU_E/m^3
Samlet bebyggelse i landzone eller område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende.	7 OU_E/m^3
Etablering, udvidelse eller ændring ved enkeltboliger	15 OU_E/m^3

Genekriteriet i forhold til byzone (5 OU_E/m^3) svarer til, at registrerbar, men ikke genegivende, lugt fra husdyrbruget undtagelsesvis kan forekomme. Lugtemissionen fra et husdyrbrug beregnes ud fra normalt. Emissionen afhænger af dyretype og staldsystem samt af eventuelle lugtreducerende foranstaltninger. I denne sag er beregningen sket ud fra de dyretyper og staldsystemer som indgår i ansøgningen, og den anvendte lugtreducerende teknologi i form af luftrensning og gyllekøling indgår også i beregningerne.

Hvis det er Miljøstyrelsens lugtmodel (Ny model), der viser den længste geneafstand, kan ansøger således foretage en konkret (og mere præcis) såkaldt OML-beregning. Dette er tilfældet i nærværende sag.

De faktiske afstande fra lugtcentrum til henholdsvis enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone er derfor beregnet i en konkret OML-beregning, hvor det er belyst, at lugtgeneafstandene er overholdt, se bilag 1. Den anvendte lugtspredningsberegning er udført på baggrund af detaljerede oplysninger om det ansøgte husdyrbrug, og - i tilfælde af kumulation med andre husdyrbrug - oplysninger om disses beliggenhed og lugtemission. Oplandets ruhed er fastsat til 0,1 Denne værdi er fastsat ud fra 0,1 for landbrugsland og 0,3 for byzone. Der er ikke byzone i oplandet, hvorfor landbrugsopland er valgt (lugtbelastningen er beregnet til "kanten" af byzonen i Skelhøje, hvor lugtbelastningen er størst).

Lugtkravene overholdes ved etablering af luftrensere kombineret med gyllekøling i de fleste af de nye stalde, se afsnit 5.1. Samlet reducerer miljøteknologien lugtudslippet fra staldanlægget med 39 %. For at opnå denne effekt af miljøteknologien er fastsat vilkår 7 og 8.

Ventilationsluften fra staldene medbringer en given mængde lugt. I staldene mindskes lugten ved - udover den anvendte miljøteknologi - at der jævnligt rengøres, samt at der er overbrusning. Derudover vil samtlige ventilationsafkast blive rengjort ved vask af staldene.

Da ventilationsafkastene er placeret minimum 1 meter over tagfladen, bliver luften opblandet og fortyndet, inden den falder ned omkring staldanlægget.

Der er etableret overbrusningsanlæg på bedriften for på den måde at sikre, at grisene har mulighed for afkøling i varme perioder. Samtidig kan en god drift og styring af overbrusning af gødearealer medvirke til at kontrollere dyrenes gødeadfærd og dermed medvirke til at sikre, at husdyrgødningen hurtigt føres fra stald til lager. Herved mindskes både lugtgener og ammoniaktab, og muligheden for udklækning af fluelarver reduceres. Desuden vil overbrusningsanlæg have en positiv effekt på mængden af støv i stalden.

Lugtgener fra opbevaringsanlæg samt ved udbringning indgår ikke i lugtberegningerne og håndteres ved generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen (der etableres teltoverdækning på de to nye gyllebeholdere). Der er restriktioner ved udbringning af husdyrgødning på søn- og helligdage.

Lugtkonsekvenszonen er beregnet til 1.405 m beregnet efter den standardiserede lugtmodel, hvilket kan betegnes som en forsigtig beregning, idet en mere konkret beregning formentlig vil give en mindre lugtkonsekvenszone. Det indebærer, at lugt til tider kan registreres ud til 1.405 m fra staldanlægget, uden at lugtgenekriterierne i denne afstand dog er overskredet. Beboere indenfor denne zone er blevet orienteret om ansøgningen med mulighed for at udtale sig i sagen, inden der blev truffet afgørelse.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt ifølge beregninger fra en detaljeret OML-model. Der er i vilkår 7 og 8 fastsat krav til miljøteknologi.

Viborg Kommune vurderer samlet, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne, og der er ikke grundlag for at ikke at godkende projektet på grund af lugtgener.

VILKÅR

- 19) Såfremt der efter Viborg Kommunes vurdering opstår lugtgener, der vurderes at være væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen i denne godkendelse, kan Kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

6.3 FLUER OG SKADEDYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

For at bekæmpe skadedyr, som kan være til gene for naboer og for selve ejendommen, foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer og rotter. Alle udendørsarealerne samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddelige og renholdt.

Fluer bekæmpes efter behov. Hvis der opstår problemer med fluer, vil de blive bekæmpet efter de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Agroøkologisk Institut.

Rottebekæmpelse foretages af autoriseret firma. Aftalen med det pågældende firma i dag er, at de kommer på ejendommen 6 gange årligt og tilser de opstillede kasser.

Rotter kan overføre sygdomme, æder mad og husdyrfoder og ødelægger bygninger og kloak-systemer. Enhver, der opdager rotter, har pligt til at anmelde det til kommunen. Det gælder for både private og virksomheder. Man kan forebygge rotter ved at rydde op udendørs, så de ikke har mulighed for at bygge rede og ved at sørge for, at de ikke har adgang til mad, foder og korn m.v.

Det vurderes, at der på baggrund af det oplyste, ikke vil ske en væsentlig opformering af fluer og skadedyr på husdyrbruget, og ejendommens skadedyrsbekæmpelse vurderes at være tilstrækkelig.

Ansøger sørger for at der opretholdes en god hygiejne i staldene og ved foderopbevaringen, så fluegener minimeres og så tiltrækningen af skadedyr minimeres.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr, som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt. Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 20) Der skal løbende foretages observationer, således angreb af skadedyr opdages. Ved angreb skal der igangsættes tiltag til bekæmpelse af skadedyr efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse på ejendommen, herunder en effektiv bekæmpelse af fluelarver i dybstrøelsen/husdyrgødningen. Fluebekæmpelsen skal ske i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut fra Agroøkologi.

6.4 TRANSPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der kommer transporter til og fra ejendommen med dyr, foder, gylle, affald, døde dyr mv. Transport forgår med traktor eller lastbil. Derudover vil der være kørsel med personbiler/varevogne fra. dyrlæge, elektriker, serviceaftaler mv.

Transporter til slagteri, fra foderstof og til/fra biogasanlæg kører ud til Herningvej. De kommer ikke gennem Skelhøje, og dermed er der ikke transporter fra Guldborgvej 12d, der belaster Skelhøje By.

Da transporterne sker ved hensynsfuld kørsel og da der hovedsageligt er spredt beboelse nær ejendommen, vurderes det, at transporter ikke vil give anledning til væsentlige gener for omkringboende. Dog vil naboer i området kunne registrere kørsel på offentlig vej.

Antallet af transporter vil ikke stige i forhold den meddelte godkendelse fra 2021, men stiger fra ca. 480 til ca. 1000 transporter årligt i forhold til den nuværende smågriseproduktion, se tabel 12.

Tabel 12. Antal transporter årligt i ansøgt drift.

Døde dyr	52
Levering af grise (smågrise)	26
Afhentning af slagtesvin til slagteri	140
Foder	180
Gylle	500
Diverse	90
I alt	Ca. 1000

Antal transporter fra den ansøgte husdyrproduktion kan således anslås til ca. 3 pr. døgn i gennemsnit. (Der vil naturligvis være spidsbelastningsperioder både for husdyrproduktionen og den øvrige trafik).

Som grundlag for vurderingen af gener forbundet med transport er det relevant at kortlægge den eventuelt øgede trafik i forhold til den eksisterende trafik.

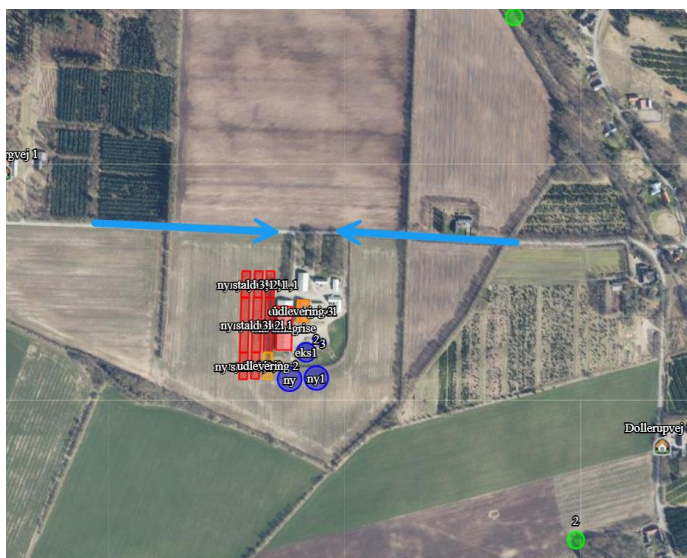
Der er fået trafiktællinger på Guldborgvej og igennem Skelhøje.

På hverdagsdøgn er talt ca. 300 transporter pr. dag på Guldborgvej, hvoraf ca. 50 er tunge transporter.

På hverdagsdøgn er talt ca. 800 transporter dagligt igennem Skelhøje, hvoraf ca. 60 er tunge transporter. (Husdyrbrugets egne transporter kommer som nævnt ikke igennem Skelhøje).

Der er egen ind- og udkørsel til ejendommen.

Transportruter på Guldborgvej er vist i nedenstående figur, idet som nævnt en altovervejende del af transporterne går mod vest til Herningvej.

Figur 15. Transportruter.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der ikke er andre mulige transportveje for produkter til og fra gården end vist i figur 15. Ejendommen er godt beliggende op til Guldborgvej.

Der er ikke naboer, som er placeret tæt ved til- og frakørslerne fra anlægget, som vil kunne generes af transporterne.

Gener forbundet med transport i forbindelse med husdyrbrugets indretning og drift, herunder lugt-, støv- og støjgener, kan fx opstå som følge af til- og frakørsel af dyr og foder samt kørsel på offentligt tilgængelig vej i forbindelse med udbringning og opbevaring af husdyrgødning og anden form for gødning.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har afgjort, at der i en miljøgodkendelse kan stilles vilkår om, hvilke adgangsveje på husdyrbrugets matrikel, der skal anvendes, men ikke hvilke offentlige veje, der skal benyttes efter at transporterne har forladt husdyrbrugets matrikel og befinder sig på offentlig vej.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har afvist mere end 100 klager vedrørende trafikale gener over ansøgninger om udvidelse af husdyrbrug med bl.a. følgende begrundelse: ”Ved reguleringen af husdyrbrug, er det praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug. I en godkendelse kan der derfor primært stilles vilkår om anvendelse af bestemte adgangsveje til virksomheden”

Husdyrbrugets matrikel er vist i figur 16. Der er ikke beboelse tæt på matrikelgrænsen. Færdsel på offentlig vej reguleres af politiet efter færdselslovens regler. Eventuelle transporter fra Guldborgvej gennem Skelhøje er ikke et tema, som er relevant at inddrage i miljøgodkendelsen.

Figur 16. Husdyrbrugets matrikel.

Der kan der stilles vilkår om, at til- og frakørsel kun må ske på bestemte tidspunkter (egne transporter).

Færdsel på offentlig vej reguleres af politiet og henhører under færdselsloven og øvrige bestemmelser, der er fastsat af Justitsministeriet. Husdyrbrugets trafikale belastning af omgivelserne skal derfor vurderes i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse, inden afgørelse om godkendelse træffes. Efter dette tidspunkt kan selve trafikken ikke reguleres af miljømyndighederne. Ved transport af husdyrgødning på offentlig vej over længere afstande eller gennem landsbyer kan det være relevant at vurdere, om transporten sker under hensigtsmæssige forhold, både hvad angår transportveje men også

transportformen.

Ved vurdering af gener forbundet med husdyrbrugets transporter skal der tages udgangspunkt i, at husdyrbrugets konkrete behov for transporter også tilgodeses, fx med hensyn til mulige tidspunkter for levering til slagteri, afhentning af mælk osv.

Ved vurdering af hensigtsmæssig lokalisering af husdyrbruget indgår som nævnt til- og frakørselsforholdene for husdyrbruget. Hvis kørsel forbundet med husdyrbruget medfører væsentligt øgede trafikale og miljømæssige gener i nærområdet (fx mange transportere igennem landsbyområder m.v.), og hvis disse gener ikke kan afhjælpes ved valg af alternative til- og frakørselsforhold, kan det indgå i overvejelserne, hvorvidt kommunalbestyrelsen skal meddele afslag på godkendelse til etablering af ny virksomhed eller til udvidelse af en eksisterende.

I det foreliggende projekt vil der være af størrelsesordenen 3 transportere dagligt i gennemsnit, hvilket er af et omfang, der ikke kan antages at afvige fra, hvad der må forventes i landzone og ikke i det konkrete tilfælde kan antages at indebære en væsentlig miljømæssig gene for de omboende sammenhold med den øvrige trafik på Guldborgvej og igennem Skelhøje. Vedrørende trafikbelastning af Skelhøje bemærkes, at alene på grund af afstanden, vil overvejelser om afslag til det ansøgte ikke være et tema.

Trafiksikkerhed, f.eks. ved udkørsel til Herningvej og skader på veje som følge af tung trafik, indgår ikke i sagsbehandlingen.

For at mindske eventuelle transportgener for de omboende stilles der i miljøgodkendelsen vilkår om, at al transport til og fra ejendommen som hovedregel skal begrænses til hverdage i tidsrummet 07:00-18:00. Undtagelser fra hovedreglen omfatter bl.a. markarbejde i højsæsonerne.

VILKÅR

- 21) Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.
- 22) Husdyrbrugets egne transportere skal tilrettelægges således, at de foregår indenfor almindelig arbejdstid (hverdage i tidsrummet 7.00-18.00). Sæsonbetonet arbejde i nogle få dage kan tillades udenfor disse tidspunkter. Omkringboende skal orienteres, når gyllekørsel påbegyndes.

6.5 STØJ FRA ANLÆGGET OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

På ejendommen kommer der bl.a. støj fra staldventilation, indblæsning af foder i silo, brug af kompressor og traktor-/lastbiltransport.

Eftersom der er ventilatorer i ventilationsafkast, kan der være støj fra disse i nærheden af staldene. Da naboer er placeret mere end 100 m fra staldene vurderes det, at disse ikke vil blive generet af støj fra ejendommen.

Støj fra transport vil primært komme fra lastbiler med levering af foder, gylletransport, levering og afhentning af svin samt afhentning af døde dyr. Herudover vil der være transportere med traktor ved udbringning af gylle og andet markarbejde.

Alle grænser for tilladelig støj vil blive overholdt, og der vil kun i meget få tilfælde opstå støjgene fra transporterne.

I det omfang det er muligt, vil alle støjende aktiviteter blive lagt indenfor normal arbejdstid. Dog kan der forekomme afvigelser i forbindelse med levering og afhentning af dyr, foder og husdyrgødning.

Sammenholdt med ejendommens placering vurderes det at omkringboende ikke vil blive generet af støj fra husdyrbruget.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen skal vurdere om støjgenerne fra husdyrbruget overskrider de vejledende støjgrænser i nærmeste byzone eller sommerhusområde samt område i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål. Hvis husdyrbruget ligger i det åbne land skal også vurderes eventuelle gener i forhold til nærmeste enkeltbeboelse

Vurdering af støjgener fra husdyrbruget skal sikre, at husdyrbruget indrettes og drives under hensyn til omboende. Ligger husdyrbruget i nærheden af byzone eller sommerhusområde samt område i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål, bør der stilles skærpede støjkraav.

I forhold til nabobeboelse skal støjniveauet vurderes ved selve beboelsen eller i haven/terrassen til nabobeboelsen, hvor typisk ophold finder sted. Dette er relevant, hvis der er tale om en enkelt beboelse i det åbne land.

Viborg Kommune vurderer, at støj fra ejendommen ikke vil blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger, men fastsat støjvilkår. Kommunens erfaringer sammenholdt med afstanden til nærmeste nabo vurderes at være fuldt ud tilstrækkelig til at vurdere, at der ikke behov på yderligere tiltag suppleret med målinger.

Viborg Kommune vurderer, at de omkringboende kan sikres mod væsentlige støjgener ved at stille vilkår om overholdelse af konkrete støjgrænser samt vilkår om, at der skal foretages målinger, hvis der skulle opstå begrundet tvivl om, hvorvidt ejendommens drift kan leve op til de fastsatte grænser.

Trafikstøj fra transporter på offentlig indgår ikke ved vurdering af støjbelastning af omgivelserne, men støj fra transporter på ejendommens ind/udkørsel indgår.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 23) Såfremt der kommer klager over støj fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter, vil Kommunen indhente dokumentation for, at støjkraavene i Miljøstyrelsens Vejledning overholdes.

Vejledningens afskæringskriterier er følgende:

Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel må i intet punkt - målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).

	Kl.	Referencetidsrum	dB(A)
Mandag - fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	½ time	40
Maksimalværdi	22-07	-	55

Viborg Kommune kan bestemme, at virksomheden skal dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt, dog højst 1 gang årligt. Dokumentationen skal sendes til tilsynsmyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som ”Miljømåling – ekstern støj” af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. Nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder.

Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor virksomhedens grund og under de mest støj belastede driftsforhold - eller efter anden aftale med miljømyndigheden.

6.6. RYSTELSER FRA ANLÆG OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser, som maskinføreren udsættes for fremfor rystelser, der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor, og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang, der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne, forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne, og det vurderes, at grænseværdierne overholdes til alle områder nævnt i ovenstående tabeller.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Virksomhedens bidrag til niveauet for vibrationsniveauet (dB re 10⁻⁶ m/s²) målt som det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S må ikke overstige værdierne i Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø Orientering fra Miljøstyrelsen, nr. 9 1997.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

24)

Anvendelse	Tidspunkt	Vægtet accelerationsniveau
Boliger i boligområder (hele døgnet)	Hele døgnet	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	18-7	75
Børneinstitutioner og lignende	I åbningstiden	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	7-18	80
Kontorer, undervisningslokaler og lignende	Hele døgnet	80
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	85
Kontorer og tilsvarende lokaler i erhvervsbebyggelse, hvor der foregår følsomme aktiviteter	Hele døgnet	80

Anvendelse	Tidspunkt	A-vægtet lydtryksniveau (10-160 Hz), dB	G-vægtet lydtryksniveau dB
Beboelsesrum, herunder børneinstitutioner og lignende	18-7	20	85
	7-18	25	85
Kontorer, undervisningslokaler, og lignende støjfølsomme rum	Hele døgnet	30	85
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	35	90

6.7 STØV FRA ANLÆG OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen stiller følgende krav til støvemissioner fra staldanlæg:

§ 55. IE-husdyrbrug skal for at reducere støvemissioner fra staldanlæg enten reducere støvproduktionen fra foder og strøelse, anvende en metode til at binde støv i staldanlæggene eller behandle afgangsluft fra staldanlæggene ved hjælp af et luftrensningssystem.

Der vil være støv fra dyrene, dog ikke i et omfang, så der opleves gener udenfor staldene. Støvet minimeres som følge af omhyggeligt management og hygiejne. Der vil ikke være støvgener i forbindelse med daglig håndtering af foder, da det foregår i et lukket system. I forbindelse med høst og indblæsning af korn i siloen, kan der forekomme støvgener. Pga. afstanden til nærmeste nabo vurderes det at naboer ikke vil opleve gener i forbindelse med støv ved høst.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Med hensyn til støvgener fra gården forventes der ikke væsentlige problemer. Det bemærkes, at god landmandspraksis indebærer, at al transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, så at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 24) Landbrugsdriften må ikke uden for ejendommens areal give anledning til støvgener, som Viborg Kommune vurderer til at være væsentlige.
- 25) Opbevaring og håndtering af virksomhedens foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt virksomhedens drift i øvrigt må ikke give anledning til støvgener, der efter Viborg Kommunes vurdering medfører gener for omgivelserne.

6.8 LYS

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der vil ikke være gener fra staldenes indendørs belysning. Lyset i staldene styres efter timer og lyser kun 15-16 timer i døgnet. Der er udendørsbelysning ved indgangen til staldene. Som udgangspunkt vil der ikke være belysning udenfor bygningerne om natten.

På grund af ejendommens beliggenhed og den beskrevne brug af kunstigt lys vurderes det, at omkringboende og trafikanter ikke vil blive generet af lys fra ejendommen.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsætter følgende for IE-brug:

§ 54. IE-husdyrbrug er forpligtet til at anvende energieffektiv belysning i overensstemmelse med reglerne i det til enhver tid gældende bygningsreglement, jf. byggelovens § 5.

Stk. 2. IE-husdyrbrugene skal opbevare fakturaer for gennemførte udskiftninger, jf. stk. 1, i fem år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der ikke er udendørs lys, som kan virke generende for naboer eller passerende trafik.

7 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

Begrebet BAT

BAT betyder Best Available Techniques (Bedste Tilgængelige Teknik) og er en fællesbetegnelse for teknikker og teknologier, som kan begrænse forurening fra stalde eller lagre. BAT-begrebet dækker også over teknikker og teknologier til begrænsning af vand- og energiforbruget.

Et husdyrbrug skal reducere ammoniakfordampningen til et niveau svarende til fordampningen ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik (BAT) i forbindelse med en miljøgodkendelse, hvis ammoniakfordampningen overstiger 750 kg NH₃-N pr. år. BAT er ikke en statisk størrelse, men ændrer sig som følge af den teknologiske udvikling. Kravet om begrænsning af forurening ved anvendelse af BAT bidrager således til at sikre et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed.

Kravet til den maksimale fordampning (emissionsgrænseværdien) er fastlagt i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Kommunen kan dog i særlige tilfælde fravige kravet, hvis ansøgeren godtgør, at det konkret ikke vil være proportionalt at opfylde kravet i forhold til, hvad der er økonomisk eller teknisk muligt som følge af den eksisterende indretning og drift.

Husdyrbrug, der er omfattet af IE-direktivet, skal ud over ovenstående generelt leve op til principperne om anvendelse af BAT, som disse er foreskrevet i EU-kommissionens såkaldte BAT-konklusioner med tilhørende BAT-referencedokumenter (BREF).

På et husdyrbrug er kvælstof, fosfor og ammoniak de væsentligste næringsstoffer, som kan give anledning til påvirkning af det omgivende miljø.

De mest betydende faktorer for omfanget af påvirkningen med næringsstoffer er valget af:

- Foderteknologi
- Staldindretning
- Opbevaring af husdyrgødning
- Management
- Udbringningsteknologi

BAT-standardvilkår

For anlægget (husdyrhold, stald og lager) defineres kravet om BAT som en maksimal emissionsgrænse afhængig af udvidelsens størrelse og afhængig af, om udvidelsen sker i nyt eller eksisterende byggeri. Emissionsgrænserne er fastlagt i BAT-standardvilkår udarbejdet af Miljøstyrelsen.

Miljøstyrelsen har udarbejdet vejledende BAT-standardvilkår for de enkelte produktionsgrene i såkaldte Teknologiblade. På denne ejendom kan nedenstående teknologier potentielt være relevante:

- Luftrensning
- Køling af gylle i svinestalde
- Svovlsyrebehandling af gylle

- Fast overdækning af gyllebeholder (telt, betonlåg eller flydedug)

I de følgende afsnit beskrives det, hvordan den ansøgte produktion indrettes med henblik på at leve op til kravet om BAT.

Vejledende BAT-standardkrav (ammoniak)

Det samlede BAT krav er beregnet via husdyrgodkendelse.dk og beregnet til 8.859 kg NH₃-N/år, hvoraf BAT krav til staldene udgør 7.373 kg NH₃-N/år og BAT kravet til lagrene er beregnet til 1.486 kg NH₃-N/år, se tabel 13.

Tabel 13. BAT-beregning.

Samlet BAT beregning ? i			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	7373	1486	8859
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	7861	950	8811
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	48
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Den samlede ammoniakemission fra anlægget er beregnet til 8.811 kg N/år. På baggrund heraf kan det konstateres, at BAT for staldanlægget er overholdt.

Teknologivalg til opfyldelse af krav om BAT (ammoniak)

Bedriftens ansvarlige har fokus på, hvilke staldsystemer der er bedst anvendelige i relation til miljø og dermed tab af ammoniak til omgivelserne, samt til dyrenes velfærd.

Bedriften og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter.

Smågrisestalden er indrettet som en to-klimastald med delvis spaltegulv.

Slagtesvinestaldene er indrettet med delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv.

Der anvendes overbrusning af gødearealet, så det renholdes og så ammoniak- og lugtemissionen reduceres.

Staldene er indrettet, så der kan rengøres efter hvert hold og derved nedsætte risikoen for sygdomme,

Håndteringen af gylle er med træk og slip. Pumpning og håndtering af gylle vil foregå i lukket rørsystem. Pumpning vil foregå indenfor normal arbejdstid.

Tildeling af halm i stiens lejeområde vil medvirke til, at stien holdes, tør og endvidere give beskæftigelse til grisene. Dette giver lidt støv i staldene, men ammoniakkoncentrationen og temperaturen er lavere, hvilket medvirker til et bedre arbejdsmiljø.

Teknologiblade

Til svin findes følgende teknologiblade:

- Luftrensning
- Køling af gylle i svinestalde
- Svovlsyrebehandling af gylle
- Fast overdækning af gyllebeholder

Valg af teknologi

Der er valgt følgende miljøteknologier:

- Fast overdækning af to nye gyllebeholdere

I størstedelen af staldene i rundbuehallerne er valgt:

- Luftrensning
- Gyllekøling

Fravalg af teknologi

- Forsuring
- Smellfighter

Ud fra de valgte miljøteknologier vurderer ansøger, at produktionsanlægget lever op til BAT.

Effekten af den valgte miljøteknologi er vist i tabel 4 (55% ammoniakreduktion og 39% lugt-reduktion i de stalde, hvor teknologierne anvendes).

BAT Daglig drift

Bedriftens ansvarlige har fokus på hvilke staldsystemer, der er bedst anvendelige i relation til miljø, og dermed tab af ammoniak til omgivelserne, samt til dyrenes velfærd.

Bedriften og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper, der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter.

Den daglige drift er tilrettelagt ud fra principperne om godt landmandskab og ansvarlig driftsledelse, således anlægget giver anledning til mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne. Dette søges opnået ved bl.a. at reduceret vand- og energiforbrug og ved reduktion af ammoniakfordampning fra staldene og lager.

Ansøger vurderer, at det er BAT at monitere følgende procesparametre mindst en gang om året:

- Vandforbrug
- Energiforbrug
- Brændstofforbrug
- Antallet af indgående og udgående dyr
- Foderforbrug

- Gødningsproduktion

Ansøger vurderer, at den daglige drift lever op til BAT.

BAT Fodring

Foderplaner laves i samarbejde med en produktionsrådgiver med henblik på at opnå den mest optimale fodring af svinene og undgå overforsyning med næringsstoffer, der vil ende som uudnyttede næringsstoffer i gyllen.

På ejendommen benyttes fasefodring, og der anvendes fytase i foderet for udnyttelse af fosfor.

Ansøger vurderer at BAT for foder er opfyldt på ejendommen.

BAT opbevaring af husdyrgødning

- Gyllen opbevares hovedsageligt i teltoverdækkede beholdere.
- Der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen, således at den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde.
- Gyllen opbevares i stabile beholdere, der kan modstå mekaniske, termiske, samt kemiske påvirkninger.
- Beholdernes bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring.
- Gyllebeholderne tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse.
- Gylle omrøres kun umiddelbart før tømning af beholderne ved f.eks. udbringning på marken.
- Gyllebeholderne er underlagt 10-års beholderkontrol og er under dagligt opsyn.
- Der foretages løbende eftersyn og vedligeholdelse af gyllebeholderne.
- Gylle suges fra de eksisterende beholdere og op i gyllevognen ved hjælp af en sugekran, der er påmonteret på gyllevognen. Sugekran minimerer risikoen for eventuelle uheld eller spild i forbindelse med påfyldningen af gyllevognen.

Ansøger vurderer at BAT for opbevaring af husdyrgødning er opfyldt på ejendommen.

BAT- krav Energi- og vandbesparende foranstaltninger

Se afsnit 5.3

Management på husdyrbruget

Den daglige drift er tilrettelagt ud fra principperne om godt landmandskab og ansvarlig driftsledelse, således anlægget giver anledning til mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne. Dette søges opnået ved reduceret vand- og energiforbrug og ved reduktion af ammoniakfordampning fra staldene.

Der foretages daglige tilsyn af bedriften og løbende vedligeholdelse af anlægget.

Logistikken i forbindelse med fodring og håndtering af dyr er indrettet, så afstanden giver færrest muligt driftstimer.

Rengøring i og omkring bygningerne og siloer foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt, og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold. Den jævnlige rengøring og visuelle kontrol sikrer, at der ikke opstår ressourcepild eller uhygiejniske forhold.

Døde dyr fjernes dagligt fra staldene og placeres i container eller under kadaverkapsel, så der ikke opstår uhygiejniske forhold.

Affald bortskaffes, så vidt muligt, til genbrug.

Medicinforbruget søges minimeret ved systematisk sundhedsrådgivning med dyrlæge og der er 4-6 årlige besøg af dyrlægen, hvor besætningens generelle sundhed vurderes, og hvor det enkelte dyr behandles efter behov. Herudover er der diverse rådgivningsbesøg.

Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse, og medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket vilkår der er stillet til driften i den forbindelse. Medarbejdere holdes ajour med nye krav og regler på regelmæssige personalemøder.

Alle medarbejdere er instrueret i forsvarlig håndtering af forurenende stoffer herunder gylle, kemikalier og brændstof og produktionen tilrettelægges således, at belastning af den enkelte medarbejder mindskes.

Der er serviceaftale med leverandører af miljøteknologi, herunder ventilationsanlæg.

Beredskabsplan.

Der udarbejdes en beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld bliver beskrevet. Der foretages brandteknisk gennemgang af ejendommen af autoriseret person hvert 8. år.

Reparation og vedligeholdelsesprogrammer for bygninger og inventar.

Efter tømning af hver sektion bliver staldsektionerne vasket og overbrusning, ventilations- og varmeanlæg bliver rengjort og funktionen kontrolleret. Ligeledes kontrolleres udfodringsanlægget og vandventilerne. Bygninger vedligeholdes løbende, og ejendommen holdes ryddelig.

Hensigtsmæssig planlægning af aktiviteter på anlægget.

Dyreflytninger sker så vidt muligt altid på hverdage i dagtimer.

Gylleudslusning foretages så vidt muligt altid på ugens hverdage inden for normal arbejdstid. Fodertransport til og fra ejendommens lager foretages normalt på ugens hverdage.

I forbindelse med høst vil der dog foregå arbejde ud over almindelig arbejdstid.

Ansøger har redegjort for, hvordan der på ejendommen er fokus på at spare på ressourcerne og løbende kontrollere og måle forbruget. Det vurderes samlet set, at det ansøgte lever op til BAT for råvarer, energi, vand og management og egenkontrol.

Dokumentation.

For at kunne dokumentere at miljøgodkendelsen og lovgivningen overholdes er/bliver følgende til rådighed på kommunens forlangende:

- Slagteriafregninger
- CHR-registreringer
- Registrering af årligt forbrug af el og vand
- Beredskabsplan
- 10 års beholderkontrol og logbøger over flydelag

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at virksomheden overholder kravene til brug af BAT i tilstrækkeligt omfang indenfor management, staldindretning, foder, gødningshåndtering, energiforbrug og vandforbrug ved de beskrevne tiltag samt ved overholdelse af miljøgodkendelsens vilkår.

Ud fra ovenstående beskrivelse vurderes det at husdyrbruget har fokus på management. Det vurderes, at ansøger ved overholdelse af dansk lovgivning og med ovenstående driftsrutiner lever op til kravet om BAT vedr. management/godt landmandskab i henhold til BREF (referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion).

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen stiller krav om følgende årlige indberetning til kommunalbestyrelsen:

§57. IE-husdyrbrug skal en gang årligt indsende følgende informationer til kommunalbestyrelsen, jf. dog stk. 3:

- 1) Logbøger for eventuel miljøteknologi.*
- 2) Dokumentation for miljøledelsessystem, jf. § 42, stk. 3.*
- 3) Logbog over gennemførte kontroller, jf. § 44, stk. 5.*
- 4) Dokumentation for overholdelse af fodringskrav, jf. § 46.*

Stk. 2. IE-husdyrbrug skal hvert år senest den 31. december indsende informationer, jf. stk. 1, til kommunalbestyrelsen. Informationerne, jf. stk. 1, skal angå det forudgående kalenderår og skal sendes samlet til kommunalbestyrelsen.

Stk. 3. IE-husdyrbruget skal dog ikke indsende informationer, jf. stk. 1 og 2, hvis kommunalbestyrelsen har modtaget de pågældende oplysninger i forbindelse med tilsyn, jf. reglerne i den til enhver tid gældende miljø-tilsynsbekendtgørelse.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ikke vilkår for BAT.

8 MILJØKONSEKVENSRAPPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ansøger har fremsendt en miljøkonsekvensrapport, hvis oplysninger er medtaget under de relevante afsnit.

Miljøkonsekvensrapporten belyser de væsentligste miljøkonsekvenser ved husdyrbruget. Det betyder, at rapporten beskriver, hvordan, husdyrbruget kan påvirke:

- 1) befolkning og menneskers sundhed.
- 2) biologiske mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet
- 5) samspillet mellem to eller flere af ovenstående faktorer
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovenstående

På baggrund af rapporten har Viborg Kommune stillet vilkår til projektet, så negative miljøkonsekvenser undgås.

Viborg Kommune vurderer herefter, at miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet efter Husdyrbrugloven. Beskrivelser og vurderinger er fyldestgørende, og med de stillede vilkår vil der ikke være væsentlige negative konsekvenser ved landbruget.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Alternative løsninger har været diskuteret, men det vurderes, at det ansøgte projekt tager hensyn til naboer og omgivende natur og miljø og opfylder kravene til en effektiv husdyrproduktion.

0-alternativet beskriver forholdene, hvis udvidelsen ikke finder sted. 0-alternativet vil betyde en fastholdelse af den nuværende produktion, indtil produktionsapparatet er slidt ned. Ud fra et økonomisk synspunkt vil dette være uhensigtsmæssigt. Det vil være muligt at tage den foreliggende miljøgodkendelse i brug, men ansøger har nu valgt en anden udformning af anlægget og en anden miljøteknologi af bl.a. økonomiske årsager.

Der er undersøgt alternative placeringer, og den valgte placering af anlægget er den mest optimale i forhold til natur, naboer og byzone, hvor en OML-beregning viser, at lugtgeneafstanden er overholdt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det ansøgte lever op til kravet om BAT ved valg af teknologi. Det ansøgte lever også op til øvrige krav.

Viborg Kommune har derfor ikke fundet det nødvendigt at forlange andre alternativer undersøgt.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Guldborgvej 12 er som nævnt et IE-brug.

For IE-husdyrbrug gælder, at de skal have et miljøledelsessystem ved miljøgodkendelsens meddelelse, jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §49:

§ 49. IE-husdyrbrug skal have et miljøledelsessystem, der opfylder betingelserne i stk. 2.

Stk. 2. Den, der er ansvarlig for driften af husdyrbruget, skal gennemføre og overholde et miljøledelsessystem, herunder

- 1) formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,*
- 2) fastsætte miljømål,*
- 3) udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,*
- 4) minimum 1 gang årligt evaluere miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og*
- 5) minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.*

Stk. 3. IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at der gennemføres og overholdes et miljøledelsessystem i overensstemmelse med de krav, der er nævnt i stk. 2, nr. 1-5, f.eks. digitalt eller i form af dokumenter. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsætter også krav om oplæring af personale, ved at følgende krav skal overholdes, se afsnit 5.7.

Husdyrbruget skal udarbejde en plan for regelmæssig kontrol, reparation, vedligeholdelse og beredskab, se afsnit 5.7.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen stiller følgende krav ved ophør af IE-brug:

§ 58. Ved ophør af aktiviteter på IE-husdyrbrug finder kapitel 4 b i lov om forurennet jord anvendelse.

Stk. 2. Ved ophør forstås

1) ophør af alle aktiviteter på IE-husdyrbruget,

2) når et IE-husdyrbrug har meddelt kommunalbestyrelsen, at kapaciteten eller udnyttelsen af kapaciteten permanent nedsættes til under stipladsgrænserne i § 16 a, stk. 2, i husdyrbrugloven, eller stipladsgrænserne i § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug,

3) situationer omfattet af § 59 a, stk. 2, i husdyrbrugloven, når godkendelsen er bortfaldet helt eller for den del, der ligger over stipladsgrænserne i § 16 a, stk. 2, i husdyrbrugloven, eller

4) situationer omfattet af § 53, når godkendelsen er bortfaldet helt eller for den del, der ligger over stipladsgrænserne i § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Stk. 3. IE-husdyrbrug skal senest 4 uger efter driftsophør anmelde dette til kommunalbestyrelsen med et oplæg til vurdering efter § 38 k, stk. 1, i lov om forurennet jord. Vurderingen skal indeholde en risikovurdering med hensyn til menneskers sundhed og miljøet. Viser risikovurderingen, at det ikke kan afvises, at forureningen udgør en væsentlig risiko for menneskers sundhed eller miljøet, skal vurderingen tillige indeholde et oplæg til foranstaltninger, der sikrer, at forureningen ikke udgør en sådan risiko.

VILKÅR

Der stilles følgende vilkår:

26) Ved ophør af driften skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:

- Alle anlæg skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, der bortskaffes efter gældende regler.
- Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald med videre skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne.

12 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 57 fastsætter følgende:

IE-husdyrbrug skal en gang årligt indsende følgende informationer til kommunalbestyrelsen, jf. dog stk. 3:

- 1) Logbøger for eventuel miljøteknologi.*
- 2) Dokumentation for miljøledelsessystem, jf. § 42, stk. 3.*
- 3) Logbog over gennemførte kontroller, jf. § 44, stk. 5.*
- 4) Dokumentation for overholdelse af fodringskrav, jf., § 46.*

Stk. 2. IE-husdyrbrug skal hvert år senest den 31. december indsende informationer, jf. stk. 1, til kommunalbestyrelsen. Informationerne, jf. stk. 1, skal angå det forudgående kalenderår og skal sendes samlet til kommunalbestyrelsen.

Stk. 3. IE-husdyrbruget skal dog ikke indsende informationer, jf. stk. 1, hvis kommunalbestyrelsen inden for det seneste kalenderår har gennemført et tilsyn, jf. reglerne i den til enhver tid gældende miljøtilsynsbekendtgørelse.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Formålet med reglerne i § 57 er at give kommunen bedre mulighed for at kontrollere, at husdyrbrugets emissioner er inden for godkendelsens rammer.

13 SAMLET KONKLUSION

Viborg Kommune vurderer:

- at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget og til at modvirke eventuelle skadelige virkninger på miljøet
- at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne
- at de kort- og langsigtede miljøpåvirkninger og den samlede miljøpåvirkning fra husdyrbrugets produktion bliver begrænset til et acceptabelt niveau, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og vilkårene i miljøgodkendelsen overholdes
- at udvidelsen af husdyrbrugets produktion overordnet betraget ikke medfører en øget husdyrproduktion og en øget miljøpåvirkning i kommunen, idet strukturudviklingen går mod færre men større bedrifter
- at produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af:
  - nabobeboelser
  - Natura 2000-områder og natur i øvrigt
  - landskabelige værdier og værdifulde kulturmiljøer

14 GODKENDELSENS GYLDIGHED, KLAGEVEJLEDNING OG UNDERRETNING

14.1 GODKENDELSENS GYLDIGHED

Virksomheden må i henhold til Husdyrbrugloven ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt, herunder med hensyn til affaldsfrembringelsen, på en måde, der indebærer forøget forurening i forhold til det hermed tilladte, før udvidelsen eller ændringerne er godkendt af Viborg Kommune.

Opmærksomheden henledes på, at denne miljøgodkendelse ikke fritager virksomheden for de nødvendige godkendelser/anmeldelser i henhold til anden lovgivning.

Viborg Kommune skal som tilsynsmyndighed påse, at denne miljøgodkendelse og den øvrige miljølovgivning overholdes.

14.2 KLAGEVEJLEDNING OG SØGSMÅL

Miljøgodkendelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. § 84 - 87.

Indgivelse af klage

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det.

Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen. Offentliggørelsen finder sted den 5. september 2024. En eventuel klage skal være tilgængelig for Viborg Kommune i Klageportalen senest den 3. oktober 2024.

Gebyr

Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Virksomheder og organisationer skal dog betale det dobbelte beløb på i alt 1.800 kr. for behandling af eller genoptagelse af en klage.

Virkning af klage

En klage over afgørelser efter Husdyrbrugsloven har ikke opsættende virkning på retten til at udnytte afgørelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81 i Husdyrbrugsloven.

Domstolene

Søgsmål kan anlægges for domstolene i henhold til § 90 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug. Fristen er 6 måneder fra godkendelsen er meddelt.

14.3 UNDERRETNING OM GODKENDELSEN

Kopi af afgørelsen er sendt til:

- Embedslægeinstitutionen Nord, Langelandsvej 8, 8940 Randers SV. (senord@sst.dk)
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia. (mail@dkfisk.dk)
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup. (nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1. sal, 1611 København V. (ae@aeraadet.dk)
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K. (fbr@fbr.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. (dnviborgsager@dn.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund (post@sportsfiskerforbundet.dk)
- Friluftsrådet Limfjord Syd (limfjordsyd@friluftsradaadet.dk)
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N (husdyr@ecocouncil.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, (natur@dof.dk, voborg@dof.dk)
- Naboer

BILAG 1. OML-BEREGNING

OML-beregning i forbindelse med godkendelse af udvidelse af husdyrproduktion for Guldborgvej 12D, 8800 Viborg.

Indledning

Peter Salling Miljørådgivning har udarbejdet OML beregninger af koncentrationen af lugt i omgivelserne for Guldborgvej 12D, 8800 Viborg.

Formålet med beregningerne er at fastlægge niveauet for lugtgenæafstandene til de nærmeste nabo-beboelser samt byzone i forbindelse med godkendelse af udvidelse af den eksisterende husdyrproduktion samt en udvidelse. Denne OML beregning er beregnet med enkeltstående afkast, med deres fysiske placering angivet i Euref 89 koordinater. I ny stald 1, nu stald 1.1, ny stald 2, ny stald 2.1, ny stald 2.2, ny stald 3, ny stald 3.1 og ny stald 3.2 etableres nye høje afkast med miljøkryds.

Der er udarbejdet en OML-beregning med begrundelsen at Husdyrgodkendelse.dk ikke giver en retvisende beregning af lugten fra ejendommens produktion, da ejendommens ventilationsforhold er specielle. Der bliver etableret høje afkast fra staldene hvilket reducerer bedriftens lugtpåvirkning af de omboende.

Efterfølgende rapport beskriver de aktuelle produktionsforhold mv., hvilket ligger til baggrund for OML-beregningen.

Til beregning er anvendt OML-Multi kildemodul (Operationelle Meteorologiske Luftkvalitetsmodeller), version 7.0 med meteorologisk data fra Aalborg.

Der er vedlagt udskrifter fra OML-resultatfilen samt luftfoto, hvor afkast og arealkilder er angivet samt det beregnede nulpunkt.

Der er i beregningerne taget hensyn til den faktiske ventilation i bedriftens stalde, og de dyr der går i de pågældende stalde, samt staldenes beliggenhed i forhold til hinanden.

Produktion

Husdyrproduktionen er beskrevet på i det nedenstående.

I tabel 1 ses en oversigt over dyreholdet.

2. Overblik over stalde og produktioner

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
eks smågrise	2040	Mekanisk ventilation	6 m	(#669639) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	1610
ny stald 1	1370	Mekanisk ventilation	6 m	(#669647) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	1110
ny stald 2	1400	Mekanisk ventilation	6 m	(#669648) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	1110
ny stald 3	1326	Mekanisk ventilation	6 m	(#669649) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	1110
ny stald 1,1	648	Mekanisk ventilation	6 m	(#684285) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	555
ny stald 2,1	644	Mekanisk ventilation	6 m	(#686795) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	555
ny stald2,2	644	Mekanisk ventilation	6 m	(#686796) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	555
ny stald 3,1	644	Mekanisk ventilation	6 m	(#686798) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	555
ny stald 3,2	644	Mekanisk ventilation	6 m	(#686797) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	555
Sum						7715

Resultaterne af beregningerne på www.husdyrgodkendelse.dk er kort opsummeret i det nedenstående.

Husdyrgodkendelse.dk har beregnet følgende geneafstande for den ovenstående produktion.

6. Nabopåvirkning

6.1 Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggebe	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits-afstand	Generikriterie overholdt
Dollerupvej 30	0	NY	529,2	529,2	727	Ja
Guldborgvej 1	0	NY	529,2	529,2	522,8	Nej
		NY (ansøgt)	60,6	60,6	464,6	Ja
		NY (nudirft)	0	0	-	-
		FMK (ansøgt)	68,8	68,8	464,6	Ja
		FMK (nudirft)	0	0	-	-
		NY (ansøgt)	102	102	474,5	Ja
		NY (nudirft)	0	0	-	-
		FMK (ansøgt)	97,4	97,4	474,5	Ja
		FMK (nudirft)	0	0	-	-
		NY (ansøgt)	141,9	141,9	485,4	Ja
		NY (nudirft)	0	0	-	-
		FMK (ansøgt)	137,7	137,7	485,4	Ja
		FMK (nudirft)	0	0	-	-
		NY (ansøgt)	189,3	189,3	490,6	Ja
		NY (nudirft)	0	0	-	-
		FMK (ansøgt)	163,5	163,5	490,6	Ja
		FMK (nudirft)	0	0	-	-
		NY (ansøgt)	263,5	263,5	496,9	Ja
		NY (nudirft)	0	0	-	-
		FMK (ansøgt)	190,3	190,3	496,9	Ja
		FMK (nudirft)	0	0	-	-
		NY (ansøgt)	379	379	507,6	Ja
		NY (nudirft)	0	0	-	-
		FMK (ansøgt)	227,5	227,5	507,6	Ja
		FMK (nudirft)	0	0	-	-
		NY (ansøgt)	409,9	409,9	510	Ja
		NY (nudirft)	0	0	-	-
		FMK (ansøgt)	237,7	237,7	510	Ja
		FMK (nudirft)	0	0	-	-
		NY (ansøgt)	440,2	440,2	513,3	Ja
		NY (nudirft)	0	0	-	-
		FMK (ansøgt)	247,4	247,4	513,3	Ja
		FMK (nudirft)	0	0	-	-

6. Nabopåvirkning

6.1 Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits-afstand	Genekriterie overholdt
Dallerupvej 30 	0	NY	529,2	529,2	727	Ja
Guldborgvej 1 	0	NY	529,2	529,2	522,8	Nej
		NY (ansøgt)	60,6	60,6	464,6	Ja
		NY (nudirft)	0	0	-	-
		FMK (ansøgt)	68,8	68,8	464,6	Ja
		FMK (nudirft)	0	0	-	-
		NY (ansøgt)	102	102	474,5	Ja
		NY (nudirft)	0	0	-	-
		FMK (ansøgt)	97,4	97,4	474,5	Ja
		FMK (nudirft)	0	0	-	-
		NY (ansøgt)	141,9	141,9	485,4	Ja
		NY (nudirft)	0	0	-	-
		FMK (ansøgt)	137,7	137,7	485,4	Ja
		FMK (nudirft)	0	0	-	-
		NY (ansøgt)	189,3	189,3	490,6	Ja
		NY (nudirft)	0	0	-	-
		FMK (ansøgt)	163,5	163,5	490,6	Ja
		FMK (nudirft)	0	0	-	-
		NY (ansøgt)	263,5	263,5	496,9	Ja
		NY (nudirft)	0	0	-	-
		FMK (ansøgt)	190,3	190,3	496,9	Ja
		FMK (nudirft)	0	0	-	-
		NY (ansøgt)	379	379	507,6	Ja
		NY (nudirft)	0	0	-	-
		FMK (ansøgt)	227,5	227,5	507,6	Ja
		FMK (nudirft)	0	0	-	-
		NY (ansøgt)	409,9	409,9	510	Ja
		NY (nudirft)	0	0	-	-
		FMK (ansøgt)	237,7	237,7	510	Ja
		FMK (nudirft)	0	0	-	-
		NY (ansøgt)	440,2	440,2	513,3	Ja
		NY (nudirft)	0	0	-	-
		FMK (ansøgt)	247,4	247,4	513,3	Ja
		FMK (nudirft)	0	0	-	-

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneseftand	Korrigeret geneseftand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
		FMK (nudrift)	489,9	489,9	-	-
+ Stald: ny stald 3		NY (ansøgt)	1057,3	1004,4	1094,6	Ja
		NY (nudrift)	370,1	351,6	-	-
		FMK (ansøgt)	795,6	795,6	1094	Ja
		FMK (nudrift)	489,9	489,9	-	-
		NY (ansøgt)	1160,9	1102,8	1101,8	Nej
+ Stald: ny stald 1,1		NY (nudrift)	370,1	351,6	-	-
		FMK (ansøgt)	843	843	1100,9	Ja
		FMK (nudrift)	489,9	489,9	-	-
		NY (ansøgt)	1221,3	1160,2	1106,2	Nej
+ Stald: ny stald 2,1		NY (nudrift)	370,1	351,6	-	-
		FMK (ansøgt)	870,7	870,7	1105,2	Ja
		FMK (nudrift)	489,9	489,9	-	-
		NY (ansøgt)	1279,8	1215,8	1110,8	Nej
+ Stald: ny stald 3,1		NY (nudrift)	370,1	351,6	-	-
		FMK (ansøgt)	897,5	897,5	1109,6	Ja
		FMK (nudrift)	489,9	489,9	-	-
		NY	1279,8	1337,4	1011,5	Nej
Dollerup By, Dollerup ¹	1	NY	1279,8	1337,4	1011,5	Nej
Stald: ny stald2,2		NY (ansøgt)	119,5	124,9	969,1	Ja
		NY (nudrift)	0	0	-	-
		FMK (ansøgt)	217,7	217,7	969,1	Ja
		FMK (nudrift)	0	0	-	-
+ Stald: eks smøgrise1		NY (ansøgt)	119,5	124,9	969,1	Ja
		NY (nudrift)	98,4	102,8	-	-
		FMK (ansøgt)	217,7	217,7	969,1	Ja
		FMK (nudrift)	216,3	216,3	-	-
+ Stald: eks smøgrise		NY (ansøgt)	401	419,1	975,5	Ja
		NY (nudrift)	370,1	386,8	-	-
		FMK (ansøgt)	490,5	490,5	975,7	Ja
		FMK (nudrift)	489,9	489,9	-	-
+ Stald: ny stald 3,2		NY (ansøgt)	494,6	516,9	977,1	Ja
		NY (nudrift)	370,1	386,8	-	-
		FMK (ansøgt)	536,7	536,7	977,1	Ja
		FMK (nudrift)	489,9	489,9	-	-
+ Stald: ny stald 1		NY (ansøgt)	772,9	807,7	985,6	Ja
		NY (nudrift)	370,1	386,8	-	-

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits-afstand	Genekriterie overholdt	
		FMK (ansøgt)	665,9	665,9	985,1	Ja	
		FMK (nudrift)	489,9	489,9	-	-	
+ Stald: ny stald 2		NY (ansøgt)	921,8	963,3	991,1	Ja	
		NY (nudrift)	370,1	386,8	-	-	
		FMK (ansøgt)	733,6	733,6	990,3	Ja	
		FMK (nudrift)	489,9	489,9	-	-	
+ Stald: ny stald 3		NY (ansøgt)	1057,3	1104,9	997,2	Nej	
		NY (nudrift)	370,1	386,8	-	-	
		FMK (ansøgt)	795,6	795,6	996,3	Ja	
		FMK (nudrift)	489,9	489,9	-	-	
+ Stald: ny stald 1,1		NY (ansøgt)	1160,9	1213,1	1008,2	Nej	
		NY (nudrift)	370,1	386,8	-	-	
		FMK (ansøgt)	843	843	1002,1	Ja	
		FMK (nudrift)	489,9	489,9	-	-	
+ Stald: ny stald 2,1		NY (ansøgt)	1221,3	1276,2	1007,2	Nej	
		NY (nudrift)	370,1	386,8	-	-	
		FMK (ansøgt)	870,7	870,7	1006	Ja	
		FMK (nudrift)	489,9	489,9	-	-	
+ Stald: ny stald 3,1		NY (ansøgt)	1279,8	1337,4	1011,5	Nej	
		NY (nudrift)	370,1	386,8	-	-	
		FMK (ansøgt)	897,5	897,5	1010,2	Ja	
		FMK (nudrift)	489,9	489,9	-	-	
Dollerup By, Dollerup → 1		NY	1279,8	1337,4	934,7	Nej	
		NY (ansøgt)	119,5	124,9	879,4	Ja	
	Stald: ny stald2,2		NY (nudrift)	0	0	-	-
			FMK (ansøgt)	217,7	217,7	879,4	Ja
			FMK (nudrift)	0	0	-	-
+ Stald: ny stald 3,2		NY (ansøgt)	243,6	254,6	885,3	Ja	
		NY (nudrift)	0	0	-	-	
		FMK (ansøgt)	307,9	307,9	885,3	Ja	
		FMK (nudrift)	0	0	-	-	
+ Stald: eks smdgrise		NY (ansøgt)	494,6	516,9	897,9	Ja	
		NY (nudrift)	302,4	316	-	-	
		FMK (ansøgt)	536,7	536,7	898,7	Ja	
		FMK (nudrift)	439,5	439,5	-	-	
		NY (ansøgt)	494,6	516,9	897,9	Ja	

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneseftand	Korrigeret geneseftand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
+ Stald: eks smdgrise1		NY (nudrift)	370,1	386,8	-	-
		FMK (ansøgt)	536,7	536,7	898,7	Ja
		FMK (nudrift)	489,9	489,9	-	-
+ Stald: ny stald 1		NY (ansøgt)	772,9	807,7	907,6	Ja
		NY (nudrift)	370,1	386,8	-	-
		FMK (ansøgt)	665,9	665,9	907,5	Ja
		FMK (nudrift)	489,9	489,9	-	-
+ Stald: ny stald 2		NY (ansøgt)	921,8	963,3	912,8	Nej
		NY (nudrift)	370,1	386,8	-	-
		FMK (ansøgt)	733,6	733,6	912,4	Ja
		FMK (nudrift)	489,9	489,9	-	-
+ Stald: ny stald 3		NY (ansøgt)	1057,3	1104,9	918,3	Nej
		NY (nudrift)	370,1	386,8	-	-
		FMK (ansøgt)	795,6	795,6	917,7	Ja
		FMK (nudrift)	489,9	489,9	-	-
+ Stald: ny stald 1,1		NY (ansøgt)	1160,9	1213,1	925,7	Nej
		NY (nudrift)	370,1	386,8	-	-
		FMK (ansøgt)	843	843	924,8	Ja
		FMK (nudrift)	489,9	489,9	-	-
+ Stald: ny stald 2,1		NY (ansøgt)	1221,3	1276,2	930,1	Nej
		NY (nudrift)	370,1	386,8	-	-
		FMK (ansøgt)	870,7	870,7	929,1	Ja
		FMK (nudrift)	489,9	489,9	-	-
+ Stald: ny stald 3,1		NY (ansøgt)	1279,8	1337,4	934,7	Nej
		NY (nudrift)	370,1	386,8	-	-
		FMK (ansøgt)	897,5	897,5	933,6	Ja
		FMK (nudrift)	489,9	489,9	-	-
Dollerup By, Dollerup	1	NY	1279,8	1337,4	926,9	Nej
Stald: ny stald2,2		NY (ansøgt)	119,5	124,9	870,5	Ja
		NY (nudrift)	0	0	-	-
		FMK (ansøgt)	217,7	217,7	870,5	Ja
		FMK (nudrift)	0	0	-	-
+ Stald: ny stald 3,2		NY (ansøgt)	243,6	254,6	876,2	Ja
		NY (nudrift)	0	0	-	-
		FMK (ansøgt)	307,9	307,9	876,2	Ja
		FMK (nudrift)	0	0	-	-

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
+ Stald: eks smøgrise		NY (ansøgt)	494,6	516,9	890	Ja
		NY (nudrift)	302,4	316	-	-
		FMK (ansøgt)	536,7	536,7	890,8	Ja
		FMK (nudrift)	439,5	439,5	-	-
+ Stald: eks smøgrise1		NY (ansøgt)	494,6	516,9	890	Ja
		NY (nudrift)	370,1	386,8	-	-
		FMK (ansøgt)	536,7	536,7	890,8	Ja
		FMK (nudrift)	489,9	489,9	-	-
+ Stald: ny stald 1		NY (ansøgt)	772,9	807,7	899,8	Ja
		NY (nudrift)	370,1	386,8	-	-
		FMK (ansøgt)	665,9	665,9	899,7	Ja
		FMK (nudrift)	489,9	489,9	-	-
+ Stald: ny stald 2		NY (ansøgt)	921,8	963,3	905	Nej
		NY (nudrift)	370,1	386,8	-	-
		FMK (ansøgt)	733,6	733,6	904,6	Ja
		FMK (nudrift)	489,9	489,9	-	-
+ Stald: ny stald 3		NY (ansøgt)	1057,3	1104,9	910,4	Nej
		NY (nudrift)	370,1	386,8	-	-
		FMK (ansøgt)	795,6	795,6	909,8	Ja
		FMK (nudrift)	489,9	489,9	-	-
+ Stald: ny stald 1,1		NY (ansøgt)	1160,9	1213,1	917,9	Nej
		NY (nudrift)	370,1	386,8	-	-
		FMK (ansøgt)	843	843	917	Ja
		FMK (nudrift)	489,9	489,9	-	-
+ Stald: ny stald 2,1		NY (ansøgt)	1221,3	1276,2	922,3	Nej
		NY (nudrift)	370,1	386,8	-	-
		FMK (ansøgt)	870,7	870,7	921,4	Ja
		FMK (nudrift)	489,9	489,9	-	-
+ Stald: ny stald 3,1		NY (ansøgt)	1279,8	1337,4	926,9	Nej
		NY (nudrift)	370,1	386,8	-	-
		FMK (ansøgt)	897,5	897,5	925,9	Ja
		FMK (nudrift)	489,9	489,9	-	-

6.2.1 Forklaring til samlet resultat af lugtberegning

Red: Genekriterie er ikke overholdt.

Konsekvenszone: 1405 m

Ovenstående beregning i husdyrgodkendelse er ikke retvisende idet der grundet ejendommens eksisterende ventilationssystem, samt den høje placering af afkast på de nye stalde er tale om specielle ventilationsforhold.

Da der er tale om specielle ventilationsforhold på en svinebedrift, hvilket betyder at en konkret OML-beregning vil være mere retvisende for bedriftens påvirkning af de omboende.

Beregningen sikrer at effekterne af de lugtreducerende tiltag og høje afkast i kombination beregnes korrekt. Dette er effekter, der ikke vurderes ved FMK eller NY beregningsmetoden i husdyrgodkendelse.dk og denne beregning erstattes derfor med en specifik OML beregning i det pågældende projekt.

OML-beregningen sikrer derfor et korrekt datagrundlag til anvendelse i analysen af hvorvidt lugtge-negrænserne er overholdte.

Oplysninger til OML-beregningen

Tabel 3 viser emissionen for ejendommens stalde.

6.4 Lugtemission fra produktioner

Ansøgt drift								
Staldafsnit								
	Antal måneder	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal	
eks smågrise	Produktionsalder udeglønde	(LE/s)	(OU/s)	teknologi (%)	(LE/s)	(OU/s)	(m ²)	
	669639	0	19320,0	33810,0	0	19320,0	33810,0	1610
ny stald 1	Produktionsalder udeglønde	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal	
	669647	0	15540,0	32190,0	0	15540,0	32190,0	1110
ny stald 2	Produktionsalder udeglønde	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal	
	669648	0	15540,0	32190,0	39,0	9479,4	19635,9	1110
ny stald 3	Produktionsalder udeglønde	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal	
	669649	0	15540,0	32190,0	39,0	9479,4	19635,9	1110
ny stald 1,1	Produktionsalder udeglønde	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal	
	684285	0	7770,0	16095,0	0	7770,0	16095,0	555
ny stald 2,1	Produktionsalder udeglønde	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal	
	686795	0	7770,0	16095,0	39,0	4739,7	9818,0	555
ny stald2,2	Produktionsalder udeglønde	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal	
	686796	0	7770,0	16095,0	39,0	4739,7	9818,0	555
ny stald 3,1	Produktionsalder udeglønde	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal	
	686798	0	7770,0	16095,0	39,0	4739,7	9818,0	555
ny stald 3,2	Produktionsalder udeglønde	Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal	
	686797	0	7770,0	16095,0	39,0	4739,7	9818,0	555
Sum			104790	210855		80547,6	160638,6	

Af lugtkilderreducerende tiltag er anvendt gyllekøling og luftrensning i de nye stalde.

6.5 Effekt af miljøteknologi til begrænsning af lugt

Ansøgt drift			
Staldafsnit			
	Produktionsid	Supplerende teknologi beskrivelse	Indtastet lugt effekt (%)
ny stald 2	669648	luftrensere og gyllekøling	39
ny stald 3	669649	luftrensere og gyllekøling	39
ny stald 2,1	686795	luftrensere og gyllekøling	39
ny stald2,2	686796	luftrensere og gyllekøling	39
ny stald 3,1	686798	luftrensere og gyllekøling	39
ny stald 3,2	686797	luftrensere og gyllekøling	39

Bedriftens lugtemission er mekanisk ventilation. Disse kilder er koordinatsat i Euref89 koordinatsystemet. Ejendommen og placering af nulpunkt ses på nedenstående kort.

Placering af arealkilder og afkast kan ses på nedenstående kort.

Afkastene er placeret på luffoto/staldtegning på det nedenstående kort, og er markeret med nummerering

Data til OML-beregningen

Inddata for punktkilder kan ses i vedlagte resultatfil.

Den i husdyrgodkendelse beregnede lugtemission er fordelt på de forskellige afkast og arealkilder på følgende vis.

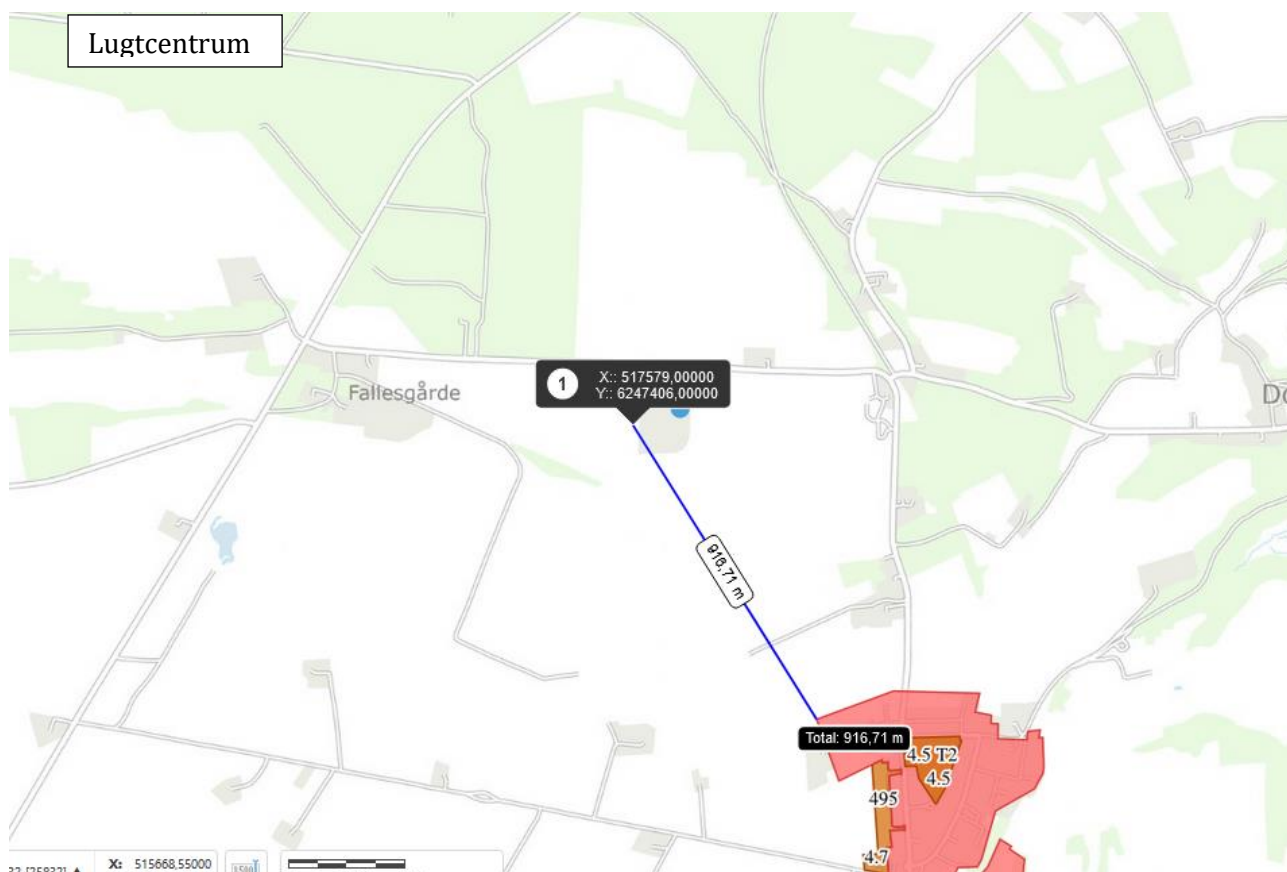
Afkast	Stald	OU	Antak afk:	OU/afkast	Afkasthøj.	Afkasthøj.	Bygningh.	Dia indre	Dia Ydre	Volumen:	Dyretype	Stipladser	Ventilation 95% sbehov	fraktil pr	Vejledende ventilation sbehov	95 fraktil pr stald	Vejledende ventilation smængde	Ventilation sbehov anvendt
1-16	eks smågrise	33810,00	16	2113,1	6,8			6,5	0,90	0,92	8500 Smågrise	4600	28	70	128800	322000	128800	136000
41-46	ny stald 1	32190,00	6	5365,0	7,3			5,1	0,70	0,85	28500 Sl. Svin	1708	100	140	170769	239077	170769	171000
17-19	ny stald 2.1	9818,00	3	3272,7	7,3			5,1	0,70	0,85	28500 Sl. Svin	854	100	140	85385	119538	85385	85500
26-28	Ny stald 2.2	9818,00	3	3272,7	7,3			5,1	0,92	1,10	28500 Sl. Svin	854	100	140	85385	119538	85385	85500
20-25	Dokumentet blev sidst gemt. Lige nu	9818,90	6	3272,7	7,3			5,1	0,92	1,10	28500 Sl. Svin	1708	100	140	170769	239077	170769	171000
47-49	Stald 1.1	16095,00	3	5365,0	7,3			5,1	0,92	1,10	28500 Sl. Svin	854	100	140	85385	119538	85385	85500
38-40	Ny stald 3.2	9818	3	3272,7	7,3			5,1	0,92	1,10	28500 Sl. Svin	854	100	140	85385	119538	85385	85500
32-37	Ny stald 3	19635,90	6	3272,7	7,3			5,1	0,92	1,10	28500 Sl. Svin	1708	100	140	170769	239077	170769	171000
29-31	Ny stals 3.1	9818	3	3272,7	7,3			5,1	0,92	1,10	28500 Sl. Svin	854	100	140	85385	119538	85385	85500
		160638,80	49															

venstående er punktkilder. Punktkilder er ventilationsafkast.

Ventilationsbehovet er delt med antal afkast i det pågældende staldafsnit. Afkasthastigheden beregnes i OML efter ventilationsmængde og afkastdiameter.

Oplandets ruhed er fastsat til 0,1 Denne værdi er fastsat ud fra 0,1 for landbrugsland og 0,3 for byzone. Der er ikke byzone i oplandet, hvorfor landbrugsopland er valgt.

Beregningens centrum og naboer er placeret som følgende.

Figur 2: Placering af naboer byzone i forhold til staldanlæg samt lugtcentrum

Ud fra denne placering af beregningen nulpunkt er der opmålt følgende afstande og retninger til de i husdyrgodkendelse anførte beregningsspunkter.

Adresse	Afstand	Retning	Beregnet OU	Afskæringskriterie
Dollerupvej 30	733	100	6	15
Guldborgvej 1	524	290	8	15
Guldborgvej 10	724	280	6	15
Karuphøjvej 12	909	290	5	15
Dollerupvej 128	1449	90	4	7
Dollerupvej 19	1003	130	4	7
Dollerup By, Dollerup	915	140	5	5

Resultatet

Lugtgenegrænsen for nabobeboelse er 15 OU/m³, og lugtgenegrænsen for byzone er 5 OU/m³. Den maksimale beregnede lugt i disse punkter er angivet med markering i resultatfilen. Den maksimale beregnede lugt i dette punkt er angivet med markering i resultatfilen. Værdierne er angivet som maksima af månedlige 99% fraktiler.

Da beregningen er foretaget ud fra en vejrserie på 10 års Aalborg data, kan der ifølge afgørelse fra Klagenævnet anvendes en skarp fortolkning.

Byzone er overholdt i forhold til afskæringskriteriet.

Den maksimale beregnede lugt i disse punkter er angivet med markering i resultatfilen. Værdierne er angivet som maksima af månedlige 99% fraktiler.

Stof 1 Periode: 740101-831231 (Bidrag fra alle kilder)

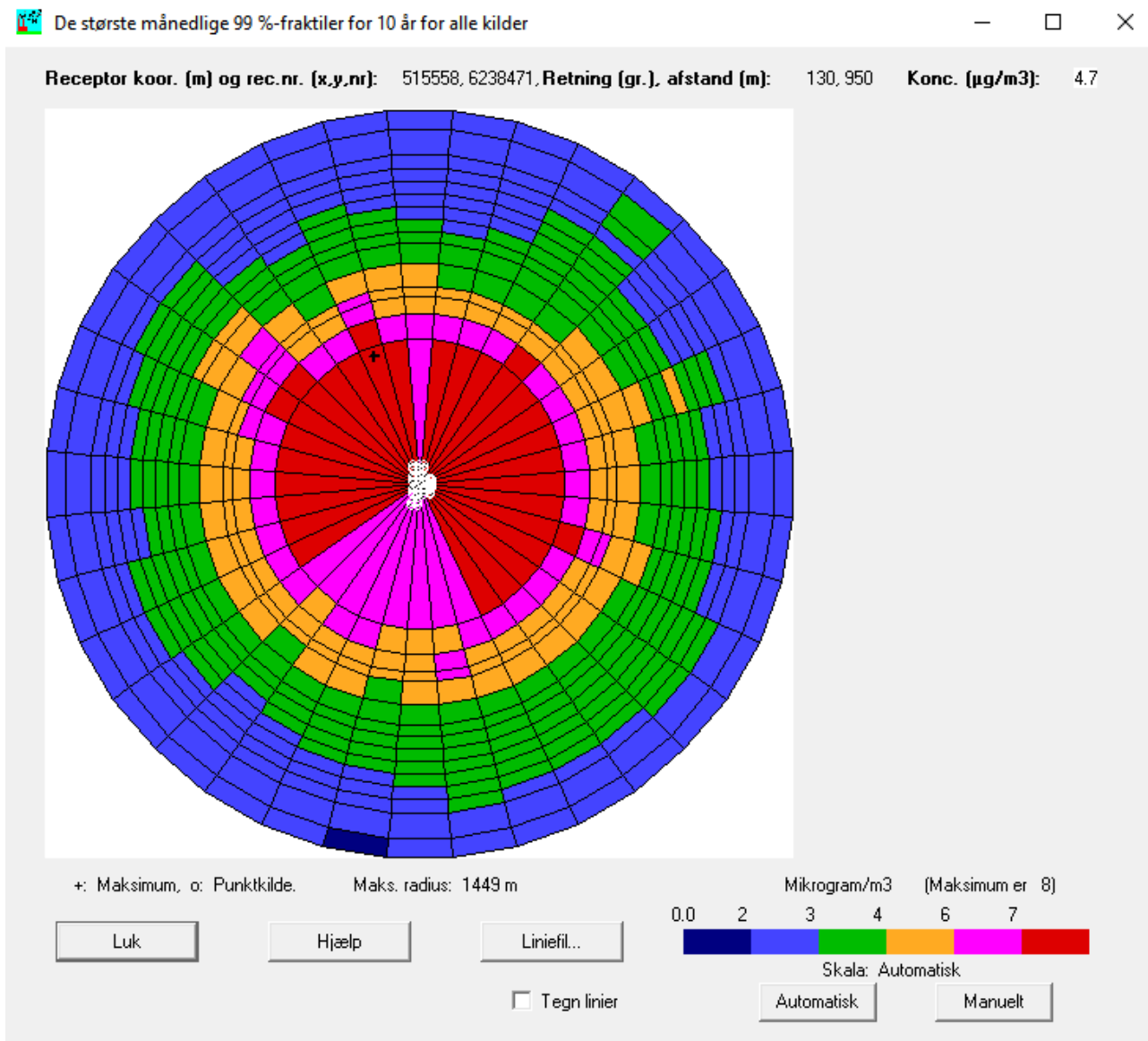
De største månedlige 99%-fraktiler (µg/m3)

Retning (grader)	Afstand (m)														
	524	600	724	733	800	915	950	1003	1050	1100	1150	1200	1250	1300	1449
0	7	6	6	6	5	4	4	4	4	4	3	3	3	3	3
10	8	7	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3
20	8	7	5	5	5	4	4	4	4	4	4	3	3	3	3
30	9	7	6	6	5	5	5	5	5	5	4	4	4	4	4
40	9	8	6	6	6	5	5	5	5	5	5	4	4	4	3
50	9	8	6	6	5	5	5	4	4	4	4	4	3	3	3
60	9	7	6	6	5	5	5	4	4	4	4	4	4	3	3
70	9	7	6	6	5	5	5	4	5	5	4	4	4	4	3
80	10	8	7	7	6	5	5	5	5	4	4	4	4	4	3
90	9	8	7	7	6	6	5	5	5	5	5	4	4	4	4
100	10	7	6	6	6	5	5	5	5	4	4	4	4	4	3
110	8	7	6	6	6	5	5	4	4	4	4	4	4	4	3
120	8	7	6	6	6	5	5	5	5	4	4	4	4	4	3
130	7	7	6	6	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	3
140	8	7	6	6	6	5	5	5	4	4	4	4	4	4	3
150	7	7	5	5	5	5	5	5	4	4	4	4	4	3	3
160	7	7	5	6	5	5	4	4	4	4	4	4	4	3	3
170	7	6	6	6	6	5	5	5	4	4	4	4	4	4	3
180	7	6	5	6	6	5	4	5	5	4	4	4	4	4	3
190	7	6	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	3	3	3
200	7	6	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	3	3	3
210	7	6	5	5	5	4	4	4	4	4	4	3	3	3	3
220	6	6	5	5	5	4	4	4	4	4	3	3	3	3	3
230	7	6	5	5	5	4	4	4	4	4	4	3	3	3	3
240	7	7	6	6	5	5	5	4	4	4	4	4	3	3	3
250	8	7	6	6	6	5	5	5	4	4	4	4	4	4	3
260	8	7	7	6	6	5	5	5	4	4	4	4	4	4	3
270	8	7	6	6	6	5	5	5	4	4	4	4	4	3	3
280	8	7	6	6	6	5	5	5	4	4	4	4	4	4	3
290	8	7	6	6	6	5	5	5	4	4	4	4	4	4	3
300	9	8	7	7	6	5	5	5	5	4	4	4	4	4	3
310	9	8	7	7	6	5	5	5	4	4	4	4	4	4	3
320	7	7	6	6	5	4	4	4	4	4	4	3	3	3	3
330	8	7	6	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	3	3
340	9	8	6	6	5	5	5	4	4	4	4	4	4	3	3
350	8	6	6	6	5	4	4	4	4	4	4	3	3	3	3

Maksimum= 9.60 i afstand 524 m og retning 100 grader i 198009 (yyyymm)

Nedenunder er beregningsresultaterne angivet på grafisk vis.

Der indgår det konkrete terrænkoter på kilder og receptorer i beregningen.

Konklusion

Lugtgenekriterierne er overholdt ved den ansøgte drift og under forudsætning af at ejendommens ventilationssystem indrettes som anført for de nye stalde.

Beregningerne og ovenstående notat er udarbejdet af.

Peter Salling Miljørådgivning
 Ledvogtervej 116
 9530 Støvring
 Tlf. 41182020

Meteorologiske spredningsberegninger er udført for følgende periode (lokal standard tid):

Start af beregningen = 740101 kl. 1
Slut på beregningen (incl.) = 831231 kl. 24

Meteorologiske data er fra: AALBORG

Koordinatsystem.

Der er anvendt et x,y-koordinatsystem med x-akse mod øst (90 grader) og y-akse mod nord (0 grader).
Enheden er meter. Systemet er fælles for receptorer og kilder. Origo kan fastlægges frit, fx. i
skorstensfoden for den mest dominerende kilde eller som i UTM-systemet.

Receptordata.

Ruhedslængde, z0 = 0.100 m

Største terrænhældning = 13 grader

Receptorerne er beliggende med 10 graders interval i 15 koncentriske cirkler
med centrum x,y: 517579., 6247406.
og radierne (m):

524.	600.	724.	733.	800.
915.	950.	1003.	1050.	1100.
1150.	1200.	1250.	1300.	1449.

Terrænhøjder er ikke alle ens.

Alle receptorhøjder = 1.5 m.

Alle overflader er typenr. = 2 (Har kun betydning ved VVM-deposition)

Terrænhøjder [m]

Retning (grader)	Afstand (m)														
	524	600	724	733	800	915	950	1003	1050	1100	1150	1200	1250	1300	1449
0	73.4	74.1	74.3	74.4	73.8	65.2	62.3	61.9	62.6	63.5	66.4	71.5	71.5	71.3	75.3
10	73.9	74.3	73.3	73.7	73.6	61.1	60.0	60.3	60.9	63.4	69.9	76.4	76.8	77.7	78.3
20	74.9	75.1	73.1	73.2	68.0	58.6	63.1	65.7	62.4	68.8	73.1	71.1	70.1	66.0	75.4
30	75.6	73.9	74.0	74.6	59.1	59.6	61.7	73.7	75.7	75.8	75.7	73.2	68.8	74.6	79.3
40	75.0	74.8	71.6	66.7	58.0	59.3	65.9	76.8	77.6	77.1	75.8	73.2	76.1	78.1	72.1
50	75.4	74.5	63.7	62.1	60.1	56.4	55.9	58.1	65.7	69.3	68.1	69.0	70.9	72.3	71.7
60	74.9	73.8	64.6	64.9	63.4	68.2	70.8	72.8	69.2	63.3	58.7	51.0	56.5	59.0	68.8
70	74.0	72.5	66.5	66.5	64.0	65.6	68.9	72.4	76.5	76.5	72.6	71.1	67.8	56.8	65.4
80	73.9	73.1	67.9	67.8	67.2	64.4	65.9	70.2	72.0	72.6	72.0	70.7	69.5	68.6	49.8
90	71.0	71.4	66.6	66.4	66.1	66.4	64.9	63.5	63.6	61.8	47.7	46.6	43.8	44.5	37.0
100	75.3	70.0	67.9	68.3	68.8	67.4	67.7	67.9	64.1	52.9	51.4	56.9	59.1	61.4	64.4
110	68.2	67.4	69.0	69.0	67.5	71.9	65.0	61.3	63.4	66.4	72.6	72.5	73.9	74.8	60.8
120	64.7	66.6	67.9	68.5	69.1	68.5	68.5	69.1	71.1	71.8	74.7	75.4	73.8	72.2	46.1
130	63.4	66.9	69.6	69.6	71.8	73.3	72.5	71.5	71.5	73.0	73.8	76.0	77.1	76.7	53.2
140	63.7	66.6	71.8	71.9	73.7	73.2	73.7	74.4	74.4	75.1	74.1	74.4	74.6	76.4	73.9
150	66.4	69.8	72.5	72.7	73.1	75.1	75.6	76.8	77.0	75.5	76.8	77.3	76.7	76.7	78.1
160	68.7	71.9	73.0	73.5	74.6	75.5	74.4	74.3	75.2	75.8	76.6	78.4	79.0	79.5	80.9
170	70.7	72.3	75.7	75.7	76.7	75.1	75.9	75.8	76.0	77.0	77.0	76.9	77.1	77.0	77.5
180	69.9	71.7	73.2	73.4	74.4	73.1	72.7	74.6	75.2	74.3	75.4	75.2	76.1	75.9	75.8
190	68.4	68.4	72.9	72.9	72.8	73.5	73.2	74.1	75.3	74.7	74.8	74.4	73.5	73.9	73.1
200	60.8	63.5	66.3	65.9	67.3	72.7	72.9	74.2	74.4	73.6	73.4	73.7	73.8	73.3	73.2
210	62.8	65.4	72.0	72.3	73.1	71.8	72.2	73.5	73.5	73.4	73.2	72.4	72.2	72.3	72.1
220	64.6	67.7	70.9	70.7	71.5	72.1	72.6	72.5	71.5	70.7	72.1	71.9	72.0	72.0	72.2
230	63.3	64.0	69.0	69.0	70.6	71.0	71.4	71.4	71.9	71.6	71.4	71.7	71.7	71.3	70.5
240	63.3	63.2	69.1	69.4	69.9	72.3	71.8	71.7	70.5	70.8	71.5	71.6	71.3	70.6	71.0
250	64.9	65.4	71.2	70.9	71.1	72.3	72.1	72.1	71.9	71.6	71.4	70.7	70.4	70.6	69.8
260	64.9	66.9	73.5	73.4	72.3	70.8	70.9	70.9	70.9	70.4	70.1	69.5	70.3	69.1	69.8
270	63.9	62.3	71.5	72.3	73.2	73.3	72.9	70.2	72.7	72.3	72.4	72.2	71.8	71.4	71.1
280	65.7	64.5	65.6	65.5	66.3	66.2	64.0	62.9	62.7	62.9	63.0	62.7	63.0	62.9	64.4
290	70.5	66.6	64.7	64.7	64.6	65.1	68.0	69.8	70.7	70.7	71.5	71.6	72.2	72.1	71.3
300	74.0	72.4	73.3	73.2	72.5	73.4	73.6	73.1	72.7	72.5	71.3	70.6	70.8	70.6	69.9
310	73.3	73.3	73.6	73.9	74.3	72.7	71.8	71.3	71.7	71.8	71.2	69.9	69.5	60.1	56.2
320	73.6	73.8	74.1	74.0	73.2	70.7	71.0	71.4	66.2	59.6	57.0	56.6	56.9	57.3	71.8
330	74.1	74.4	73.2	72.8	73.3	70.8	65.5	61.4	60.0	59.3	60.0	70.5	73.5	73.0	73.3
340	74.7	74.6	74.0	74.4	73.1	64.8	63.4	60.3	60.2	62.6	66.6	74.4	73.6	73.3	73.6
350	73.6	73.1	73.4	73.4	73.7	64.2	62.3	61.0	61.4	62.9	65.6	72.7	73.8	72.6	72.5

Udskrevet: 2024/06/27 kl. 21:35

Dato: 2024/06/27

OML-Multi PC-version 20210122/7.00

Side 3

DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Forkortelser benyttet for kildeparametrene:

Nr.....: Internt kilde nummer
ID.....: Tekst til identificering af kilde
X.....: X-koordinat for kilde [m]
Y.....: Y-koordinat for kilde [m]
Z.....: Terrænkote for skorstensfod [m]
HS.....: Skorstenshøjde over terræn [m]
T.....: Temperatur af røggas [Kelvin]/[Celsius]
VOL.....: Volumennemængde af røggas [normal m3/sek]
DSO.....: Ydre diameter af skorstenstop [m]
DSI.....: Indre diameter af skorstenstop [m]
HB.....: Generel beregningsmæssig bygningshøjde [m]
Qi.....: Emission af stof nr. 'i' [gram/sek], [MLE/sek] eller [MOU/sek]

Meteorologiske spredningsberegninger er udført for følgende periode (lokal standard tid):

Start af beregningen = 740101 kl. 1
Slut på beregningen (incl.) = 831231 kl. 24

Meteorologiske data er fra: AALBORG

Koordinatsystem.

Der er anvendt et x,y-koordinatsystem med x-akse mod øst (90 grader) og y-akse mod nord (0 grader).
Enheden er meter. Systemet er fælles for receptorer og kilder. Origo kan fastlægges frit, fx. i skorstensfoden for den mest dominerende kilde eller som i UTM-systemet.

Receptordata.

Ruhedslængde, z0 = 0.100 m

Største terrænhældning = 13 grader

Receptorerne er beliggende med 10 graders interval i 15 koncentriske cirkler med centrum x,y: 517579., 6247406.
og radierne (m):

524.	600.	724.	733.	800.
915.	950.	1003.	1050.	1100.
1150.	1200.	1250.	1300.	1449.

Terrænhøjder er ikke alle ens.

Alle receptorhøjder = 1.5 m.

Alle overflader er typenr. = 2 (Har kun betydning ved VVM-deposition)

Punktkilder.

Kildedata:

Nr	ID	X	Y	Z	HS	T(C)	VOL	DSI	DSO	HB	Stof 1	Stof 2	Stof 3
											Q1	Q2	Q3
1	1	517616.	6247431.	73.4	6.8	20.	2.20	0.90	0.92	6.5	2.11E-03	0.0000	0.0000
2	2	517620.	6247431.	73.4	6.8	20.	2.20	0.90	0.92	6.5	2.11E-03	0.0000	0.0000
3	3	517616.	6247422.	73.3	6.8	20.	2.20	0.90	0.92	6.5	2.11E-03	0.0000	0.0000
4	4	517620.	6247422.	73.2	6.8	20.	2.20	0.90	0.92	6.5	2.11E-03	0.0000	0.0000
5	5	517616.	6247413.	73.3	6.8	20.	2.20	0.90	0.92	6.5	2.11E-03	0.0000	0.0000
6	6	517619.	6247413.	73.3	6.8	20.	2.20	0.90	0.92	6.5	2.11E-03	0.0000	0.0000
7	7	517615.	6247403.	73.3	6.8	20.	2.20	0.90	0.92	6.5	2.11E-03	0.0000	0.0000
8	8	517619.	6247403.	73.3	6.8	20.	2.20	0.90	0.92	6.5	2.11E-03	0.0000	0.0000
9	9	517615.	6247394.	73.3	6.8	20.	2.20	0.90	0.92	6.5	2.11E-03	0.0000	0.0000
10	10	517619.	6247394.	73.3	6.8	20.	2.20	0.90	0.92	6.5	2.11E-03	0.0000	0.0000
11	11	517614.	6247385.	73.3	6.8	20.	2.20	0.90	0.92	6.5	2.11E-03	0.0000	0.0000
12	12	517618.	6247385.	73.3	6.8	20.	2.20	0.90	0.92	6.5	2.11E-03	0.0000	0.0000
13	13	517614.	6247376.	73.3	6.8	20.	2.20	0.90	0.92	6.5	2.11E-03	0.0000	0.0000
14	14	517618.	6247376.	73.4	6.8	20.	2.20	0.90	0.92	6.5	2.11E-03	0.0000	0.0000
15	15	517614.	6247367.	73.2	6.8	20.	2.20	0.90	0.92	6.5	2.11E-03	0.0000	0.0000
16	16	517617.	6247367.	73.2	6.8	20.	2.20	0.90	0.92	6.5	2.11E-03	0.0000	0.0000
17	17	517572.	6247486.	73.0	7.3	20.	7.38	0.92	1.10	5.1	3.27E-03	0.0000	0.0000
18	18	517572.	6247476.	73.0	7.3	20.	7.38	0.92	1.10	5.1	3.27E-03	0.0000	0.0000
19	19	517572.	6247465.	73.0	7.3	20.	7.38	0.92	1.10	5.1	3.27E-03	0.0000	0.0000
20	20	517570.	6247440.	73.0	7.3	20.	7.38	0.92	1.10	5.1	3.27E-03	0.0000	0.0000
21	21	517570.	6247430.	73.0	7.3	20.	7.38	0.92	1.10	5.1	3.27E-03	0.0000	0.0000
22	22	517570.	6247418.	73.0	7.3	20.	7.38	0.92	1.10	5.1	3.27E-03	0.0000	0.0000
23	23	517569.	6247395.	73.0	7.3	20.	7.38	0.92	1.10	5.1	3.27E-03	0.0000	0.0000
24	24	517569.	6247383.	73.0	7.3	20.	7.38	0.92	1.10	5.1	3.27E-03	0.0000	0.0000
25	25	517568.	6247371.	73.0	7.3	20.	7.38	0.92	1.10	5.1	3.27E-03	0.0000	0.0000
26	26	517567.	6247348.	73.0	7.3	20.	7.38	0.92	1.10	5.1	3.27E-03	0.0000	0.0000
27	27	517567.	6247337.	73.0	7.3	20.	7.38	0.92	1.10	5.1	3.27E-03	0.0000	0.0000
28	28	517567.	6247326.	73.0	7.3	20.	7.38	0.92	1.10	5.1	3.27E-03	0.0000	0.0000
29	29	517550.	6247487.	73.0	7.3	20.	7.38	0.92	1.10	5.1	3.27E-03	0.0000	0.0000
30	30	517550.	6247475.	73.0	7.3	20.	7.38	0.92	1.10	5.1	3.27E-03	0.0000	0.0000
31	31	517550.	6247464.	73.0	7.3	20.	7.38	0.92	1.10	5.1	3.27E-03	0.0000	0.0000
32	32	517549.	6247440.	73.0	7.3	20.	7.38	0.92	1.10	5.1	3.27E-03	0.0000	0.0000
33	33	517549.	6247429.	73.0	7.3	20.	7.38	0.92	1.10	5.1	3.27E-03	0.0000	0.0000
34	34	517549.	6247419.	73.0	7.3	20.	7.38	0.92	1.10	5.1	3.27E-03	0.0000	0.0000
35	35	517547.	6247394.	73.0	7.3	20.	7.38	0.92	1.10	5.1	3.27E-03	0.0000	0.0000
36	36	517547.	6247382.	73.0	7.3	20.	7.38	0.92	1.10	5.1	3.27E-03	0.0000	0.0000
37	37	517547.	6247372.	73.0	7.3	20.	7.38	0.92	1.10	5.1	3.27E-03	0.0000	0.0000
38	38	517546.	6247348.	73.0	7.3	20.	7.38	0.92	1.10	5.1	3.27E-03	0.0000	0.0000
39	39	517545.	6247337.	73.0	7.3	20.	7.38	0.92	1.10	5.1	3.27E-03	0.0000	0.0000
40	40	517545.	6247326.	73.0	7.3	20.	7.38	0.92	1.10	5.1	3.27E-03	0.0000	0.0000
41	41	517591.	6247441.	73.0	7.3	20.	7.38	0.92	1.10	5.1	5.37E-03	0.0000	0.0000
42	42	517591.	6247430.	73.0	7.3	20.	7.38	0.92	1.10	5.1	5.37E-03	0.0000	0.0000
43	43	517590.	6247419.	73.0	7.3	20.	7.38	0.92	1.10	5.1	5.37E-03	0.0000	0.0000
44	44	517589.	6247395.	73.0	7.3	20.	7.38	0.92	1.10	5.1	5.37E-03	0.0000	0.0000
45	45	517589.	6247383.	73.0	7.3	20.	7.38	0.92	1.10	5.1	5.37E-03	0.0000	0.0000
46	46	517589.	6247372.	73.0	7.3	20.	7.38	0.92	1.10	5.1	5.37E-03	0.0000	0.0000
47	47	517593.	6247487.	73.0	7.3	20.	7.38	0.92	1.10	5.1	5.37E-03	0.0000	0.0000
48	48	517593.	6247476.	73.0	7.3	20.	7.38	0.92	1.10	5.1	5.37E-03	0.0000	0.0000
49	49	517592.	6247465.	73.0	7.3	20.	7.38	0.92	1.10	5.1	5.37E-03	0.0000	0.0000

Tidsvariationer i emissionen fra punktkilder.

Emissionerne fra de enkelte punktkilder er konstant.

Afledte kildeparametre:

Kilde nr.	Vertikal røggashastighed m/s	Buoyancy flux (termisk løft) (omtrentlig) m ⁴ /s ³
1	3.7	0.3
2	3.7	0.3
3	3.7	0.3
4	3.7	0.3
5	3.7	0.3
6	3.7	0.3
7	3.7	0.3
8	3.7	0.3
9	3.7	0.3
10	3.7	0.3
11	3.7	0.3
12	3.7	0.3
13	3.7	0.3
14	3.7	0.3
15	3.7	0.3
16	3.7	0.3
17	11.9	0.8
18	11.9	0.8
19	11.9	0.8
20	11.9	0.8
21	11.9	0.8
22	11.9	0.8
23	11.9	0.8
24	11.9	0.8
25	11.9	0.8
26	11.9	0.8
27	11.9	0.8
28	11.9	0.8
29	11.9	0.8
30	11.9	0.8
31	11.9	0.8
32	11.9	0.8
33	11.9	0.8
34	11.9	0.8
35	11.9	0.8
36	11.9	0.8
37	11.9	0.8
38	11.9	0.8
39	11.9	0.8
40	11.9	0.8
41	11.9	0.8
42	11.9	0.8
43	11.9	0.8
44	11.9	0.8
45	11.9	0.8
46	11.9	0.8
47	11.9	0.8
48	11.9	0.8
49	11.9	0.8

Retningsafhængige bygningsdata (kun retninger med bygningshøjde større end nul er medtaget).

Kilde nr. 41:

Retning	Højde[m]	Afstand[m]
60	6.5	11.0
70	6.5	11.0
80	6.5	11.0
90	6.5	11.0
100	6.5	11.0
110	6.5	11.0
120	6.5	11.0
130	6.5	11.0

Kilde nr. 42:

Retning	Højde[m]	Afstand[m]
60	6.5	11.0
70	6.5	11.0
80	6.5	11.0
90	6.5	11.0

100	6.5	11.0
110	6.5	11.0
120	6.5	11.0
130	6.5	11.0

**BILAG 2. HABITATOMRÅDET HALD EGE, STANGHEDE OG DOLLERUP
BAKKER**

